

Előfizetési felhívás

„ZALA“

1877. évi IV. évfolyamának IV. negyedére.

Az új évnegyed elején tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket mielőbb megújítani, hogy a lap küldésében fennakadás ne történjék.

Azon tisztelt előfizetőink pedig, kik előfizetési díjaikkal még hátralékban vannak, ezen hátralékokat beküldeni ne térheltessenek.

Azon leszünk, hogy lapunkat mindig tartalmasabbá tegyük.

Tisztelettel

A szerkesztő és kiadó.

7627

nr. 1877.

Hirdetmény.

A f. 1877. évi szeptember hó 3-án s folytatva tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés 6547/122 jk. számú határozata folytán ezennel értesítetnek a t. cz. bizottsági tag urak, miszerint t. é. Október hó 9-én Zala-Egerszegen d. e. 10 órákor rendkívüli bizottsági közgyűlés fog tartatni, melynek tűzetes tárgyat képezendik:

1. Az 1878-ik évre szóló megyei költségvetés megállapítása. —

2. Az újból alakítandó Novai járás területi beosztása tárgyában kirendelt küldöttség javaslata. —

3. Az 1878-ik évi megyei köz-munkák összeírás iránt teendő intézkedés.

4. A megyei igazoló választmány jelentése, a törvényhatósági bizottság választás alá eső tagjai felének küpese folytán eszközölt új választások igazolásáról, és némely választó kerületekre nézve új választási határidő kitűzéséről.

Kelt Zala Egerszegen 1877. Szeptember hó 28-án.

Csutor Imre m. k. alispán.

A „Zala“ tárczája.

Első szerelem.

(Beszély)

Warga Jankától.

(Folytatás.)

„Elég! ... Nem akarom önt tovább hallgatni! Ki biztosít engem arról, hogy szavai érzelmeinek tolmácsolói? Senki! Aki egyszer csalódik, az vigyázzon lejj, az már nem hisz csavargók és kalandoroknak... Adieu!“

Büszkén, királyi méltósággal homlokán távozott.

„Oh Istenem! Istenem!“ kiáltá két-szébeesen Wladimir, s minden bucsú nélkül magánkivül rohant Hanna után, ki azonban félig előlétan tilt Holdasnéval egy fűdött kocsiban, s a lovak gyorsan tütek, úgy, hogy Wladimir nem érhet őket utol.

E naptól fogva egészen megváltozott Hanna lelkét az e öböl éneklő, kacagó leányka lett belőle, ki tündérszépségével mindenkit elbájolt, vig kedélyével a csevegő madárkákra emlékeztetett.

Soha, senki sem látta őt többé szomorúnak, mosoly játszadozott mindég kicsiny ajka körül, s vig, szellemes beszéde, melyet a tudományos könyvekben buvárok által sajátított el magának, mindenkit elragadtatásba ejtett.

Részlet-kilrás.

Zalamegyei állandó választmányának Zala-Egerszegen 1877. Szeptember 22-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

7274

nr. 1877.

Olvasatott Czukelter József megyei számvevő úr által beterjesztett 1878-ik évi megyei költségvetés.

A számvevőileg készített jövő évi költségvetési tervezet az állandó választmány által tüzetesen átvizsgáltván tisztelettel véleményeztetik, hogy az I. tétel 36. sorszáma alatt foglalt „közgyám helyett pénztári ellenőr“ kifejezés „II-sod számvevő“ kitétellel cserélendő fel, s mint ilyennek a költségvetési tervezetben előirt 1000 ft. fizetése helyett a fokozatnak fizetés által is leendő megkülönböztetésül 2000 ft-tal kevesebb vagyis 800 ft. leendő felveendő; mint-hogy a megyei számvevő teendői a folyton szaporodó újabb törvény és rendeletekkel reá ruházott köteleességek folytán oly annyira szaporodnak, hogy azokkal a megyei számvevő jelenlegi fizetése egyáltalán arányban nem áll, azért az I. tétel 36. sorszáma alatt a gyámi 2-od számvevőnél tervezett 200 ft. megtakarításnak az I. tétel 7. sor száma alatt felvett számvevői fizetéshez leendő hozzáadásával az ott előirányzott 1000 ft-nyi összeg 1200 ft-ra lenne felelendő.

Tekintve, hogy a gyámsági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló 1877-dik évi XX-ik törvénycikk rendelkezései kifolyólag a gyámhatósági hatáskör nagyobbodván, az arvaszéki irodai teendők oly nagy mérvben szaporodnak, hogy a most meglévő és jövőben is szaporítani nem tervezett irodai személyzet egy-könyvnyomdászszal a felemerülő irodai munkát teljesíteni képes nem lenne, de az egyik könyvnyomda gép egy ember által nemis kezelhető ennél fogva nehogy az ügymenet fenakadást szenvedjen, de azon okból is, hogy a könyvnyomda teendők teljesítésével hosszabb idő óta folyton két egyén foglalkozik, az I. tétel 29 edik pontja után 300 ft-tal fizetendő segéd-könyvnyomda lenne felveendő.

A III. tétel 8. sorszáma alatt két lovas katoná fizetésű előirányzott 660 ft-nyi összeg azon okból, — mert a lo-

vas katonák mint ilyenek évek hosszú során át oly ritkán vétetnek igénybe, hogy azoknak ezennel is leendő megtartása szükségtelennek bizonyult, innen töröltetni és abból 400 ft. az I. tétel 8 sorszáma alatt előirányzott 6 irodai szolgálattól, a hivatalos és ezzel járó hivatali szolgálattól szaporodása által igényelt 2 újabb és 200 — 200 ft. fizetéssel ellátandó hivatali szolgálattól más rendezésével ezek fizetésének fedezésére fordíttatni véleményeztetik.

Az V. tétel 1 sorszáma alatt felvett és a foglár laktanyák után fizetendő egymástól mennyiségre nézve nagyon eltérő és különböző bérleti összegekből az lévén kivethető, hogy a foglár laktanyák is minőségre egymástól nagyon különbözök és némelyek talán hiányosak is lehetnek; miért is tisztelettel véleményeztetik ez okból, hogy a foglár laktanya minősége, nagysága, a benne lévő szobák konyha és fogház számá ezek térsége, a felszerelvények minősége és mennyisége az állomásokon beosztott foglár személyzetéhez aránytva szakértők által megállapíttassék; hogy így a laktanyák egyformasága által az egyes laktanyák bérleti összegei között a jelenben lévő nagy különbséget némileg megszüntessék, az ily meghatározott kellékeknek megfelelő laktanya biztosítása azonban csak úgy eszközölhető, ha a foglár állomások hosszabb időt át lesznek ugyanazon községekben elhelyezve, s a szerződés több évekig tartó időtartamra a bérbeadóval megkötve, mint a háztulajdonosok házaik czélszerű átalakítására, vagy alkalmas laktanyák építésére hajlandóbbak lennének; ennél fogva az állandó választmány tisztelettel véleményezi, hogy a csendőr szabályok tervezetbe vett módosítása a szükségelt és előszabott tárgyalások után mielőbb elkészítvén, a foglár laktanyák helyei több évekre megállapíttassanak és a bérleti szerződések hosszabb időre vagyis 6 évre megkötésesnek; ennek a legközelebbi jövőben lehető fogantatás céljából a jelenlegi szerződések az illető szolgabírák által felmondandók lennének; de mivel nem tudható, hogy jövőben az egyes laktanyák mily árért illetőleg mennyi bérért lehetnek kibérelhetők ez okból az V. tétel 1 sorszáma alatt az egyes foglár

laktanyák bérének kitüntetésével felvett 3186 ft. helyett minden egyes laktanyára átlag 150 ft. összesen 3300 ft. lenne felveendő.

Nehogy felsőbb helyről kiadott rendeleteknek a jó közigazgatás követelte gyors végrehajtása a csekély kezelő személynézzel rendelkező szolgabírák és körjegyzők irodai teendőinek halmazottsága miatt hátramaradást szenvedjen, ennél fogva az állandó választmány tisztelettel véleményezi; hogy minden egyes szolgabíró részére a körjegyzők számára kiadandó utasítások és rendeleteknek a kerületekben lévő községek számának megfelelőleg leendő sokszorosítása céljából egy 60 ft-os könyvnyomda vásároltassék és így a szükségelt 12 könyvnyomdához megkivánt szükséglet fedezésére a VI. tétel 10 sorszáma alatt 720 ft. azaz hétszázhusz forint lenne felveendő.

Mint-hogy Zalamegyében a tisztviselő fizetések már 1872-ik évből jóval kevesebbre, állapíttattak meg, míg a szomszédos megyékben; ez idő óta pedig az élelmi szerek annyira megdrágultak, hogy az illető tisztviselő hivatalos állásához mért szükségleteit csekély fizetésből beszerezni alig képes; ennél fogva az állandó választmány tisztelettel véleményezi, hogy a hat éven át tartott takarékos gazdálkodás alapján a nagyméltóságú m. kir. Belügyministerium az összes tisztviselők fizetésének a többi megyékével egyenlő arányban felemelése iránt felirattalag megérkezék.

Az 1877-ik évi megyei költségvetés az itt elősorolt módosításokkal megállapíttatni és megerősítés végett a nagyméltóságú magyar királyi Belügyministeriumhoz felterjesztetni véleményeztetik.

— Kmfi.

Jegyzette:

Thassy Kristóf

II-od aljegyző.

7427 *

nr. 1877.

Felvetetett a f. évi szeptember 3-án s folytatva tartott megyei bizottsági közgyűlésnek 6618—6768 és 6972 számok alatt kelt határozatában az új novai járás kikerekítésével és az általa érintendő szomszédos járások határvonalainak megállapításával megbízott küldöttség azon jelentése, mely szerint a novai já-

darak s illatozó virágokkal csevegett; ilyenkor sokszor leborult a földre s a sűrű fűbe rejté arcát s, zokogva faldoklák:

„Kedves mezej virágaim, te réti, ti csicsérgő madárkák, mondjátok meg neki, el nem tudom feledni.“

Mily életre való leánya van Kegyednek kedves Vadkertiné asszony.“ Mondák ismerősei a nagyszasszonynak.

„Szerencsésnek érzem magam, ha leányomat boldognak láthatom.“ Felelé erre Hannának jó anyja.

Holdasék is egészen meg voltak elégedve Hanna viselkedésével.

„Már kezdi feledni azt a barna fiút,“ mondá az anya, fiának.

„Magam is úgy veszem észre“ felelé Berthold.

„Még várok, fél esztendeig, s akkor előadom ölmajomat, a házasságot illetőleg. A kicsin é csalódása után csak meg fog elégedni, ha a dus gazdag Holdas Berthold neje lesz. — A télen elviszem Budapestre, s az előkelő körökbe vezetendém, egy kis szorakozást szerzendő neki; mert akarom, hogy végkép feledje azt a csunya bárót.“

„Ez helyes terv öntől anyám. A báloknak zajos mulatói, legalkalmasabbak arra, hogy a kínos emlékekre a feledés fátyla vonassék.“

S úgy is történt, ahogy Holdasné tervezte.

Hanna a telet a fővárosban tölté, társaságokba járt, s a bálokban megjelent, ahol megjelent, tüneményesté őt a férfiak, szépsége, kiváló éltetőke, örökös vig kedve, általában magasztalva lett.

Még az örökké éber irigység nyila is visszapatlant Hanna szépsége és kedvesége elől.

Több levél érkezett ez idő alatt, a borítékon Wladimir kézírásával a falusi nyári lakhoz, de Hanna meghagyása folytán, Wadkertiné felbontatlanul visszaküldte azokat.

Egy, az élté delében levő lengyel gróf, Nakubovszky Tivadár, nagyon udvarolt Hannának, mindenütt előadva volt látható. Hanna kedveért tanulta meg a magyar nyelvet is, s most tördelve beszélt a csinos gyermekkel, ki is igen művelt kedélyes embernek ismerté őt ki.

Magas termetű martialis alakú férfiú volt, őszbe vegyült gesztenyeszin hajjal s oly arccal, melyet nem dult föl, a szenvedélyek viharja.

Hanna tisztelte őt, míg a gróf férfias szenvedélyivel ragaszkodott a hatal, szép, leányhoz.

A grófnak nem voltak rokonai; tetteinek ura, higgadt, gondolkodású, nemés jellemű férfiú volt. Szerette Hannát; s vágya volt őt nőül birni. Mit emittettük a fiatal leány tiszteletét. De e tisztelethez járult még azon szelíd érzelem is, melylyel a jó barátot, testvért szeretni szokta az ember. Nem sok idő telt be, midőn már az egész fővárosban hírt, hogy Vadkerti Johanna, Nakubovszky gróffal eljegyeztetett.

Nagy eseményt gerjesztett e hír, csodálkoztak azon az emberek, hogy egy gróf meg tud öltödni, egy egyszerű nemes leányával, de akik közelebből ismerték Hannát nemes leányt, semmi különbséget nem találtak abban. —

Elérkezett a nagy nap, a menyegző napja.

Soha oly szép menyasszony nem lépte át a belvárosi templom-küszöbét Budapesten mint Hanna.

Halvány volt arca, melyet a éj-sötét fűrtök s a redőkben alá folyt arcfény körített, szeméinek tekintete oly szomorú volt, hogy a szívet is megrendíté.

Karcsó terméte, fehér atlasz ruhába volt burkolva, mely izléstelen volt díszítve, finom brüsseli csipkével s narancsvirág füzérekkel.

Lassan lépdelt a főoltár elé. Nakubovszky melléje állt.

A pap elkezdé szokásos előbeszédjét, mely idő alatt Hanna halkán sirt.

A vőlegény szomorúan tekintett reá. Hanna elérte e tekintetet. O tudott szeméből olvasni, s megérté, hogy könyei vőlegényét érzékenyen sérték.

Erőt vett tehát érzelmeim, s mosolyt erőltetett ajkára.

Elhangzott a „holtomiglan, holtodiglan“ a nászmenet elvált, mindenki eltávozott az egyház hajójából! De még sem! Im! az ottár mögöl egy férfi alak lép elő.

Letérdel azon helyre hol néhány perc előtt a szép menyasszony állt, s panaszhangon így tohászokdik:

„Mindenké boldog, mindenkinek meg vannak örömei. Aki szeret, viszont szeret-tetik, akinél fájdalom vannak megvigasztal-talnak, csak nekem nincs senkim, csak engem nem szeret — senki.

Mért hogy minden ember boldog lehet, mért éppen én nem?! —

rás a novai, tárnoki, kustánszegi és pákai körjegyzőségekből, továbbá a nagylengyeli körjegyzőséghez tartozó Gellénháza, Iborfa, Nagy-Lengyel, Liczkó, Ormándlak, Petrikeresztur, Rózsásseg és Vadamos községekből, végre a baksai járáshoz tartozó Szilvagy községből volna felállítandó, a felosztást rendelt baksai járás összes körjegyzőségei pedig a most említett község kivételével az alsó-lendvai járáshoz; ellenben a jelenleg az alsó-lendvai járáshoz tartozó Kerka-Szt-Miklósi és szécsi-szigeti körjegyzőségek a letenei járáshoz lennének csatolandók.

Miután azon esetben, ha az új novai járás a küldöttség javaslata szerint kerekítették ki, az 5^{1/100} mértföld területen 42 községgel és 11137 főnyi népességgel aránytalanul kicsin, ellenben az alsó-lendvai járás 11^{1/10} mértföld területen 95 községgel és 37466 főnyi népességgel az ügykezelés hátrányára tulságos nagy lenne: ennél fogva az általános választmány tiszteletteljes véleménye oda járul, hogy a küldöttség javaslata oly módosítással volna elfogadandó, miszerint a letenei járást érintetlenül hagyva, a baksai, szentgyörgyvölgyi, nemesnépi és cesztregi körjegyzőségek nem a különben is elég nagy alsó-lendvai, hanem a novai járáshoz, a rédicsi körjegyzőség pedig közeli fekvésénél fogva, a novai járásba beosztandó pákai körjegyzőség helyébe, az alsó-lendvai járáshoz csatoltassanak; minek határozattá emelkedése által a novai járás felállításának indokál szolgált 2 fő-zempont t. i. a zala-egerszegi járás kibebíttése s az ugy nevezett göcsei vidéknek a közigazgatás jótéteményeiben az eddiginél nagyobb mértékben leendő részvételére szintén elértévként ezen most nevezett járás 10 mértföld területen a novai, tárnoki, kustánszegi, pákai, baksai, szentgyörgyvölgyi, nemesnépi, és cesztregi körjegyzőségekből, továbbá Gellénháza, Iborfa, Nagy-Lengyel, Liczkó, Ormándlak, Petrikeresztur, Rózsásseg és Vadamos községekből állana s 18680 főnyi népességgel birna, tehát a többi járásokkal arányos lenne. Kmí.

Jegyezte:
BOTFY LAJOS m. k.
megyei I. ad. aljegyző

Titkári jelentés.

A „nagy-kanizsai társaskör“ felállításának 2-ik éve vagyis 1876. 7-rol.

Hogy elszámolhassunk a kérdéssel, megfelleltünk-e a pár nap mulva eltűnő évben a várakozásoknak, melyeket a „nagy-kanizsai társaskör“ alakulási mozgalmával keltett s fennállása alatt csak fokozott; hogy kiki megítélhesse helyesen cselekedtünk-e az élénk tűzött czélok érdekében vagy

Mily bájdús arc, s mily jég hideg szív! Miért vetted őt el tőlem Istenem, őt, ki megédesítheté vala életemet, kit egyedül szeretheték!

Orvátelen, kínos a lét most nekem — Nélküle élni nem tudok — Megőrülök e szív fájdalomainak nagysága miatt.

Adj irt szivemre nagy Isten! — nem kérem, hogy elfeledni tudjam, oh nem, — a reávaló visszaemlékezés is boldogított nekem — Csak! nyugalmat kérek tőled. — O más! ő e szó átérzésénél fölsajog szivem a fájdalomtól, Egy más fogja csókjának édjét rabolni, karjának lágy érintése a fé jet fogja boldogítani. — Szerettem, s el kelle őt vesztennem. Reméltem, azt hittem közelgek már a mennyország kapujához s mily örvény választ meg at ő!

Mivel érdemeltem én ezt nagy Isten! ? E szavainál kétségeesetten borult a földre.

Egy öreg nő lassú léptekkel közelelt feléje: „Fiam“ suttogá reszketeghangon. „Hagyjon anyám, mert megrepéd szivem.“

Vigasztalódjál gyermekem — esengez öreg nő könyves szemekkel — le is kélnk a vasutról, jöjj!”

Az ifjú támoilogva keit fel s anyja arján eltávozott.

Holdas Beithold, s anyja volt a két semély.

Midőn az utcára értek egy bérkocsiba lyeztek.

Az anyja és fiú komoran, szótlanul tek a kocsiban.

Fél óra mulva az indóházban voltak. Idősen ismerősei kérdétek hogy hova usznak. „Külföldre“ volt a felelet.

Iger oda, ahol a citromfák virítanak, szebb a boldogabb éghajlat alá, ahol a dogtalan szerelemre tán irt is lelhetni.

Elutaztak

Isten veled Hanna, légy boldog! Ezek tak bucsú szavai a megtört Bertholdnak. Ugyanazon nap estéjén Nakubovszky f s fiatal neijével bucsusott Hanna síró leltől.

másképen kellett volna tennünk, elősorolom szárazan a tényeket, melyekben egyleti életünk a lefolyt év alatt kifejezésre jutott az a datok sommas fe sorolásán túl rámutatok röviden a hiányokra; melyekkel nézetem szerint — mihamarább, talán a legközelebbi évben már megalkudunk kell.

Mielőtt azonban ezt tenném, előtérbe korunk azon ferde irányától, mely az érdemet — nehogy hízolgónek látszassék — csak az élet utau méltányolja, nem mulasztatom el megragadni az alkalmat s adózni e helyen tisztelő elismeréssel azon férfiaknak, ki felszihetinné tette nevét, míg ez egyesület él, ki fölismerve a helyzet követelményét első mondomta ki az erzmét, ki lelkesültségével másokba is lelket öntött, kinek lelke erőlye éveken keresztül soha nem lankadt, ki fáradszhatlanul előljárt megvalósítani a nagy munkát: az itteni társadalmi élet tatarozhatlan épületét összedönteni s a romok fölött újat alkotni. E férfiú: Bothó Imre.

Megemlékezve ekképpen arról, ki körünknek tulajdonképi alapítója volt, hadd vegyék át a beszédet a számok s mutassák meg a nagy-kanizsai társaskör életképességét. Az 1876 oct. 8-án tartott alakuló közgyűlés mindenekelőtt megváltoztatva a kör czimét akkép, hogy az a magába zárt elemekkel ne képezzen ellenmondást, a tagok tömeges jelentkezése s az időt és fáradságos munkát igénylő elintézésre váró ügyek halmózottságától indítva az igazgató-választmány tagjainak számát 2-vel fölemelte, s egy alelnöki állást rendszeresítve összeállította a választmányt a következők:

Elnök: Bothó Imre, alelnök: Dr. Laky Kristóf, titkár: Takács Jenő, pénztárnok és könyvtárnok: Lovák Ede, háznagy: Bogyay Odón, ügyész: Lengyel Lajos, választmányi tagok: Martinkovics Károly, Hóncz Antal, gr. Hugonnay Kálmán, Guttmann Vilmos, Dr. Horvát Ferencz, Farkas László, Gracheg Gyula, Hauser János, pöttágok: Hoffmann Mór, Simon Gábor. Mely összeállítás évközben Takács Jenő és Lovák Ede eltávozásánál fogva módosult, és pedig titkárrá ifj. Benczik Ferencz, pénztárnokká: Hóncz Antal, könyvtárnokká: Hoffmann Mór, v. pöttágokká: Galyás Jenő és Erdődy Lajos választattak. E választmány a kör folyó ügyeit 23 ülésben intézte el ide nem számítva azon — Farkas László, Dr. Laky Kristóf és Lengyel Lajos urakból álló — szűkebb bizottság üléseit, mely az alapszabályok módosítására kiküldetett s azon bizottságát, mely a volt pénztárnok számadásait átvizsgálta.

Ugyanezen alakuló közgyűlés kivételesen a választmányt bizta meg egy állandó vigalom-rendező bizottság alakításával, melyet ez következőleg meg is alakított:

Elnökké lón Bothó Imre, jegyzővé; Szalay Lajos, pénztárnokká: ifj. Benczik Ferencz, ellenőrré Kisfaludy László, bizts. tagokká: Bogyay Odón, Gutman Vilmos, gr. Hugonnay Kálmán, Lovák Ede, Práger Béla, Schmidt Emil, Sebestény Lajos, Simon Gábor, Skublics Mihály, Takács Jenő, Véssey Mihály, Veszter Imre. E bizottság egy évig terjedő azon hatáskörrel ruházta töl fel, hogy a társaskör neve alatt adandó vigalmakat függetlenül és önállóan rendezheti a saját maga alkotta s az igazgatóválasztmány által jóváhagyott szabályok korlátai között. Mint felelt meg e bizottság

„Légy boldog Hannám, áldjon meg az Isten.“ S úgy könyezett a jó öreg asszony.

Miért e sírás? válaszolá lélekjelenlétet mutatta Hanna, — legyen nyugodt anyám, boldog vagyok. — E napnak Le kellett következnie előbb utóbb, — hisz a nőknek hivatása a férjhezmenetel.

„Igazad van, igazad van, nem is sírok többé.“ De azért csak úgy csurgott szeméből a könnyek özöne, és az érzékeny apa is ellégyulva, szintén sirt.

A derék gróf föl-alá járt a szobában, szemében szerelmi láng égett.

Időnkint gyöngéden függesztő bajos neijére tekintetét s akkor megelégedett, boldog mosoly játszadozott ajkán.

„Nem fogunk elkésni?“ — kérdé lány hangon, Hannához közeledve.

„Már ideje volna távoznia.“ mondta Hanna, a fájdalmas elvállást megrövidíteni akarna.

Csók, csókot követett; Hanna alig tudott kibontakozni a őt szorosán átkulcsolt karoktól.

„Köszönöm szülein jószágukat, melylyel születésem óta elhálmoztak, az ég áldása önökkel.“ — rebegé halkán Hanna s a felszerelt hintóba lépett, mely a kapu alatt várakozott rájuk. Férje melléje ült Hanna szeméibe könnyek gyűltek.

Fájdalmas volt az elválás, s szülők s gyermeknek szívei vérzettek. „Adieu Adieu!“

Hanna bánatosan nézett a robogó hintó ablakánál az utcákra melyeket szürke homály borított, s midőn Wladimir eszébe jutott, kinek emléke e napon őt réinként üldözé, idegesen felkiáltott, s ájulás környezé.

A figyelmes férj nem tudta mire magyarázni neje szokatlan viseletét, ostromolta Hannát kérdésekkel, de az mitsem válaszolt: A férj szomorú lett. Később jó kedv burokja alá rejté a fiatal nő szívfájdalmát s kedélyesen csavogott férjével. A férj ismét boldog volt.

(Folyt. köv.)

feladatának miképen igyekezett a közönség igényeit kielégíteni, azt méltán nem az én feladatam a t. közönség, mely estélyeink iránt annyi érdeklődést, annyi jó indulatot tanusított, hogy ez által körünk az ideirzárdalmi szórakozások gyűpöntja és a lekedélyesebb összejveteleik eszközlőjévé változott, felelhet e kérdésekre, én itt csak felsorolom az estélyeket, melyek által ez év folytán feladatát betölteni czélozta. Ily estély volt őt:

1. Thea-estély tánczeccal 1876 nov. 8. (belépti díj nélkül.)
2. Sylvester estély táncz és tombolával (tiszta jövedelem volt 60 frt. 6 kr.)
3. 1877 évi január 7-diki táncvigalom (tiszta jövedelem nem volt.)
4. Zene-estély 1877 február 18-án. (tiszta jövedelem 39 frt. 15 kr.)
5. Zene-estély 1877 márt. 17-én (tiszta jövedelem nem volt.)

Megkivánom jegyezni e tárgynál, hogy estélyeink sikerére a közönség lelkes hozzájárulása nagyobb mérvű tényező volt, mint a rendezőség több tagjának energiája s e tekintetben különösen azon körünkön kívül álló t. közreműködők érdemlik részünkről a legnagyobb köszönetet, kiknek szives készségük, ügybizgalomuk és kitűnő zenéi képzettségük lehetővé tette nekünk utolsó zeneestélyünk színrehozatalát.

Részint közgyűlés által, részint választmány által, — mely erre való jogát a politikai események fölötté érdekes és rohamos fejlődéséből merítette — hírlapokra 464 frt. 55 kr. szavatoltván meg 40 különféle hírlap és folyóirat járt körünkbe, és pedig politikai: 13. szépirodalmi és képes lap: 8. közhasznú és ismeretterjesztő: 6. vegyes szaklap: 6. élezip: 3. vidéki és helybeli lap: 4. E lapok közül nyelvre nézve van 29 magyar, 11. német. Leaznek talán kik szerint a német nyelven megjelenő lapok ily számban megrendelése elmentésnek látszik a kör nemzeti irányával, nézetem szerint azonban a hazai irodalom pártfogolása érnök végső határáig, a mennyiben szellemi és erkölcsi életünk nemésítése s a gyakorlati élet igényei kielégítésére csak némi tápt is nyujt, szükséges ugyan és kötelességünk, de a mely téren a külföld irodalmára vagyunk utalva, azt elhanyagolni nemcsak nem kötelesség, de végzetes hiba több, bűn volna s azt hiszem, ily nézpóntból indult ki az igazgató választmány is.

Az értelmi és erkölcsi művelődés előmozdítása — felolvasások útján — czéjaink közé felvétetvén, ennek a következő felolvasások által igyekeztünk megfelelni:

1. Koszics Szilárd orkaszott „A nemzetgazdaság alapelvei“-ről 1876 dec. 26. án.
2. Bátorfi Lajos; „Zrinji Ilona“ történelmi tanulmányt 1877 jan. 6-án.
3. Farkas László: „Az alvás és jelenetei“ élet- és lélektani értekezést 1877 febr. 16-án.
4. Dr. Schroyer Lajos: „Az emberi test idegrendszeré“ élettani értekezést, 1877 márt. 11-én.
5. Hoffmann Mór: „A regény és annak viszonya a társadalomhoz“ című értekezést, 1877 apr. 8-án.

Oly tárgyakról lévén e felolvasásokban szó, melyek kívül esnek a nagy közönség legfőbbjének gondolatjai körén, nagyon természetesen nem öltethet az érdekltség meglepő dimenziókat, de a törhetlen igyekezet megvagyok győződve elő fogja készíteni a talajt, s az elvetett magdus gyümölcsöket terem. Kilátásba volt helyezve még több fölolvadás is, azonban a korán beállott hőség miatt a fölolvadás szerepe hálátlanak mutatkozván, e halasztattak. Sajnálattal kell itt kifejeznem a fölött hogy a tavai, egy egészen irodalmi becsű fölolvadás kinyomatásával tett kísérlet sikertelensége s az ez év folytán anyagi erőnket nagy mértékben igénybe vévő egyéb kiadások sokasága miatt, fölolvadásaink kinyomatására ez időn nem vállalkozhatunk s tekintettel mutatkozó szükségleteinkre talán az egyesek áldozatkészsége az egyetlen mód, mely némi remény nyujt, hogy jövőre fölolvadásaink ha nem nyomtatjuk is ki külön-külön, de legalább „évkönyv“ be-összejűthetjük s így azoknak maradvandóbb hatást biztosíthatunk.

Könyvtárunknak — mint az értelmi és erkölcsi művelődés előmozdítása egy másik hathatós eszközéül — alapját szint megvetettük ez időn. Nagyobbszerű eredményeket nem mutathatunk ugyan föl, mennyiben a könyvszekrényen s a Kaffer Béla t. tagtársunk köszönetet és elismerést érdemlő bucsos adományau túl mitsem bíruink; alaposan remelhető azonban, hogy az egyszer nagylelkűen megajánolt ut nem fog bogypesedni követők hiányában s így, valamint az 1877 jan. 21-én tartott közgyűlésnek Martinkovics Károly indítványára hozott azon határozata folytán, hogy a jövő évi költségvetésben könyvekre 200 frt. irányoztassék elő, biztosan várható könyvtárunk nagyobb mérvű gyarapodása, főleg akkor, ha a tagok száma jövőre is az ideirzárdalmi megközeletől fog emelkedni.

A tagok száma a jelen év kezdetén 61 volt mely évközben a tavai létszám 3-szorosára 120-ra emelkedett, míg végre e pillanatban 108-on áll, kik közül 67 rendes és 41 kültag.

Ezeknek tagdíjából . . . 1717 frt. 75 kr.
187^{1/2} évről készpénz ma
radvány . . . 40 — 21 —
Hírlapok elárusításából . . . 150 — 08 —

Vigalmakból a társaskör pénztárába	Összesen: 1958 frt. 14 kr.
befolyván lehető volt a következő kiadások fedezése:	
Helyiség szolgálat, világítás fűtés	593 frt. 33 kr.
Hírlapokra	464 — 55 —
Butorok vásárlása után a mult évből fennmaradt vételárhártrálék lefizetésére	470 — 26 —
Könyvszekrényre	85 — 00 —
Nyomatványokra	76 — 00 —
Négy tükörre (2 adakozás utján vétetett)	120 — 00 —
Pecsdnyomó és stampigliára	80 — 00 —
Vegyes aprólékos kiadások	78 — 35 —
Összesen: 1917 frt. 49 kr.	

Levelezés.

Kövágóorsón 1877 sept. hó 23-án.

A török győzelmi hírek felvillanyoztak végre városunk türelmes népének kedélyét is — amért is tegnap este a török győzelmeket lelkesülve ülte meg.

Estefelé a városocská ifjusága a nagyvendégül helyiségbe gyűlt össze, ott elhatároztak, hogy ezen unnepe ly lehető rendben és imponans legyen.

Leirhatlan az öröm, melyet a kis város lakossága érzett, midőn a vendégőben összegyűlt ifjak összejvetelük és tanácskozásuknak okát a közönségnek tudtul adták, és midőn kihirdették, hogy ma a török győzelmek diadalra illuminálatni fog. Az ifjak egyike azonban fenhangan és lelkesedéssel kiálta, hogy „a törökök nemcsak maguknak, de nekünk is győztek, midőn a szabadságyilkoló muszkat porba tiportak!“ Érzet teikereink mindenki, hogy esti 7 órakor kivilágítsa ablakait.

Mar alkonyatkor, úgyszólván tüzetgerben ragyogott kis városunk, — még a legutolsó vizközben is égett az öröm és szeretet mécsé. 7 órakor indult egy (több ezer főből álló) körmenet, elől egy magyar zászlóval a templom körül — megjegyzendő, hogy a piac kellő közepén áll a templom — itt e helyen megállapodtunk, — elneztettek a törökök, Ozman, Mehemed, Muktar, Szulejman sat., hangzott pedig: „veszen az orosz zsarnok!“

Az éjlenések elnémultak és a szótzat komoly dallama hangzott a szép éjben. Leemelt kalappal énekelte a közönség a nemzeti himnuszt. — Ezután főtiszt, Horváth Sandor ur, ev. lelkes ékes szavakkal szólalt meg, mely is éllette a plevnai hőszóket — gyönyörű és meghatótt hangon mondá el a nap jelentőségét — e közben a közellevő hegytető taracklővések adtak tudtul az unnepe ly kezdetét. — Fenti lelkész ur m. e. 1000 ember jelenlétében folytatá gyönyörű beszédjét, ecsetelte az orosz barbárságot és a török hősöknek reánk és sőt egész Európara kiható győzelmét, mely a közönségben viharos lelkesedést keltett.

El nem képzeltető ana lelkesültség melylyel a közönség kicsitől nagyig a magyar török testvériséget éljenezte.

A tömeg ajkairól egrázó „éjlen“ harang. Itt emagytuk e helyet, bucsut véve defék szónoklónktól — a török induló mellett a vendégülözhez tartottunk, — ahol is Frigyes József és Kohn Mór urak vezérese alatt egy aláírasi iv a török sebesültek javára köröztetett, mely csahhamar szép eredményt mutatott.

Ezután megkezdődött az estebéd, a poharak a törököket éditve — koczináltak, éditettek újra a plevnai hőök, és török-magyar testvériség — és kéréselt a Mindenható, hogy továbbra is győzelmet adjon a török legyvereknek.

Fél tizenketőkor oszlott el a közönség a városban, itt ott még pislogott a szeretet mécsé az ablakokban.

A bejutt összeg szaporítása céljából 1. hó 30-án tartandó koszorúskaról is butor leendelek Nettes szerkesztő urat — engedelmével tudótatni annak megemlékezésével, hogy jó akaratu de pénz szűkében levő vidék adakozhatása céljából a T. járási szolgabírának kezdeményezése folytán 3-4 községünkint bizottmányi férnak választatnak, akik a küszöbön levő szüretkor müst és gabna gyűjtést fognak e czélra eszközölni, — eredményéről majd akkor.

Fridrich Ferencz.

Helyi és megyei hírek.

— A nagy-kanizsai társaskör, mint már lapunk mult számában jelezve volt, e hó 26-án tartot a meg rendes évi közgyűlést, melyen az új választás is megejtetett. A közgyűlésen nagy számmal jelentek meg az egyesület tagjai, a mi ezeknek a kör iránti érdeklődését világosan bizonyítja. A választások a legnagyobb rendben tartatván meg, azok a következő eredményt mutatták. Elnök: Dr. Laky Kristóf; alelnök: Farkas László; titkár: ifj. Benczik Ferencz; Pénztárnok: Dr. Freund Zsigmond; könyvtárnok: Schmidt Károly; ügyész: Lengyel Lajos; háznagy: Erdődy Lajos. — Választmányi tagok: Martinkovics Károly, Dr. Hor-

„PESTER JOURNAL“.

Vit 15. September beginnt eine neue Pränumeration auf das hier selbst erscheinende größte und billigste politische Tagesblatt:

„Pester Journal“.

Das „Pester Journal“ erscheint täglich, ohne Ausnahme, alle jährlich in 665 Nummern (365 Morgenblätter und 300 Abendblätter) wie kein anderes Blatt Ungarns.

Seit Beginn des Krieges erscheint täglich, mit Ausnahme Sonntags, ein großes Abendblatt des Pester Journal, welches von 2 Uhr Nachmittags an ausgegeben, ungarischen Local-Abonnenten separat ins Haus gestellt wird, in allen übrigen Bezugsstellen am den Preis von 2 kr. per Nummer erhältlich ist, und die neuesten politischen, lokalen, kommerziellen und Nachrichten vom Kriegerwartungsblatt empfangt.

Das „Pester Journal“ erfüllt somit alle Anforderungen des Zeitungslesers an prompte Information, und bei voranschreitendem Schicksal der politischen und Kriegsergebnisse wird Sorge getragen werden, dass die Pester bis zu den spätesten Abendstunden von den neuesten Ereignissen unterrichtet werden.

Das „Pester Journal“ empfiehlt sich demnach allen deutschen Zeitungslesern durch Güte und Promptheit seiner Mittheilungen. Trotz des Umfanges von 1 ein halb großen Formatogens täglich, trotz des in der Woche einmaligen Erscheinens ist das „Pester Journal“ das billigste große politische Tagesblatt per Annoncen wie die unten angeführten Pränumerationspreise beweisen.

Nach seiner Tendenz ist das „Pester Journal“ das unabhängigste und radikalste Tagesblatt Ungarns. Es vertritt die reinen Principien der Demokratie, Rechtsgleichheit, Majoritätsprinzip, es übt die rücksichtsloseste Kritik allen Regierungen, Parlaments und Municipalitätsbehörden gegenüber es opfert jeder gerechten Beschwerde, welche das allgemeine Wohl betrifft, unentgeltlich Raum, es kämpft für die Selbstständigkeit, den Ruhm und die Vergrößerung Ungarns. Der Friede zwischen den Kantonen der ungarischen Monarchie der slavischen Völker in die Staatsentwicklung, gehören zu dem speziellen Programm des „Pester Journals“.

Freiheit, Wahrheit, Menschenrechte sind die hohen Ziele, welche dem „Pester Journal“ vorstehen. Daneben vertritt das „Pester Journal“ die materiellen Interessen der ungarischen Nation mit unermüdlicher Ausdauer. Es kämpft für die ungarische Industrie, den angereicherten Handel, für die vollständige Zollfreiheit Nationalbank. Den Erwerbsinstituten gegenüber vertritt das „Pester Journal“ das unbedingte Recht.

Was der Inhalt des „Pester Journal“ betrifft, so ist derselbe der demselben unangenehme, Politisch, Kommunales, Volles, Theater, ständige Kämpfe, Gerichtsfälle, Literatur, Handel werden von demselben gleichmäßig berücksichtigt und das Publikum in all diesen Fächern von dem neuesten in promptester Weise unterrichtet.

Unsere politischen Informationen stammen aus erster Hand. Unsere Feuilleton bringt locale Mittheilungen, Wiener, Pariser, Londoner Briefe, sowie eine Reihe der besten und neuesten Romane.

Jährlich erscheinen 36 Bände Romane im Feuilleton des „Pester Journal“.

Das Feuilleton des „Pester Journal“ bringt zuerst die deutschen Romane: „Fromont jeune et Risler aine“ von Hippolyte Taine und die „Neue Generation“ (Reinhold) von Joan Kuznetsov, ferner die neuesten Romane von Chavette, Arène, Houssaye, Feuilleton, Luida, Deiter, Gersoni u. s. f. gilt das nächste Quartal des „Pester Journal“ und einige große Novellen der englischen, russischen und deutschen Romanliteratur in Vorbereitung.

Vit 11. August begann ein neuer Romanroman „Die Rache des Selbstmörders.“

Dem internationalen Publikum kann das „Pester Journal“ nicht genug empfohlen werden. Die außerordentliche Verbreitung (10,000 Exemplare täglich) wie, sowie namentlich in der Provinz (Das „Pester Journal“ wird nach 4000 Städten und Orten Ungarns, Kroatiens, Slavoniens, Palmeniens, der Militärbezirke, Siedenburgens, Serbiens, Rumäniens, Liechtensteins, Galiciens, sowie nach dem Auslande verschickt, endlich das „Pester Journal“ in den intelligentesten und wohlhabendsten Kreisen, machen die Ausrufe des „Pester Journal“ von unauflöslicher Wirkung.

Pränumerationen und Insertionsaufträge nimmt entgegen die Administration des „Pester Journal“ Göttergasse 6, Parterre.

(Die Adresse ist, um leichten Verwechslungen vorzubeugen, stets auf das genaueste zu schreiben.) Pränumerationspreise für Morgen- und Abendblatt des „Pester Journal“, zweimal täglich frei ins Haus gestellt oder franco Post täglich frei versendet:

monatlich..... 1 fl. 10 fr. dreimonatlich..... 3 fl. 10 fr.
zweimonatlich..... 2 fl. 15 fr. halbjährlich..... 6 fl. — fr.

A t. olvasóközönség figyelmébe ajánljuk a következő munkát:

NEMZETISÉG

és NEMZETI NYELV

HAZAFIAS ELMÉLKEDÉSEK,

írta

HOFFMANN MÓR

8 réti 175 lap. Ára 1 réti 20 kr.

Ezen munka a hazai sajtó által igen kedvezően fogadtattott: Ily elismeréssel nyilatkoztak róla a „Kelet Népe“, „Hon“, „Pesti Napló“, „Petőfi társaság Lapja“, „Polgári Iskola“, „Veasprém“, „Szathmár“ s. a. t. A „Protestans Egyházi és iskolai Lap“, mely Ballagi Mór szerkesztésében jelen meg, s könyvről következőleg nyilatkozik:

E munka egyike azoknak, melyek telve vannak lelkesedéssel, s melyeknek minden sora az igaz hazafi aggodalmát árulja el féltett kincsünk: nemzetiségünk iránt. Hoffmann szóban levő kis munkájában szemünkre hánnyia a bünsé közhely, az érzéketlenséget, mely elfogva nemzetiségünket és nyelvünket elhanyagoljuk s kifejtjük a kultúra, a nevelés, a hölgyek, az iskola, a színészet és a sajtó hatását a nemzetiségre, kijelölve egyszerűs mind azon irányt is, a melyben az említett tényezőknél hatniuk kell, hogy a létünket fenyegető kórállapot megszűnjék. Oajandó, hogy Hoffmann munkája, mint alapos gondolkodás és tanulmány eredménye, minél szélesebb elterjedést nyerjen. Különösen a tanítók, nevelők vehetik annak hasznát; mert állásuknál fogva ő nekik vannak legnagyobb kötelességeik a nemzetiségi érzület kifejlesztése tekintetében.

Legújabb arjegyzék JOANNOVITS DÖME

lópokrócok s szőnyegek - gyári raktárából Budapest (Pest), kigyó utca 4. sz.

Eladás nagyban és kicsinyben. — készpénzfizetés mellett.

Darab	Pár	Szélesség Centim		Szám	frt.	kr.
Lópokrócok.						
1	117 =	6 1/4	vörös — kockás	00	4	—
1	117 =	6 1/4	sötét —	0	4	75
1	117 =	6 1/4	középnom	1	6	—
1	117 =	6 1/4	finom	2	6	75
1	117 =	6 1/4	igen finom	3	7	—
1	136 =	7 1/4	középnom	1	8	—
1	136 =	7 1/4	finom	2	9	—
1	136 =	7 1/4	igen finom	3	9	50
1	117 =	6 1/4	tehér katonakettős-pokróc	1	9	—
1	—	—	angol drapp-lótakaró	1	7	—
1	—	—	„ „ „	2	8	—
1	—	—	„ „ „	3	9	—
1	—	—	„ „ „ igen finom	4	10	—
Flanell-ágy-takarók.						
1	—	117 =	6 1/4 finom kettős minta-rajzzal	F	5	—
1	—	136 =	7 1/4 „ „ „	F	6	50
1	—	136 =	7 1/4 igen fin. „ „	FF	8	50
1	—	—	gyecinek flanell-takaró finom	F	3	—
1	—	—	„ „ „ igen finom	FF	4	—

Csikós futó-szőnyegek. 60 centiméter szélességű, méterje 30 kr., 1 frt 80 krig, továbbá Virágos futó-szőnyegek. 70 centiméter szélességű, méterje 80 kr., 1 frt 60 krig, ugy mindennemű

Szőnyegek szobabehuzásokra, Ágy elé, Zongora- és Ágy-fal-szőnyegek, darabja 1 frt. 50 kr., 1 frt 80 kr., 2 frt, 3 frt, 4 frt. a legutányosabb árakhoz.

Arjegyzék kívánatra bérmentve.

EPILEPSIE

levélileg gyógyít Dr. Killisch

Drezdában, Wilhelmsplatz 4 (előbb Berlin. Majdnem 800 sikerrel gyógyítva)

Dr. Handler Mór

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész, gyógyít gyökeresen, fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

TITKOS

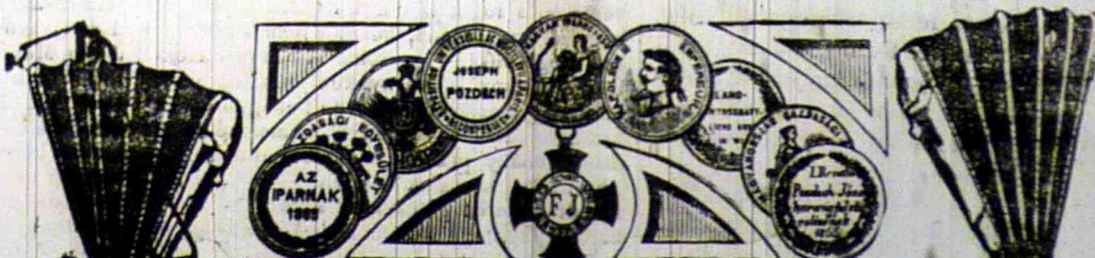
BETEGSÉGEKET

- 1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugyanint **magömléseket**, az ingerlékeny gyengeséget az ondófolysást, különösen a **TEHETETLENSÉGET** (elgyengült férfierőt:)
- 2) **húgyesőfolyasokat** (még oly idültket is), a **nemzőrészek** bujakeros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsúfításaiban,
- 3) **húgyesőszűkülléseket**,
- 4) friss és idült **nyákfolyásokat** nőknél, az ugynevezett **fehér folyást** és az onnan eredő **magtalanságot**;
- 5) **bőrkiütéseket**,
- 6) a **húgyhólyag** betegséget és vizeletelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik: **PESTEN**, belváros, kigyó-utca 2. sz. a. kigyó és város-ház-utca sarkán (Rottenbiller féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

POZDECH JÓZSEF

harangok új felszerelésének és harangállványok feltalálója, kir. szab. fuvógyárnok és nagyserkovács Budapest, VI. ker., gyár-utca 16. sz. saját házában, ajánlja találmányait a tisztelt építészek és érdekeltek becses figyelmébe. Tisztelt építészek akármikor megtekinthetik gyárában a különféle mintákat, harangok felszereléséről és tornyok berendezéséről.

Elkészít saját szab. modora szerint új harangokat. Ezen modor alkalmazásánál a harang nem repedhet meg; 24-szer tovább tart mint a régi felszerelésnél, megtartja eredeti tisztá hangját. Szék tornyokban nagy harangok is alkalmazhatók; a falazatok semmi részét — a melyet a régi felszerelésnél kikerülni teljes lehetetlen — nem szenvednek s a harangozáshoz hatodrésze sem szükségeltetik azon erőnek, mely a régi módnál. Számtalan bizonyítvány igazolja ezt.

Ezen új felszerelési modornak célzerűsége s előnye annyira el van ismerve, hogy nemcsak Magyar, Erdély-, Osztrák-, de Bajor-, Szász-, Franciaországban és Szerbiában is a feltaláló harangokat felszerelt és szállított. — Ki lett pedig ezen találmány tüntetve két ízben már 6. Felsége a király által két rendjellel a következő helyeken: Magyar iparügyesület által 1847., magyar gazdasági egyesület által 1857., Londoni kiállításán 1862., győri díjkiállításán 1865., m. orsz. gazd. egyes. kiállításán által 1865., bécsi kiállításán 1868., párisi vi-

lágkiállításán 1867., moszkvai kiállításán 1872., kocakemeri ipar-műkiállításán 1872., bécsi világiállításán 1873., és a szegedi kiállításán 1876-ban; kévds. kivétellel mindentüzt elsőrendű éremmel vagy díjjal.

Gyárában minden nagyará harangok öntése és felszerelése elvállaltatik a legrovidebb idő alatt és költségteljesen. **Ócska harangok is átvételnek a felszerelésnek, s repedt harangok illő ár mellett új harangokkal átcseréltetnek.**

Arjegyzékek kívánatra díjmentesen küldetnek.

fuvó-gyár

kovácsruhelyekel dus választékban készíthet. Mindenféle horgonyok és utak legyártatnak, ölék elvésettátnak, áblóstatnak; készítnék továbbá kovács-, látkatos-, kőbányai szereszműk, malom-tengelyek, láncok, kalapácsok, harangtűk stb.

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület, a n-kanizsai tiszti önkormányzat szövetkezet és több más egyesület hivatalos közlönye

41. szám.

Nagy-kanizsa, Szerdán 1877. október 10.

IV. évfolyam.

A párbaj.

Nincs szükség reá, hogy bennünket az ellenség pusztítson; pusztulunk mi isten jóvoltából és a magunk akaratából úgy is, anélkül, hogy az ellenségnek volna szüksége, ha egyszer ránk talál támadni, sorainkat ritkítani.

Veszni indult erkölcsi seinknek aligha van jellemzőbb kritériuma, mint a naponként következetes pontosságga regisztrált öngyilkosságok, és párbaj következtében történt halálok. Különösen pedig a párbaj az, mely máholnap egész manírává fajul és nemzetünk gyökerén veszedelmes módon rágódik. Mai nap már minden arczátlan, bajszatlan fráter, a aki talán még nem tudja, minő fán termett a becsület a legcsekélyebb dolgot is párbaj okának venné, s amint a naponta megjelenő példák mutatják, majdnem kiszámított hidegvértséggel lesi áldozata halálát, ennek megtörténtével magát tudj Isten minő bajnoknak kép elvén.

Itt már egyszerű a törvénynek kell felemelnie szigorú szavát, hogy a hiába való öldökléseknek, melyek 100 eset között 99-szer nem a valódi becsületsértés áldozatait követelik, vége szakadjon. A párbaj egy létűnt kor hagyománya, mely nem is illik a modern társadalom keretébe. Igaz, hogy sok nem illenék bele abból is, a mi a párbajokat okozni szokta. Persze! sokan azon nézetben lesznek, hogy becsületbeli sérelmeket másképen visszatörölni nem lehet, mintha vér foly. Ez nem igaz, s ha igaz volna, még akkor is lényegileg erkölcstelen és vad gondolkodás eredménye. De mivel a törvény a párbajra nézve csak igen gyenge megtorlással rendelkezik, s annak előidézőjére jelentéktelen büntetés van szabva, azért mindinkább

gyakoribbá válnak, s némelyek csak tapasztalatlaniságból, saját és mások érdekeit rosszul felfogó tudatlanságból lesznek a párbaj áldozataivá.

Mit törődnek a nyomorultak, szüleik testvéreik, rokonok és barátaik keservével, mit törődnek a sokszor előre nem látható következményekkel, melyeket párbajuk maga után von.

Semmit! Saját nyomorult önzésüknek hódolnak; erkölcslag gyávák, lelkiileg erőtlének minden támasz nélkül, csak pillanatnyi felhevülések vagy eszeveszett gondolkodás módjuk után járva, minderre készek, mindenre képesek.

Az intéző férfiaknak komolyan kell gondolkozni, és gondoskodni eszközökről, a melyek e mániává fajuló erkölcstelen kinövés; ha nem is gyökerestül kitépni legalább növéseben akadályozni képesek legyenek.

A törvény egész szigorát kell annak érezni, ki szemtelen felfuvalkodottságában sokszor semmiért egy drága emberéletet kész eloltani; saját becsületességét nem szabad másnak becsületével takargatni.

De a nemezisnek meg van a saját törvénye, párbajban nem mindig az igazság marad győztes, vagy a becsület akkor is helyre volna állítva, ha az marad élve, kinek el kellett volna esnie! S a 19 század társadalma a becsületsértés visszatörölésének ilyen parodiájával, elégednek meg, mely a mellett, hogy magát túlélte az erkölcsliség fogalmaival teljesen el lenkezik.

Nem állítjuk, hogy nincsenek esetek, melyekben a sérelem megtörölésére a törvény nem rendelkezik elég eszközzel, ha meg oly szigorú is, s ha rendelkeznek is, csak csekély elégtétel volna a megsértettre nézve. Azt is tudjuk, hogy azon ál-

lamkban hol a párbaj szigorúan meg van tiltva, s arra szigorú büntetések vannak szabva, a párbaj esetel mégis gyakoriak. — Dacára ennek és dacára annak is, hogy a becsületbeli sérelmek fokozatai megítélésénél sok függ az egyéni felfogástól, szükségesnek tartjuk a törvény szigorúbb intézkedését, mert a párbaj sok esetben jelentéktelen összekoczkodás következménye is szokott lenni, a mely esetekben a törvény teljes szigorá volna alkalmazandó; a törvényt kiegészíthetné a társadalom sújtó ítélete mely ellen ápelálni nem lehet. — Fájdalom, hogy a társadalom az, mely eddig azt, ki a lovagias „párbaj”-ból épen került ki, a hősiesség bizonyos nimbuszával vette körül, a mi még nagyban emelte erkölcsl (reputációját is.

Titkári jelentés.

A „nagy-kanizsai társaság” fenállásának 2-ik éve vagyis 1876-7-ről.

Mihez képest az egyesület vagyona ma butorok, könyvek s egyéb felszerelvényekben, körülbelül 1400 trtra rug. Kötelességünk tartománya közönséget kitéjezni a m. kir. honvédség lelkésztisztikarának utánzásra méltó nagylelkű ajándéka: József főherceg 6 kir. tisztege életnagyságu mellszobrát, mely még helyiségünk külső díszét emeli, jelentékeny értéket is képvisel.

Közhasznú intézmények támogatására irányuló munkásságunk külső tényekben kis mértékben nyilvánult ugyan, de annyit örvendek jelezhetni e téren is, hogy a torvényelet üdvös, de hanyatlásnak indult intézménye általunk nyrt újabb lendületet s merem remélni, hogy a helybeli tüdőlt egyesület fölött ugyancsak a társaságban folytatott törszörös eszmecsere következménye ezen együletnek is mielőbbi hatálatos pártfogolása lesz. S ugyanezt várom a dalárda irányában is.

Örömmel sorozom az év eredményei közé azon tényt is, hogy a társaság magának pecsétjébe jevényt választott és pedig szerencsés tapintattal, a tudományosság általános értelmű harc és soha nem szünő lelki küzdelem istennőjének mellképét. Mert én részemről nem tartom közönyös dolognak sem az emberek sem egyes

testületek fejlődésére a jelképeket vagy mondatokat, melyek szem előtt tartásával az élet küzdeletére lépnek. Nagy gondolko-dónk Sam. Laszlotól olvastam egy történetecskét két egyenlő virágzó nemesi családról: Az egyik jelmondatul választá: „Lehetetlenséggel nem kell küzdeni” a másik: „Semmi sem lehetetlen” s míg amaz visszajélve minden kis akadálytól elpusztult, emez jelszavából erőt merítve megküzdött minden nehézséggel s a virágzás tetőpontjára emelkedett.

Megpendített a lefolyt évben, eszméje egy magyar műkedvelői színtársulatnak és egy „szinbizottság” felállításának, de a nagy hév, melylyel a mozgalom megindult, korán kiadt s a jobb sorsra érdemes eszmék a kivételül a közönyös-ség zátonyán fennakadva hajótörést szenvedtek, erős azonban bennem a meggyőződés, hogy csak emeltek s életképes-séggük megvi a felettük összecsapott hullámokkal s újra felszínre kerülnek. Mert azt csak nem lehet tagadni, hogy egy műkedvelői színtársulat városunkban kultur-tényező volna azon befolyásnál fogva, melylyel a nyelv csinosodása az izlés és erkölcsl idomítására köztudomásulag bír, s talán á várható általános érdeklődésnél fogva némi jövedelmet is producálna, valamint az is bizonyos, hogy egy szinbizottság, — összeköttetésben a városi hatósággal általa elismerve s oly hatáskörrel felruházva, hogy megegyezése nélkül társulat itt előadási engedélyt ne nyerjen s ő viszont feladatának ismerje odahatni, hogy az arravaló társulatok a közönség részéről kellő méltánylásban részesüljenek, jelentékeny ürt pótolna. Ily szinbizottság fenállása esetén hányzor mentetnék meg a város lelketlen üzerek alkalmatlanságától, a valódi munkásság, érdem és önmegtadadás pedig hány-szor részesülne arányosab jutalom, méltóbb elismerés és kielégítőbb becsülésben.

Hátra van még, hogy teljes legyen működésünk képe, megérteni ez évi életünk legszebb fellélegzését, nemzetünknek, a török nemzet iránti meleg ragaszkodását, osztatlan szeretetét kifejező, imponas tün-tetéseiben való részvételünket. Ennek részletei azonban sokkal ismeretesebbek, sem-hogy azokkal e helyütt bővebben foglal-koznám, csupán egy mozzanatot, mely messze kimagaslik a többiek közül, s em-lékezetes lesz körünk történetében hosszú időnkig s mely nem a mi tényünk akarok e tárgyánál feljegyezni: ez városunk hazafias képviselőtestületének 1877 május 11-én, Dr. Freund Zsigmond t. tagtársunk lelkes beszéde és indítványára, hozott azon határozata, melylyel a törökvendégek fogad-tatási költségeinek részbeni fedezésére 400 forint utalványozott nekünk mint rendező-gének. A testvérenemzet iránti szeretet e kiváló tanúsítványa méltó a legnagyobb elismerésre.

A „Zala” tárczája.

Első szerelem.

(Beszély)

Warga Jankától.

(Fővárosi.)

Az indóházánál kiszállottak. A jegyet egy fényes liberias inas váltá meg és az új párt mély hajlongások közt, egy előrendű coupéba segíté. Még egy visszatekintés hazánk szívére, a szép fővárosra, még egy bucsó intés, — s azután messze, fel, Nakubovszky gróf hazájába. — Lengyelországba.

Több év elmulta után a jebes február hóban 1877-ben Budapesten egy egyszerű estély adatott X. herceg palotájában, hová a főváros és a vidék arisztokratái mind hivatalosok voltak. A hírlapok már előre hirdették fényét s a nagyszerű előkészületeket e bált illetőleg! hogy Y grófnő nehéz moirantique ruhája a gyémántharmattal behintett fejbouquetteja 10 ezer forintba került, Z. hercegnő kék bársony ruhája arannyal van himezve s rubin kövekkel less haja feldiszitve stb.

A bál napja elérkezett. Este 1/2 9 órákor már robogtak a fogatok s fényes öltönyeikkel lebegtek fel a bársony szőnyeggel terített lépcsőn a meghívottak. A beszély írónak kötelessége a meny-nyire töle telik, olvasóit szorakoztatni, de

társalgási modorom nem levén oly érdekes hogy azzal olvasóimat mulattathatnám, lesz-nek oly szívesek, az előttük föltáruló termékek ajtóin keresztül a táncterembe menni, hol mindent látva, a bált személyzet előtt még is láthatanul elhelyezkedhetnek.

A szokatlan fény, pompa, egy percre elfogja kábitani gyenge idegzeteiket, de utóvégre megszokják a körülöttük ragyogó embertöméget s a szépséget a kevésbé szépek-től velem együtt megkülönböztetni si-etnek.

„Valjon ki lehet ez angyal szép nő?” kérdé egy barna ifju, egy szőke férfihoz hajolva. Oly ismerősek előttem vonásai, ugy látszik, ő képezi ez estélyen a szépségek netovábbját.

Nem ismered őt? válaszolá mosolylyal a kérdett — ah látszik hogy nem rég jöt-tél le Budapestre. Hiszen minden telve van szépsége hírével. O egy lengyel grófnő. Nakubovszky Tivadár neje.

„Szép, bűnalkatos szép, ugy emlékez-tet engem gyermekkorom egy társnőjére, kinek mosolygásánál ép oly szerelem göd-rőcske mutatkozott bal arcán mint e hölgy-nél;” szolt sőhajlva a barna ifju.

„A kis Haneliré barátom? — Még nem felelted el?”

„Hogyan feleldhetném én őt el, kit még mindig szívem mélyéből szeretek s kit oly galádul megszálltam.” Felelé busan a fiatal ember.

sűrű derekon alól erő fekete hajfűrtök függ-tenek s az a fehér bársony arc, mosolygó rózsás ajkkal és szürke fénylő szemekkel önkénynt bűmulatra ragadta az embert.

Magas karcsu alakú fényes egyeuru-hás férfi karján haladt, kivel halkkál beszélgetett s ki oly édesen látszék elmerülve lenni a a beszédes nő bűdus arcán.

Igen Tivadár ön is beleegyez oha-jomba, s megengedi, hogy előbb távoz-zunk ez estélyről. Nagyon rosszul hat reám e zajongás, s Amália kis leányomat is ohajtanék cneyelgni. Majd roszul tetet-ték s hazá megyünk. Ugye? mert nagyon féltém kis gyermekemet.”

Ezt mondá a fiatal nő, ezek a szavak érinték a barna ifju füleit.

Sárgás halványaság borítá el arcát, kétségbeesés tükröződék vonásain, tánto-rogva félkelt s a már helyet foglaló szép Nabukovszky grófnőhez ingadozó léptekkel közlekedett.

„Ne fordítsa el tekintetét grófnő, ne suttson megvetéssel — hiszen ugys bűn-hódóm eléggé.”

„Nincs szerencsém önt uram ismerni!” mondá a grófnő elfordítva görög szabásu arcát s hanyagul látszott elefáncsunt legye-zőjével, melyen nefelejs és rózsából fűzve e név volt festve, — Hanna.

„Annyira nem változtam meg, hogy rám ne ismerhetné. Hisz egykor oly ked-ves volt ön előtt asszonyom e név.” Wla-dimir.

„Ön a multakat hozza elől viszonná s a nő ingerülten. Igen, emlékszem! egy Wladimirt ismerék, de az már rég meghalt.”

„Tehát nem akar megbocsátani? Gyer-mekkorunkra, szerelmemre kérem, — en gesztelődjék.”

„Nincs mit megbocsátanom önnök.” „Hanna!”

„Ön vakmerő báró ur, én gróf Nabu-kovszky Tivadarné vagyok... Távozzék tőlem.”

„Igen, Hanna férjhez ment, mondá a gúny és fájdalom hangján az ifju — a dűsgazdag lengyel gróf boldogithatta őt s Vla-dimirt, az egykor oly hűn szeretett ifjút el-fleléde az arany halnók, a hízlelgő férj és a gyűlölt gyermek közt.”

„Ön akarja Hannát vádolni?... Ön akarja szemére lobbantani hűtlenségét? — Hagyja őt békén, ő most nagyon boldog, mert férje szerelme becsülését vívta ki iránta s leánykáját is nagyon szereti... Jó reg-gel báró ur, férjem intget, s nincs em-ber, kinek kedvéért nem sietnék haza, hogy a családi boldogság gyönyöreit élvezhessem.”

S eleje jövő férjének karját elfogadva, hideg lenézéssel távozott a barna ifjutól — Vladimirtól, s nem sokára elhagyá a ter-met.

Vladimir óg arca lázas reszketéssel követé őt le a lépcsőkn, hol látta őt az előzékeny férjjel egy csimeres fogatba ülni, mely előtt négy gyönyörű ló volt befogva s mely egy percz elmulta után, már elűnt szeméi elől.

Vékony salon ruhában ment a hóval borított utcán végig az ifju — szívt majd szétszaggatá a fájdalom, koronkist homlo-kára ütött, s mondá: „Magad vagy oka boldogtalanságodnak; miért felelted el egy perczre is, a kacér Henriette pillantásainál

— (Balaton-Egyet.) Egy nagy jelentőségű mozgalom van keletkezében magyarákban. Ugyanis Bátorfi Lajos úr, a Zala-Közlöny szerkesztője a lap 1877. évi 78. számában egy, a szerkesztőséghez külön lenyomatban is szétküldött „nyílt levelet” intézett nagyságos és főtisztelendő Simon Zsigmond, tihanyi apát úrhoz, egy „Balaton-Egyet” alakítása ügyében, melynek lényege abból áll, hogy a derek hazafias főpap mint jelenleg a kies fűrdőhelynek, Balaton-Fürednek tulajdonosa helye kezébe a megpendített ügyet, karolja fel a „Balaton-Egyet” alapításának eszméjét, hogy azon a téren is történjék már valami, amelyen oly sok tenni való van. Felad Magyarországon áldásosan működik a „Kárpát-Egyet.” A nyílt levél szerint ezen egyet első teendője volna „tagjai számára ingyen könyvtárt létesíteni, Magyarország valamennyi lapját a fűrdő idején alatt járattatni, a tihanyi visszhanghoz lépcsőt, a remetelákhöz kikötőt létesíteni, a Balaton felmérést, kirándulásokat rendezni, ásatásokat eszközölni sat. sat. Szóval a fűrdővendégek szellemi szórakozását tudományos eszközökkel előmozdítani, a vendégek kénevélmet lehetőségek megteremtésén. A tagok alapítók a pártolókban állnának, kik az egyet által nyújtandó s szerzendő előnyben részesülnének s az egyet minden egyes évi beletelének működéséről díszes évkönyvet kapnának st. — Összintén óhajtuk, hogy az áldozatkész, derek főpap ez egészséges eszmét felkarolja és kivitelre segítse. Magyarák kies fűrdőhelye kétségkívül az ilyen egyet által nagy lendületet vehetne. Az ügy további fejlődéséről értesíteni fogjuk olvasóinkat.

— Meghívás. A „nagy-kaniszi társas kör”-nek a tagjait a f. hó 14-én, délután 3 órakor a társasági helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgysorozata:

- 1.) Az évi számadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése.
- 2.) A költségvetés előterjesztése. Ugyanakkor bizottság kiküldése.
- 3.) A vizálgorendező-bizottság szabályainak megerősítés végett előterjesztése.
- 4.) Önálló indítványok.

Nagy-Kanisza, 1877. október 1-én.
Dr. LAKY KRISTÓF s. k. elnök.

Jegyzet: A közgyűlés befejezte után az ezen évfolyamra járó lapok elárvereztetni fognak.

— (Nemes adomány.) Gelsei Gutman Henrik úr, ki mindenütt szívesen áldoz a közművelődés előmozdítására vagy valamely nemes ügy segélyezésére van. Ezúttal október 4-én hűbelpécsen megújított rabbinseminárium szegényebb sorsú növendékei felegetésére. Eljén a nemeskedő emberbarát.

— Hymon. Wilhelm Selina kisasszony és Dr. Hoffman József bécsi orvos vasárnap esküdtek egymásnak örök hűséget a helybeli izr. templomban. — Boschán Emil Zala-Egerszegről a napokban jegyezte el magának Bjeier Zsófia kisasszonyt Kis-Martonból.

— Zala-Egerszegről vettük a következő sorokat: A z-egerszegi ifjuság több tagja

Tárgyalva 1877. évi közgyűlés határozata alapján kiküldött bizottságnak az eddigi alapszabályok megváltoztatását célzó javaslata. A számos cikkely, illetőleg szakaszról álló alapszabály pontról pontra felolvasva, behatóan megvitatva s megállapítva lett.

Ezen szervezkedési ügyeken kívül foglalkozott a gyűlés mással is, nevezetesen két egyetli tag részéről felolvasás tartatott. Az egyik felolvasó Cibor Mór, képezdei tanár, „Logika és nyelvtan” című értekezésében a nyelvtannak logikai alapon tanítását hangsúlyozta a tanítás minden fokán; különösen az egyszerű mondat körében tanítandó nyelvtani anyag; s annak rendezésére nézve tárgyalta a logikai menetet, bírálólágg terjesztve ki figyelmét egyes használatban lévő nyelvtanakra. A másik Patoky Géza, p. sz. péteri tanító „Tanítva tanulunk” című dolgozatában a tagok figyelmét a jövedelmező háziipari foglalkozás különféle neveire irányozza és azok tanítását ajánlja.

Felvették a tárgyalattak még egyes átiratok, kérvények, indítványok, amelyeknek letárgyalása után rövid előki beszáró beszéd következett s befejezésül az állami tanítóképezdei növendékek karban élénkeltek kölcsönösen: „Hymnus”-át.

Elvégződven a gyűlés, délután egy és fél órakor részben a város lakosainak áldozatkészége folytán s célra egybegyűlt összegből rendezett közebédben 90-en tölöl vettek részt. Természetes, hogy egy város és egyház mint a jelenlevő tanítók részéről nem hiányoztak a megérdemelt áldomás elköltése alatt a kölcsönös jó kívánatok üdv- és köszönetnyilvánítások.

Ezzel be is fejeztem e nap történetének leírását. De még kell emlékeznem különösen két dologról.

Egyik: az egyetli gyűlésen megjelent úgy rendez tagok, mint vendégeknek, akik között mindvégig szerencsés volt a gyűlés a helybeli gimnázium tanári karát s városunk jelesebb polgárait láthatni, a hely s a gyűlés méltóságának megfelelő, valóban nemes magatartása, a vitaközlésekben tanúsított komoly megfontolása, higgadsága. Külső jellegére e magatartásnak tán elég lesz felhoznom, miszerint az előki esemény a gyűlés hosszú ideje alatt egyszer sem hangzott, hogy zajt csilapítson; belső jellemére nézve beszéljen a tárgysorozat, mely a közgyűlésnek ahöz képest rövid tartamában elintéztést nyert.

A másik: városunk közönségének s előjáróságának a tanítótestület iránt megmutatott szívesége, áldozatkészége. Városunk közönsége nemcsak hogy szívesen látta a gyűlést, hanem pénzbeli adománnyal is járult ahhoz, hogy a gyűlési nap külsőkép is minél kedvesebb s emlékezetesebb váljék; s e hazafias lakosságunk lelkes előjárósága a legnagyobb készséggel segédkezett a gyűlés rendezői teendőiben; vege azért mind a lakosság mind az előjáróság itt a nyilvánosság színe előtt is a megyei tanítótestület köszönetét!

Ujból kérve a tekint. Szerkesztő urat s sorokunk becses lapjában való közösetelére, maradjam teljes tisztelettel.

HORVÁTH JOZSEF.
képv. segédtanár s egyetli titkár.

közlet; s ezért azonban már ma ki kell tűzni, az alapot már ma meg kell vetni. Es most bocsánatot kérve azoktól, kik engem ezen unalmas visszpillantásban követni tölöltek voltak, s kopzkatatva azon észrevétel, hogy meddönél ugyan éppen nem mondható ez év, de sajnos nyoma látszik meg rajt annak, hogy még sokan vannak, kiket e közösetelért munkás kör kevéssé érdekel, kiktől pedig ha tevékenységgel nem is, legalább névvel és pénzzel való támogatást méltán megvárhatnánk, bezáróm jelentésemet azon óhajattal, hogy körünk, minél előbb és minél tovább, mint a város és vidéke intelligenciájának központja, virágozzék.

Nagy-Kanisza, 1877. szeptember 21-én
ij. BENCZIK FERENCZ
titkár.

Levelezés.

Csurgón (Somogy), 1877. szept. 29.

T. Szerkesztő úr!

A „somogyi megyei tanítóegylet” Csur-gón, folyó hó 27-én tartta meg évi közgyűlést. Erre vonatkozó, illetőleg rövid közleményeknek közzétételére, engedje meg, hogy kérjem.

A közgyűlést megelőző napokon a gyűlésre érkezendő tagoknak elszállásolása — és illő fogadásáról az állami tanítóképezde tanári kara a város előjáróságának buzgó közreműködése mellett gondoskodott, hogy a gyűlés minél tanulságosabb legyen, gondoskodott továbbá taneszköz-kiallításról, valamint a képezde gyakorló-iskolájának leányosztályaiban ez alkalommal tartandó iskolai tanításra felhívta nevezett leányosztályok tanítóit.

A közgyűlésre 90 tanító jött össze, akik fel is használtak a képezdesekre-kiallított alkalmakat.

Réggel jókor megjelentek a kiállítás helyiségében. A kiállítás 3 termet foglalt el, a mely termekben osztályonként rendezve ki voltak állítva az egyes osztályokban a tanító által használt segéd-, a tanulók kezébe tankönyvül adandó művek; továbbá a főpiskola valamennyi tárgyai tanításához szükséges szemléltetési- és más tanítási eszközök: végül a háziipar- és női kézmunka-oktatás köréből egyes készítmények. A kiállítás főrendezői: Bauer Lajos, zenetanár, Lóráss Gyula, leányosztályok tanítója és Kókaly Janka kisasszony kézmunka tanítója, voltak.

Nyolcz órakor a kiállítási helyiségből a gyakorlati tanítás meghallgatására siettek a tanítók.

Kilencz órakor a helybeli ref. templomban, amelyor az egyház szíves készséggel átengedte az alkalomra ülési helyiségül, sereglettek a tagok.

A gyűlés megnyitását közvetlenül megelőzőleg az állami tanítóképezde növendékei Bauer Lajos zenetanár vezetésével mellett kántáló énekeltek. Amint ez elhangzott Bárány Ignác, képezdei igazgató s egyetli elnök, megnyitó; Verbay István, helybeli ref. lelkész a város és az egyház nevében üdvözlő beszédet mondtak.

Ma, az egyetli főjegyzője és pénztárnoka olvasták föl évi jelentésük-, illetőleg pénztári számadásukat.

jelent meg, és sikoltással oda vonszolva egy férfi alakot s segélyt kiáltá.

Két létrát összekötöttek a résztvevő emberek s a halálveszedelemben lévő nő ablakához illeszték.

A nő fehér ruhája rémségesen köríté termetét, és íszótó hangon kiáltá:

„Fiam! segítség hűnnak!” — Aztán látta az emberek hogy miként vonszol magá után a létra fokait egy mozdulatlan alakot.

Egy vállalkozó tűzoltó elébe ment, s az asszony, terhéi átadva kezeihez, uszályban megbírtott, rémitó sikoltást hallatott, a tűzoltó ijedten a nő után kapott, megragadta ruháját, a létra megingott, s a három személy az alattuk tángoló mélységbe esett.

A borzadály kitérése hangzott minden ajkon.

A palota harmadik szomszédságában egy magas ház ablakából tekintélyes fő mutatóközlött. Mellette halvány arccal, félig alélt nő állt.

„Mi történt?” — kérdé döngő hangon a néptől a férő.

„Nabukovszky gróf” suttogá a tömeg s egy harsány hang elmondá a szörnyű esetet.

„Hozzák fel a sebesülteket” — kiáltá harsogó hangon a gróf.

Készséggel teljesíték parancsát s a három alig leléző alakot a gróf ház egyik fényes termébe szállították.

A tűzoltó, aki megakartá menteni a szerencsétlen nőt s fiát, csakhar eszmélet-höz tért. Kevés sürölőaszt szkenvedett, de a kiállott ijedtségénél egyéb nem történt vele.

Nabukovszky gróf ifjú neje, az asszony mozdulatlan fekvő alakjához közeledett. Megtapogá szívét, de ott kiapadt már a vérnek patakja. Egy széles sebnyílásból a halántékán sűrűn bugygyant elő a sötét vé.

Reszkette a földulástól közeledett Hanna a harmadik alakhoz.

Férje már elhagyá a szobát s a cselédésnének rendelkezést adott ki.

ezzel megérkeztem oda, hogy felm azon főbb mozzanatokat, melyek-ünk fennállásának 2-dik évében társaságunk nélkül elmondhatom — onyitotta, miszerint az életre érdeklgyekeztem lehetőleg teljes képet ni, de nem tévesztettem szem elől, a már ki nem kerülhetem az unalgot, legalább rövidde tegyem azt, ép vannak kétségkívül fontosabb mozzata lefolyt évek, melyeket nem érinn, de legyen bár hű e tükör egyet átközthet vissza: azon szívélyes, mind-áb barátságos váló eszmecseréket, me-bennünket egymáshoz mind közelebb özelebb hoztak, s melyek a társaséleti nyok jótékony esőceppjei s melyek foly-vegre megértöttük, mikép a mult idők-ugy jártunk, hogy Horváth Boldizsár-szólljak „mint ugyanazon hadsereg zul vezényelt vagy a sötétben eltévedt es osztályai, melyek egymásra tüzelnek, más sorait tizedelik s csak midőn a tség szétoszlik ismerik fel egymást s dik sajnálni a löpört, melyet egymás nében elpazaroltak.”

Helyenkint már az eddigiekben is jelöltem a tárgyakat, melyeknél tevé-nységünk csak a jó akaratnál maradt s melyeknél tettünk ugyan már valamit, de ég sokkal többet kell tennünk; egy nény úrt azonban óhajtanék még figye-mbe ajánlani, melyeknek betöltése néze-em szerint a társas-körön vonzóbbá, céljai lérésében biztosabbá tenné. E szerint szükséges volna mielőbb jelesen arczképeink nagy szobráinak beszerzése. Nem közö-syös dísz ez, mely gyönyörködötti a sze-net, a művészet által örökkétartó alakok-ban szemléltető tett nagyságok erejének hatását örzik meg azok, mely alatt állva felmelegszünk példaik után indulni. Szük-ségesnek látnám nem kevésbé, úgy egész-ségi tekintetből, mint a társas-estélyek ed-digi sikerének fenntartása, esetleg mag-sabbra emelése szempontjából, a teremnek helyes ventilációját. S talán legközvetle-nebbül érint mindenkit az olvasó-szobában azon kényelemnek hiánya, melyet a szel-lemi foglalkozás igényel, s a mely miatt annyiszor kell olvasás végett is, a külön-ben zajosság miatt erre alkalmatlan tár-salgó termet fölkeresni s mely hiányt azt hiszem kis áldozattal könnyű volna ele-nyésztetni. Hangversenyek rendezésére való tekintetből — mert tán nem leszünk min-dig abban a helyzetben, hogy kölcsönöz-hessünk, de meg a kölcsönzés is nem ke-vésbé levén költséges — helyén valónak látnám egy zongora beszerzéséről is gon-doskodni. Új billárdok felállítása, a terem kicsinosítása és sok egyéb kőr tölünk a legközelebbi időben már áldozatot, talán igyekeznünk kellene oda is munkálni, hogy valamikor a saját házunkban lakjunk.

Lesznek kétségkívül sokan, a kik el-szörnyűködnek a gonosz szándékon, mely mindezeket óhajja s már látom a szemek haragos villámai; hallom: a „félreismetik a kör léterdekeit” s „az egyéni önző cél-jajknak feláldozzák a kört” s több ehez hasonló tiltakozásokat; de mégis kénytelen vagyok kifejezni azon nézetemet, hogy ha körünket a kor igényei szerinti magaslatra fel kívánjuk emelni, akkor nem mondóm azonnal, de évek fáradszatlan tevékenysé-gének gyűjtése után be kell szer-znünk virágozhatásának ezen nélkülözhetlen esz-

az ő szendén fénylő szemét, hogy tudtál egy oly szerény, jó nevelt leány fölé, egy Henriettet helyezni? ... S mily hasznot húztál ebből? — Hogy most itt állhatsz minden nélkül; Hanna másé, ő boldog, őt szeretik, míg téged a kétségbeesés öl meg.

Oh! mért nem jöhét vissza azon idő, midőn ő szeretett, mert nem nyerhetem vissza kedvesemet, hön szeretett Hanná-mat?!

S az erőteljes férőnek, ki nem szokta meg a sirsát, melé fudokolt, könyvek lo-pódtak szemébe s susogá: „Csak a halál, egyedül a halál nyújthat nekem enyhét!”

Ezután két vagy három nap mulva nagy dárídót csapott Bájkövi palotájában, ugy, hogy még a harmadik szomszédsá-ba, Nabukovszky grófék házukig is elhatott a vigadó kaja.

A nyitól-ablakon át, kihangzottak a gyönyörű magyar nóták a cigányoktól játsz-va, s Vladimir csengő hangja oly lélekren-dítőleg énekelte azokat.

S Hanna mindezt ablakából hallá. — Midőn már ágyában feküdt s az idő már későre járt még mindig hallá a mámortól rekedt hangokat, s az erőtetett rémes ka-czajokat. Nem tudott sokáig elaludni. Végre ugy 1 óra tájban lecsendesültek a mul-tók, s Hanna hallá az ablakokat betenni. Ő is elszenderült.

Alig egy óra mulva „tűz van, tűz van!” e rémes kiáltások hangzottak a sötét éjben. Bájkövi magas 3 emeletes palotája égéit, iszonyu lángnyelvek már az ablakokat nyál-dosták.

Rémitó sok ember állta körül a házat, s tűzoltók sürölődtek, de mind hasztalan, a tűz mindig nagyobbra harapódzott.

Az első emelet ablakából rémes arcu férőnek, kiket a mamorból csak most kelt fel, az utcákról felhangzó népség lár-mája, nyújták ki kezeiket segélyért esdve.

Ezeknek kétéllhagosít dobtak fel mo-lyen egyenkint kísértősen sápadt arczokkal jöttek le, majdnem öntudatlanul.

Midőn már mind lemn voltak egyszerre a második emelet ablakain egy nő alak

Letérdelt a halvány ifjú eszméletlen teste mellé, s hallgatá szívének rendetlen dobbanásait.

„Ó é!” mormogá reményteljes mo-solyal. S szép szeméit a sűrűn hulló örm-ökönk boriták.

Férje lépteit hallá az ajtóhoz köze-ledni. Fölemelkedék és lassu léptekkel ha-gyá el a termet.

Nabukovszky összerázkódott, midőn nejeinek siri halvány arcát megpillantá, szí-véhez öltte őt, megcsókolta homlokát: — „munda — keresse fel leánykáunkat s nyugtassa meg, ha netalántán fölébredt lé-gyen, s azután hajtsa álomra kedves fejét, angyalom!”

Hanna szó nélkül távozott, s ajka re-megett a földulástól.

Ki gyermeke nyugodtan aludt, miatha az angyalok őrizték volna.

Ő is lefeküdt, de Morpheus hűden volt hozzá ez éjen.

Ejfélt elűtötte a torony óra. A palot-ák és kunyhókban egyaránt nyugalom ho-nolt, álom szállt a Nabukovszky családnál mindenkinék szeméire, csak Hanna volt éber, annak szép szemét kerülé a jótékony álom.

Két hónapja hogy Vladimir öszszetört lábakkal feküdt férje házában s ő még azóta alig látta kétszer, s akkor is, midőn aludt, s mikor senki sem volt hön.

Vladimir tudta, hogy Nabukovszky pa-lotájában van, s e miatt már igen sok el-lenvétéselet tört az ottmaradását illetőleg, de bna tagjaival a vendégszerető gróf el nem engedé, miután ugys a Bájkövi pa-lotában az égés okozta károk miatt lakni nem lehetett.

Hanna mindennap sápadtabb, szomo-rubb lőa. Ez éjen is, mint egy szép halott dől hátra egy karazékba; angyalarca hó-féher volt.

Pár perczig átengedte magát keserű gondolatjainak, azután fölkel, megtörülte homlokát s álmánál fehér csipke öltönye, mint a szobrot folyta körül plasztici termetét.

a török sebesültek javára a 1877. szept. 30-án társaságilag rendezett, mely végül kitünően sikerült, a vendégek még csak 4 órákor reggel távoztak. A tiszta jövedelem 57 ft. 21 kr.

Midőn még a felülfizeték mellékelte névsorának felvételéért is kérés, maradék T. Szerkesztő urak hazafüti tisztelettel alázatos szolgálja.

A rendezőség nevében
id. FISCHER IZIDOR.

Lipsitz Zsig. 60 kr Heinrich Miksa 1 ft. Eiseustädter Sigm. 3 ft. id. Fischer Izidor 2 ft. Weinberger Jakab 2 ft. Kummer Sándor 2 ft. Lázár Antal 1 ft. N. N. 1 ft. Sanita Mihály 1 ft. Kluger Salamon Pozva 50 kr. Rosenthal Sándor 40 kr. Fischer Miksa 40 kr. László Ferencz 2 ft. Kalocsay József 40 kr. Boshán Ödön 40 kr. Reuchitzer Miksa 31 kr. Gräner Géza 1 ft. 40 kr. Deutsch Ödön 40 kr. Boshám Emil 1 ft. 40 kr. Weisz Armin 40 kr. Fischer Lajos 1 ft. Szalczér Miksa 50 kraj. Weinberg Hermann 60 kr. Rágendorfer Samu 20 kr. Haas Samu 40 kr. Neumann Adolf 40 kr. Kosztolicz Mór 40 kr. Deutsch Ferencz 40 kr. Somogy János 40 kr. Oroz Pál 1 ft. 40 kr. Szily Dezső Botfai 5 ft. Bárhudeizky Emil 40 kr. Komín I. 20 kr. Grünwald Ignác 20 kr. Sroncz János 40 kr. Balázi Sándor 40 kr. Fischer Üdö 40 kr. Stern Farkas Baltavár 7 ft. id. Deák József Tarnok 1 ft. Talián József 40 kr. Kummer Gyula 40 kr. N. N. 3 ft. 20 kra. Blas Károly Pest 1 ft. 40 kr. Horváth József 40 kr. Grész Alajos 1 ft. Pais Károly 60 kr. Prager Károly Sz. Ivan 50 kr. Koch Fülöp 1 ft. Roza Ferencz 1 ft. Tóth Ignác 40 kr. Krosetz János 1 forint.

(„Közigazgatási Döntvénytar.”) A kormány és kir. curia elvi jelentőségű határozatait és szabályrendeleteit tartalmazó gyűjteményes munkának első folyamát megjelent. Emellett annak idején, hogy Dr. Darda Sándor a minisztériumtól nyert engedélyt ezen gyűjteményes munka kiadására s ennek czimlapján Bárczy István minist. titkár; Dr. Kelemen Mór oszt.-tanácsos; Dr. Kogler János oszt.-tanácsos; Dr. Schmier Gyula oszt.-tanácsos; Grünwald Bernát minist. titkár; Keleny Hugó oszt.-tanácsos; Leóvey Sándor minist. titkár és Zlinszky Imre kir. it. táblai bíró urak vannak megnevezve, kiknek közreműködésével eszközölték ezen anyaggyűjtemény, mely legnagyobb részben oly szabályrendeletek, sőt egyes konkrét esetek elintézése alkalmából felmerülő oly minisiteri határozmányokat tartalmaz, melyek természetesen a rendeletek tárában nem közöltek. Kiváló érdekléssel bírnak még ezen első kötetben a választási törvény alkalmazására vonatkozó curiai határozatok, melyeket az ép most országoszerű működő felszólamias bizottságok figyelmébe ajánlunk. Az összes anyaggyűjtemény az egyes szakminisiteriumok szerint rendezett tárgymutatóval van ellátva, mely könnyű áttekinthetőséggel e munkának gyakorlati hasznosságát biztosít.

Nemzeti színeszet.

Szerdán, október 3-án. XXII. Cactus, Tulipán sziget uralkodója. Operette 2 felvonásban és a „Minister előseobajában” — dramolett egy felvonásban. Az utóbbi darabban Dálnok, Kuabe Farkas Jeremias szerepében kitünően játszott. — Az operette előadása pedig oly kitünő volt, hogy jobbat nem kívánhatunk. Csatárné (Azalea), Oleander (Árvay Gizella) jelszen játsziak és énekeltek; a többiek játéka sem hagyott kívánni valót maga után. — A szereplők, különösen Csatárné, zajos tapsekban és kihívásokban részesültek (H.).

Csütörtökön, október 4-én. Várad Antal tragédiája „Iskarioth”. A szereplők közül dicséretileg emeljük ki Kőmivesnét (Magdolna) és Iskarioth (Miklóssy). Mindketten művészeileg játszottak. A mi a darabot magát illeti az bizony az akademia dicsérete dacára nagy cselekvény hiányában szenved s a második felvonás azon jelenete után, melyben a főpap (Szentésy) Iskarioth kúságát keleti tei, és arulásra bírja, Magdolna pedig ösztönözterűleg sejt azon titkos rugót, mely a főpapot az ily eljárásra bírja, s lelke előtt iszonyodva látja tátongani azon övényt, melybe Iskarioth rohanni készül, csokken az érdeke a darab további fejlődése iránt, s ezt újra ébreszteni nem képesek a szép trázisok sem, melyekkel Várady bebizonyította, hogy szépen kezeli a nyelvet, de azt is, hogy ez még mindig nem elegendő a valódi tragédia megírására, ha az anyag magában véve eleget nyújt is a tragikumból. A szereplők hívtak. (H.).

Szombaton színe került: Egy szó az országgyűléshez, korszerű színmű, írta O. F. Berg, fordította a helybeni szintársulat igazgatója Miklóssy Gyula.

Ha azt mondhatnánk, hogy a szereplők kitünően játszottak, akkor méltatlanul követnénk el rajtuk. Ez nem volt játék Atlétek, átérzettek, atszenvedtek a megkapó mű folyamát Csakis ilyen mű és ilyen szereplők képviselik a világot, az életet a sokféle dülő indulat — és szenvedélyvel. Mégis hiányzott valami, illetőleg valami. — O. F. Berg. Szerettem volna itt látni gyönyörködni, tapsoni. No de itt volt a fordító — és milyen fordítás! Mily kevés, zengzengés eredeti magyarság! A remekül igazgató s a művészet színvonalán álló Kőmivesnét nem szorítottuk dicséretünkre, s a többi szereplőt helyszükség miatt nem emelhetjük, mert vala s e n n y i t k e l l e m e m l i t e n d ű k. Kerék egészet nyújtottak.

Általában jellemzi e derék szintársulatot a szerep tökéletes tudása.

Witt.

Vasárnap, október 7-én. — A vereshajó. Népszínmű 3 felvonásban Lukácsy Jánostól. — Azok után, a miket e darabban Budapest történet előadásáról olvasunk nem igen sokat vártunk tőle. — Miklóssy társulatának előadása azonban, újabb bizonyítotja, hogy a jó előadás még a rossz darabból is képes valánit csinálni, legalább érvényre emelni azt a jót a mi benne van. A darab meséjét fölöslegesnek tartjuk elmondani. Sok képtelenség mellett néhány jól rajzolt alak van benne, s a cselekvény teljes hiánya mellett egy pár ügyesen készített jelenet, több semmi. A dalok szépek de jogos kifogásunk van Jankónak, a falu bolondjának tréfas ugyan, de nagyon vastag romauca ellen, (a henytya, tyu dallamára) mely nézetünk szerint népszínműbe nem illik. — Az előadás, mint azt Miklóssy társulatától már megszoktuk, kerekded, összevágó volt, s újra tanubizonyoságot tett arról, hogy a magyar vidéki színpad ügye, csak kontarok kezeiben van veszélyeztetve; jóra való társulat, mint Miklóssy a közönséget megnyerui képes a színművészetnek. Az egyes szereplőkkel illetőleg a vereshajó (Árvay Gizella) Zsófi (Csatárné), Jankó (Mártonfy) helyes felfogással játszották szerepeiket, Árvay Gizella és Csatárné dalai tetszéssel fogadták. Közönség nagy számmal. (H.).

Hétfőn, október 8-án. A két árva. D'Emory és Cormontól. Szép számú közönség előtt igen sikerült előadás. Csatárné a játék előtt véletlenül rosszul lett, azért Árvay Gizella játszotta Louise, a vak leány, szerepét. Daczára annak, hogy az utolsó pillanatban vette át a szerepet, mégis igen jól játszotta s a közönséget többször zajos tapsokra ragadta hatásosabb jelenetekben. Az előadás igen jó volt; a jelenetek elég lényesek és megfelelőek. (H.).

Kedden, október 9-én. Doctor Vespe, vagy hogyan kell a nőket a 19-ik században emancipálni, című vígjáték került színpadra.

Ez alkalommal újra ajánljuk Miklóssy társulatát közönségünk figyelmébe. Teljes mértékben megérdemli a partolást.

Irodalom és művészet.

(A névtelen var.) Megjelent és beüldetett hozzánk Jókai Mórnak, legnépszerűbb regényírónk saját kiadásában megjelent „Regénytarának” 1-ső októberi füzet. Ezen öt 8-rét ivnyí füzet e vállalat első regényének a „Névtelen varnák” eleje is. A regény tárgya a század első évtizedének eseményeiből van véve. Emlekiratok s hagyományok nyomán; legnagyobb részt Magyarországon folyik le s végződik a magyar nemzeti insurrectio korszakával. A füzetet egy Jankó által rajzolt kép is díszíti. A vállalatból minden két hétben egy füzet adatik ki; évenként 26 füzet jelenik meg, s minden 13 füzet befejezett művel záródik be. — Elfizetési díj egész évre 26 füzet 10 forint, félévre 3 ft. — A füzetek ára külön-külön 50 kr. Feleslegesen tartjuk Jókai e saját kiadásu vállalatát még külön ajánlani.

— Új könyvek. A Franklin-Társulat. Budapestben ismét néhány kiadásában újabb megjelent s igen csinosan kiállított könyvet küldött be szerkesztőségünknek, még pedig:

Bernát Gáspár adomái, élczei, apró freskóképei és gazdasági összegyűjté hátrahagyott özvegye a szarmarkandi püspök. Ára füze 1 ft 20 kr.

Kubinyi Lajos. Az okszerű gazdálkodás alapelvei. Kezdő- és kisbirtokosok számára. Válogatott források nyomán számos ábrakkal. Ára füze 1 ft 60 kr.

Dr. Lázár Gyula. Az ozmán uralom története Európában. Két köt. (42 iv, 8-rét.) Ára füze 4 ft.

Első kötet: A török nemzet őstörténelme egész I. Szelim haláláig.

Második kötet: I. Szulejmántól (1520) egész a jelenkorig

Az ozmán birodalom történetének ismerete napjainkig, megkönnyíti és képebbé teszi a keleti népek ama nagy drámájának megértését, melynek első felvonása most kezdődött, s melynek mi — egyelőre — nézői vagyunk.

Ha pedig nemzetünk is hivatás lesz e drámában szerepet játszani, úgy történelem — e nagy mester — bennünket is meg fog tanítani szerepünk helyes felfogására.

Ajánljuk ezen érdekes és képzőművészeti történeti munkát olvasóink szíves figyelmébe. Utmutatás a szabadalmak elnyerése, meghosszabbítása és átruházása körül követhető eljárásról. A magyar korona területén lakó iparosok és honpolgárok számára. Szerkesztette Paulekovich Gyula. Á. 20 kr.

Vértess Arnold. A fölkelő nap országa. Regényes utazás Japánban. Sok képpel, 4. füze 2 ft.

— Magyarország és a Nagyvilág 40-ik számának tartalma:

Szöveg: A fenyvesben. Köt. (Vay Sarolta.) — Egő sebek. Bosszú. (Szirontai Arthur.) — Egy boldogtalan története. Jack. Regény. Daudet Alfons. (Vége.) — A Tegethoff emlékei Polában. — Képek az orosz

török háborúból. — Lambertini Laura grófné. — Színházak (r.) — Pénzügyi levelek. V. A legzsidagabb földesur. (Wag Aurél.) — Különfélék. — Sakkfeladvány — Szerejtvény. — Szerk. üzen.

Rajzok: A Tegethoff-emlékszópor Polában. — Képek az orosz-török háborúból Skobelev altábornagy. Roham várása Plevna sánczain. Közök harcmodor. — Lambertini Laura grófné. Antonelli bibornok örököse.

Közigazdaság.

A járadék-kölesőn iránt egyrészt élénkebb az érdeklődés, írja a „Budapesti Napilap”. A papír jövedelmességét illetőleg számítások tételnek, mint hogy a papírpénzrel leendő fizetések tekintetében az agó iránt még nincs megállapodás. Az eddigi előjelek után itélve, az eredmény fölöttébb kedvező leendő. És méltán lehet is, mert az aranyjáradék oly papír, mely a nevezetesebb külföldi piacokon mindenkor elég szilárd árkeletre, biztos kelendősségre számíthat; ez tehát valamennyi értékpapírunk közül legalkalmasabb a tőkebefektetésre. Tegnap számmunkban fölemlítettük azon pénzügyi tetteket, melyek nagy büszságot fejtenek ki az iránt, hogy a kölcsön sikerét előmozdítsuk. Újabb számmunk követek a példát, miután a kölcsön módot nyujt arra, hogy az anyagilag legszerényebb polgárok is hozzájárulhassanak az állami hitel emeléséhez. Ki kell ugyanis emelünk, hogy a kölcsönnél a címletek egy része száz forintra szól. E kölcsönnek kiváló tulajdonsága éppen az, hogy rente-jellegű fövja az eurpai piacokon mindenütt könnyen befogadtatik, de a mellett kisebb tételekben is ki lévén állitva, valóságos magyar értékpapírrá változik. A francia renta a francia mezőgazda, a francia kereskedő és szerény iparos közt van igen nagy részt elosztva. A magyar járadék kölcsönből is, nem kétkedünk benne, idovel egy jelentékeny részszel fog helyezkedni a magyar nép minden rétegében. Az által biztosító-társaság 500,000 forint alá és saját intézetében is elfogad aláírásokat.

— A pesti h. e. takarékpénztár igazgatósága mai nap tartott ülésében hozott határozata szerint a magyar járadékkölesőre 1,500,000 forint jegyez s a vele összekötötésben levő pénzügyi tetteket a kölcsönbeni részvételre hívja fel s a gyors kivétel céljából helyettük a biztosíték letélté határozta el. A közönség álló aláírás alkalmából mi sem ajánljuk eléggé t. olvasóinknak az aláírásban való részvevését. Különösen a kis tőkepenzesek minél tömegebb részvevete hatna jótékonyan állami hitelnkre; mert a papírok ekkép szilárd kezekbe jutnak. Vidéki t. olvasóinkat figyelmeztetjük, hogy összes vidéki pénzügyi tetteink a m. földhitelintézet és az I. magy. ált. biztosító-társaság vidéki ügynöksége elvannak látva a szűkeges nyomtatványokkal s készséggel bocsátják közvetítésüket az aláírni szándékozók rendelkezésére. Szükség azonban, hogy az aláírók ideje korán intézkedjenek, mivel előreláthatólag csak oly aláírások fognak tekintetbe vétethetni, a melyek f. hó 9-én délutánig a budapesti aláíróhely tudomására hozották. A magyar általános hitelbanknál is történtek újabb aláírások, még pedig: Samassa József egri érsek 30,000 forint, gr. Péchy Manó orsz. képviselő 20,000 ft, Kugler János ügyvéd 20,000 ft, Somssich Pál országos képviselő 10,000 ft, Kállay Béni orsz. képv. 10,000 ft. Tomcsányi László orsz. képv. 1100 ft. Schnitzer I. lapszerkesztő 10,000 ft. Vagner Károly miniszteri tanácsos 8000 forint, Karl H. kává 5000 ft, Chornia Zsigmond lapszerkesztő 4000 ft, Vambéry Armin tudor 2000 ft, Csávolszky Lajos képv. 2000 ft. Kovácsy Sándor miniszteri titkár 2000 ft. Hunfalvy Pál 1000 frnyi aláírást jelentettek be. A nagyváradi takarékpénztár 30,000 frtot, a nagy-kiskundi takarékpénztár 9000 frtot fog aláírni. A pesti első hazai takarékpénztár és a közp. országos takarékpénztárnál ma számos felmondás történt a takarékbetételekre, s mind oly célból, hogy a kivett pénzösszeg a rente-kölesőben való részvevete fordítottassék. Meg vagyunk győződve, hogy a felkes aláírásokat ezután is számosan fogják követni.

Csarnok.

A „Pont des Arts”-i koldusnó.

(Novella)

Németből,

Haus Vilmos után

Friedmann Alajos.

(Folytatás)

5.

Azonban most sem találkoztak utoljára. — Fröben és ő gyakran találkoztak a kép előtt, és az öreg, a fiatal embert szerény de határozott ítélete, szeretetreméltó nyíltsága, nevelése, kitünő tudománya és évelhes arányositva ritka tapintata miatt mindinkább megszereték. Az öreg e városban idegen volt, ridegnek találta az életet, de meg sem volt oly elcsánit, hogy olykor olykor hozzá illő emberrel beszélne nem erezkedett volna. — Így történt, hogy Fröbenhez észrevétlen közeledett; hisz már

az is kiváló rokonszenvet szült bensejében az ifjú iránt, hogy a kép iránt táplált előszeretelen osztoztak.

Igy történt, hogy szivesen vett részt a fiatal ember sétáiban, és hogy gyakran meghívá esti társalkodásra. — Egy este, midőn az angol király értemre zuzófóráig telve volt Don Pedro fiatal barátját ekkép szólta meg: „Sennor, ha ez estén nem érkezett valamely találkára, szivesen látom szobámon egy pohár ximenes mellett.”

„Különösen megisztelve érzem magamat megívása által” szolt Fröben; találka nem akadályoz szives meghívásának eleget tenni; örömmel követem.”

„Jó; úgy kérem e helyen egy pár perczig türelemmel lenni, míg Diegoval ott ön rendeztem; azután föl hivatom.”

Az öreg, meghívását feltűdő ünnepélytelv, tevé, mit Fröben azonnal észrevett. — Még csak most jutott észébe, hogy eddig nem volt Don Pedro lakosztályában, mivel mindenkor a szálloda közös éttermében találkoztak. — Mindebből azonban csak azt következteté, hogy az e módon való házába vezetés által, a spanyol megtisztelő wagnriassággal kíván iránta viseltetni. — Negyedóra mulva Diego, kezében két ezüst karos gyertyatartót tartva, megjelent tiszteltteljesen meghajolva előtte, felszólitá, hogy kövesse. Fröben követte őt és tapasztalta, hogy a vendégek kivételén utána néztek és fejüket összedugdosták. — Az első emeleten Diego egy szárnyajtót nyitott föl és intett a vendégnek, hogy belépjen.

Meglepetve állott meg Fröben az ajtó küszöbén. — Öreg barátja a frakk helyett, fekete, piros díszmennyel ellátott ujas-mellényt öltött és hosszú aranymarkolatu kardot övedzett föl; sötétpiros küpeny omlott le azonfelül vállairól.

Ünnepélyes léptekkel közelgett vendégéhez, sovány kezeit a gazdagimzetű kézelőkből üdvözlésre nyujtva, ezeket mondá: „Szívem mélyéből üdvözlöm Önt Don Fröbeniő szerény lakomban; ne vegye zokon, hogy ez egyszerű teremben fogadom; hisz tudja hogy útközben nem lakhatunk oly kényelmesen mint otthon — Lisabonban mindenestre kényelmesebb ülések termem dívájaim, melyek valódi mór mesterművek, mint itt e keskeny jöszágon; mit pamagnak neveznek, ámde Schwader ur bora valódi és jó; foglaljon hát helyet nálam.”

E szavakkal egy pamlaghoz vezeté az ifjú; az azelőtt álló asztal befőtött gyümölcsössel és borral volt fel rakva; Diego töltött a poharakba és szivart és gyufát hozott.

„Már régen” kezdé meg Don Pedro, „már régen szerettem volna amagy bizalmasan beszélgetni Onnel Don Fröbeniő, ha különben is valamire becsüli bizalmamat. Látta, midőn a dél órákban oly gyakran találkoztunk Laura képe előtt, és Önt annak szemlélésében oly igen elmélyvedve találtam, úgy tűnt fel előttem, hogy a festmény tárgya iránt, sokkal magasabb érdekléssel viseltetik mint amennyire affőltt előtttem nyilatkozott.”

Fröben elpirult; az öreg oly éles átható tekintetet vetett reá, mintha lelke legmélyében kívánna olvasni. „Igaz” szolt Fröben, „e kép rám nézve mély jelentőségű, és helyesen látta, hogy nem a mestermű, hanem a festmény tárgya érdekelt oly nagyon.

Oh, ez arcz éltém legsajátosabb, de mégis legszerencsésebb mozzanatára emlékeztem! — Mosolyogni fog, ha Önnek azt mondom, hogy valamikor egy leányt láttam, ki e képhez családiaság hasonlított; csak egyszer láttam és soha többé, és azért szerencsémnek tartom, hogy e képből legalább deli arcyonásait kereshetem föl.”

„Oh Istenem! hisz ugyanez eset forog föl nálam is,” kiálta Don Pedro.

(Folytatás köv.)

Szerkesztői üzenetek.

F. A. urnak Tapolca. A dolog fölött F-fel beszéltem és beszélek. Mihelyt valami képen határozni fog, értesítelek. Bocssás meg, hogy magánlevélben nem válaszoltam még eddig, de ez is meg lesz. A A dologra nézve kevés sikert remélek a czélra; de ez az én egyéni nézetem. Folytatást kérek.

R. J. urnak Kúv. K. — A munkalátokat mind megkaptam. Az utolsó naplótörödéket is. A k-ből az egyik másik meg fog jelenni, mihelyt sorát kerithetjük. Az utóbbira nézve, csak akkor nyilatkozhatom, ha elolvastam, erre pedig még eddig nem értem rá. Most külföldben még más már előbb küldött, részben jelenleg folyó munkák várnak közlésre. Nincs ott társadalmi téren valami teljgyezésre méltó? —

H. J. urnak Csurgón. Becses levele és közleménye későn jutott kezeinkhez; azért csak e számban közölhettem.

Cz. K. urnak K. E. s. — „Nincs semmi sa; nincs semmi neza”!

Felbőls szerkesztő:

HOFFMANN MÓR.

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

Szerkesztői iroda:
Hirtelen a nap szellemi szívet illelő közlemények küldésére
Ujvárosi utca 513. sz.
Bemutatók levelek csak ismétlésből fogadhatók el
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Ujvárosi hírlap: Rudolf Mészáros Budapesti Ferenccsík bar-
vár 11. sz. — A. V. Goldberger Budapesti Semisír utca, — A.
Oppeltz Bécs Stubenbergi 2. sz. — Weiss Már Bécs II. Tábor,
strasse 11. sz. Rubinstein Jacob és társai Budapesti Király utca 17. sz.
L. em. — Haasenstein & Vogler Bécs I. Wallfischgasse 10.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A Zalamegyei Gazdasági-Egyesület, a n-kanizsai tisztii önszegélyző szövetség és több más egylett hivatalos közlönye

42. szám.

Nagy-Kanizsa, Szerdán, 1877. október 17.

IV. évfolyam.

A választások küszöbén.

Vannak olyan emberek, a kik a magyar népet folytonosan vádolják arról, hogy autonómiájával élni nem képes, hogy nem eléggé érett arra, miszerint autonomicus jogai gyakorlásánál másra tekintsen mint arra, hogy tisztán az arra képesítettre ruházza bizalmát, azt tisztelje meg szavazatával. Sőt vádolják pajtáskodással, corruptióval és több ily szép dolgokkal. — Némelyek azt hiszik tehát, hogy Magyarországon a hivataloskodás különféle térein azért sok a baj, mert a rendszer rossz, mások meg azt hiszik, hogy a személyekben van a hiba. Egynek sincs igaza. Van baj, van hiba kétségen kívül; de sem a rendszer nem oly rossz, hogy azt elvetni kellene, sem a személyekben nincs annyi hiba, hogy a helyzetet kétségbeejtőnek kellene festeni.

Miután minden emberi dolog és intézmény tökéletlen mert éppen emberi, a főkötelesség a legjobbra való törekvésben áll először, és másodsorban a fokozatosan feltűnő hibáknak a fejlődés folyamában való javításából.

Szabad alkotmányos népnek leg-szebb joga a választási jog. De valamint az éles kés annak kezében, ki azt használni nem bírja, káros eszközzé lehet; ugy az autonómia is oly nép kezében, mely azzal élni nem bír, az éles késhez hasonlít, melylyel a vele élni nem tudó magát megsebesíti. —

De a ki népünket ismeri, nem hiszem, hogy azt fogja róla feltételezni, miszerint éretlen, józan észszel, politikai belátással nem bír. Az ily népben Magyarország majdnem ezer éves alkotmánya magát meghazudtolná. Eléggé érett tehát arra, hogy autonomicus jogait gyakorolja. S ha történnék is hibák a választásoknál, ezek bizonyos intézményeknek ká-

rára is vannak, amint hogy nem is lehet az másképp, az alkotmányos élet még folytonos fejlődésben van, s fejlődése közben szükséges minden téren mindazon intézményeket keretébe illeszteni, melyek az államot alkotmányos, szabad culturállammá teszik. — Erre nézve szent, elengedhetlen kötelessége van minden honpolgárnak. Mindegyiknek úgy a megyei, mint városi választások elég alkalmat nyújtanak polgári jogainak gyakorlására. A sérthetetlen törvény keretében a legszebb és legfontosabb jogot gyakorolhatja, a legfontosabbat mondottuk, és pedig azért, mert választása, szavazata épugy a köz javára mint a köz kárára történhetik. E jogok gyakorlására, mindenesetre a kötelességek ismerése is szükséges, s nem annyira a rendszerben, csak kevés tekintetben a személyekben kereshető nézetünk szerint azon sok hibának kuforrása, melyet folytonosan hangoztatnak a panaszlók ajkai, mint inkább a kötelesség nem ismerésben. Mert aki polgári jogokat gyakorolni akar, annak kétségen kívül polgári kötelességeket is kell ismernie. A haza sarkalatos törvényeit, a megyék szervezését illető pontozatokat, azon törvényeket, melyeken a városok rendezése alapul, minden kivétel nélkül minden honpolgárnak első sorban ismernie kellene. Akkor részben megszűnnének azon panaszok, melyek részben a rendszer ellen hangoztatnak, és részben azok is, melyek a személyek ellen hozatnak elő. Kevesebb panaszt hallanánk a pajtáskodásról és atyatiságról, a személyes érdekekről, éretlen ambíciókról, hanem minden választó áthatva azon fontos jogtól, a melynek gyakorlása hazafias kötelessége is, legjobb belátása szerint, a közügyet tartva szem előtt, csak a képességet ismerne el mérvadónak arra nézve, kit ajándé-

közön meg bízálmával. Az új választások nem sokára meg fognak történni. — A város lakosai hivatva lesznek kiválasztani azon férfiakat, kiket újabb hat esztendőre bizalmukkal meg tisztelni fognak. Mi részünk ről a legjobbat reményljük a város minden egyes választó polgárától. Komoly és higgadt megfontolást igényel az, hogy kiknek kezébe tesszük le a város ügyeit 6 évre.

A munkások Magyarországon.

A múlt napok egyikén véletlenül került kezünkbe a Budapesti megjelenő: „Munkás Heti krónika“ október 7-ki száma, melynek vezércikke „Néhány szó a genti kongressusról“ csodálkozásukat és meglepetésüket kellette fel, de egyszerűen komoly gondolkodásra késztetett, a melynek itt kifejezést adni annál is inkább kötelességünknek tartjuk, hogy ez által némiképen olvasóinkat a magyarországi munkásügygel is megismertessük, mely már azon irányból fogva is, melyet a magyarországi munkások közlönye követni jónak lát, a vidék figyelmét is megérdemli.

A főváros lapjai hoztak rövid értekezést a Gentben tartott socialistikus világkongressusról, ennek kapcsában megemlítve, hogy a magyarországi munkásokat Frankel Leo képviselte, kit azonban az ottani hatóság felhívta, hogy a várost hagyja el. — Frankel Leo, ki a munkások nemet lapját szerkeszti, jelentést tett arról a kongressusról Budapestben és annak viselt dolgairól, s úgy látszik, hogy ő tartja magát hivatva a munkás kérdés magyarázatára, mely hálá Istennek eddig Magyarországon terjedékeny talajra nem igen talált elhívet. Azt tartjuk, hogy a munkás kérdés áldását nagyon is nélkülözhetjük, s helytelennek s hazafiatlannak tartjuk oly egyesületet, melyek kebelében folyton a létező állapotokkal való elégedetlenség szittatják, anélkül, hogy az intézők elegendő intelligenciával vagy befolyással dicsekedhessenek vagy a közérdekekkel a rendes korlátok között megmaradni értjük azt, hogy a munkások egyesülnek, betegsegélyző egyleteket, önképzési köröket, iparegyesületeket alakítsanak, s felhasználva a nekik elegendőképen nyújtott eszközöket bizonyos jöletre, vagyonosodásra iparkodnak szert tenni, más nemü egyesülest határozatlan karossal céltalanul tartunk a munkásokra nézve, még kevésbé lehetségesnek azt, hogy ők homi önálló politikai szerepet játszsának, s melylyel nemcsak hogy az öveik jólétét nem mozdíthatják elő, de sőt ennek kétségenki-

vül ártnak. És gondolnak meg azt, hogy az egész eszme, mely a külföldi munkas-egyleteket vezérli legkevésbé illeszthető bele a magyarországi állami rend keretébe, s másut is sajátos kínóvés, mely az állami élet rendjével folytonosan összeütközik. A socializmus miután ezek az urak tán nem is képzelik egyelőre talán miot theoretikus tudomány megjárja, de hogy bármely társadalom vele gyakorlatban megbarátkozzék, éppen a folytonos művelődés következtében nem lehet.

Hogy koránt sincsenek tisztában az azzal, hogy voltaképpen mit akarnak azzal a szépen hangzó szóval „socializmus“ vagy ha tisztában is volnának vele, sokkal elfogultabbak, hogysem az általuk annyira dicserve hangoztatott, de valóságában agyafunt rendszer hibáit beutnak, vagy annak képtelenségét beismernek, mutatja eléggé a cikkünk elején említett vezércikk is, melyből az egyik folyamában egy pár soft olvasóinknak is be fogunk mutatni köztől. Nagy garral kezdi meg Kirschner Jakob, az említett cikk írója, hogy „a kongressuson Magyarországot a szocialisták is képviselve voltak. S utána teszi, hogy megmutatták munkásaink, hogy keifőleg felfogták a munkásmozgalom jelentőségét és várya várják azon utak és módok megjelölését, melyeken és melyek által a társadalmi nyomor kifogirhatni s helyébe a népek közjólléte díadala fog emelkedni.“ Valóban dicseretere méltó törekvés, s ha csak onyiben állna a tisztelt munkások vágya és óhajta, azon jóakaró tanácsossal szolgálhatnák, hogy biz a magyar alkotmányos törvény a haza legszerényebb, és alacsony állású fiának is elegendő eszközt nyújt, hogy a maga észéről megtehesse emberi és polgári kötelességeit; saját jóléte növekedésével növezzon a közjólléte is, hogy művelődjék; hogy egyesüljön, hogy azután egyesült erővel még jobban iparkodjék becsületese céljai elérésére. Azt tartom, hogy csak a leggonoszabb kajanság tehet e tekintetben a kormányt szemrehányást. Hja! de a jó uraknak egyéb kívánságaik is vannak. Elfogulva az éretlen szocialisták eszmék tömkelegében úgy körülbelül a vagyon és birtokközösség az ő ideájuk. „A genti világekongressus t. K. J. nézete szerinte néhány practikus határozatot hozott, melyek fogadtatása a mozgalom aktóll maguktól függ. Kimondotta ugyan is, hogy az állam, beliszámítva az állam polgárok minden egyes tagját, légyentulajdonosa az összes birtoknak és munkaeszközöknek, melyek jelenleg egyes egyének és egyes csoportok tulajdonában vannak, mely körülmény a népnek ga-

A „Zala“ tárczája.

Első szerelem.

(Beszély)

Warga Jankától.

(Folyt. és vége.)

Oh oly borzasztó s még is annyi fény volt kitejezve az ég ily haragjában. Az elemek felbőszültek, a víz, mely tóhatágtént ömlött az utcákra, — vadul mormogott. A sűrű sötétséget csakis a villám által az égen hasított vonal perczekekre vihágtá meg a szomszéd házakat. A kőzsa szellő Hanna fehér arcára hajtott néhány cseppet a sűrűn hulló esőből mely üdítőleg hatott rá. Fájdalmas gondolatok váltak fel egymást elméjében, visszagondolt a szomorú múlt, első szerelmére. Az első szerelem befolyással van az egész életre! Aki első szerelmében csalódik, az soha igazán boldog nem leend. Mindennek rávetik a teledés fátyolát, de az ezen szerelem okozta gyönyörre és fájdalomra, mindenki szivesen gondol, azt elteledni nem lehet. Oh! hányszor ragyog köny a szemekben, ha a jelent összehasonlítva a múlttal, az első szerelem boldogsága jut eszünkbe, s olyankor sugódnak a sors igaztalanságáért, mely bennünket élni hagyott, mikor pedig oly jó volna e szent érzelemmel, ott a föld alatt megpihenni.

Ily féle gondolatok foglalkoztatták Hannát is. Egyszerre, hatalmas dördülés visszhangzott a boltozatos folyosón, utána nemsokára léptek zaja hallatszott. Hanna dobogó szível ment egy feléje közeledő szolgáló elé. „A báró ur . . . rebegé a szolgáló rémült arc kifejezéssel. „Nos a báró ur . . .?“ kérdé remegve Hanna. „A báró ur — asszonyom — szolt akadozva — a báró ur szobájából hangzott a lövés.“ — Eles sikojjal rohant Hanna a kanyarulatos folyosón végig és egy szoba ajtót felrántva — belépett. Semmi neaz nem hallatszék; a lámpavilág halvány fényt árasztott szét a szobában, s az ágy függőyei le voltak eresztve. „Talán már meg is halt“ — gondolta Hanna, dobogó szívére nyomva kezét. Közeledett az agyhöz s föllebbenté a függőnyt. Sápadt, fehér arcú férfi feküdt előtte, nem tudta, alva — e vagy — halva. Rá tapasztá a márvány homlokra hideg kezét, mely meleg volt, s halántéka lüktetett még. A beteg összeborzadt az érintéstől, föl nyitá szép fekete szemét. „Hanna, Hanna!“ hörgő fájdalommal, szíven lévő nyilt sebet kezeivel elrakarva. „Miért tetted ezt?“ kiáltá reszkető kezét imára kulcsolva a térdepő Hanna. „Miért? . . .“ — szolt bánatosan Hannára sárgosvén tekintetét. — Kegyed kérdésőit ast? . . . Igy nyomorultan . . . béna-

testtel, — összezúzott szívvel . . . nem akartok tovább élni, . . . itt ágyamban a legkétségbeejtőbb gondolatok keresnek fel, melyek üldöznek ébren és álomban, s mi miatt nem egyszer nyitak ajkaim átokra, — hogy miért üldöz engem a sors, ki oly mélyen, oly tisztán szeretek . . . Ez rontá le bennem az Isten mindenhatóságam hitet. „Ne beszélj Wladimir az Isten ellen! Mi mindketten bűnösök valánk s most érdem szerint bünhődünk. — Szeretlek Wladimir! — oh engedj megvallani, hogy amióta élék, csak teged szerettelek első szerelmem hevével. Midőn tanuja voltam azon jelenetnek, melynek említése tudom benned is fájdalmat ébreszt fel, azt hittem, hogy szívem megrepes s meghalni akartam; de később a világ élveiben kerestem szórakozást, mit meg is leltem. O! de a boldogságot te ved — elvesztém. — En szeretlek épugy, mint midőn könyezve elváltunk egymástól kis nyári lakunk előtt, hol ismerni tanultam a szerelmet.“ . . . Hangját zokogás fojtá el. Ezt hallva Wladimir föllemelkedett ágyában, a vér pataként omolt sebéből, lehajolt az előtte térdelő nőhez, átölelé nyakát, hosszan soritá ajkát Hanna ajkához, „Istennem, be boldog vagyok“ suttogá. Ez volt utolsó szava. Előre hajolt feje Hanna koblére esett s ő — kiszívodott. — A fiatal nő arcából minden csepp vér eltávozott, zavart kinyomát mutatkozott szemében, fölnezt az égre, mintha az Isten hívna tanuul e fájdalommal jelenethez; s azután kesereden felkaczagott és sirt mint egy gyermek; majd pedig levette magát a földről.

s csúszva hagyta el a szobát, rémletes örült kacajjal vanszorgott ferje szobájáig, s ott eszméletlenül összeesett. Két napig fektét eszméletlenül, végre egy délután 6 óra tájban feluytá szemeit. Bü-felleggel homlokán állt ferje mellette, s kis lanykaja az ágy lábánál üve sirdogált. Az orvos ép elhagyta a termet. „Nyissátok fel az ablakokat . . . megfulok . . .“ tördelt lázasan Hanna. Ferje azonnal készséggel teljesítő kívánságát. Harangok zúgása, s föl-föl ható zene mélabus hangjai tudultak a szobába. Wladimart kísérték az örök nyugalom helyére. Hanna felemelkedék ágyából, szemében örült tűz lobogott, arca piros volt a láztól s tántorogva közeledett az ablakhoz. „Ott dőzög a halottas-szekér. — Nézzétek — milyen szép koporsó van rajta — s a koporsó körül is her virágüzerek — de azt — amelyik a koporsóban van — azt ti nem láthatjátok — — tudjátok ki az? — az egy lelet s elhervadt lililium — a szerencsétlen Hanna. — Kivül néz az ég, a nap fennen ragyog, — tavasz van ott kívül — míg szívében zordon tél. — Hanna hova négyez? . . . a sir nagyon mély, s uduok állatok ömlesztik fel testedet. — Csak egyék, hah! — a test elporladhat, de a lélek el nem vész; két lélek fent az égben ott egyesül, kik itt e földön nem voltak boldogok . . . megjutalmazza azokat a Teremtő a menyben. — Halottatok van, im, meghalt az ifjú nő, kinek mosoly volt mindig ajkán kau pedig kíván az ég fényes ragyogását.

d'assati függőségét, nyomorát és inaságát csak növevő; ha pedig a vagyoni állami birtokában van, úgy közzégyonná változik át és minden egyes állampolgár szükségleteihez képest (Szerk.) felhasználhatja, minden egyes önmaga hasznára alkalmazhatja egyezőval: ki mint volt, úgy arat. (Szerk.)

No már sajátos gondolkozásod! Azt hissi a cikkirő, hogy kisajátítás által igen könnyen lehetne a békés átváltást eszközölni. A genialitás, melylyel a socialistikus tan fel van állítva, mindenestre ámulatba ejtheti az embert, a modern társadalom keretében abszolút nem illő rendszer, ha annak nevezhető, megérdemli, hogy mélyen megajongjon előtte. Ilanem a javával adós maradt K. J. ur, a javával mondjuk, mert szépen vissza kellene mennünk ezredékekkel, a jelenlegi fejlődést, mely végre mégis csak egészséges irányba fog jutni a sok kísérlettel után, a t. munkások kedvéért megkellene akasztani, s az Oroszország teljesen fejletlen és nyomorult társadalmi talaján felburjánzó nihilistikus esztelenségeket kellene elfogadnunk. Nem veszik észre az urak, hova futnak, s hogy egészen hamis uton járnak, különösen pedig a mi magyarországi munkásaink? Buzgalmuk, melyet ily vesztett ügy szolgálatában mutatnak valóban jobb dologra volna érdemes. Így nem fogják a népjólétet előmozdítani, a melynek szolgálatában állónak mondják magukat. Töltsé be közölk mindenki helyét buzgalommal, tehetségre szerint művelődjék, munkálódjék saját és mások boldogságán, a mennyire lehet és ne törődjék „világkongressussal”, akkor eleget tett.

H—n Mór.

Rövid elmékedés.

Kuigge, ki sok szépet és hasznosat ír az emberekkel való bánás módjairól és a finom társalgról, többek közt azt mondja: „Ha embereket akarunk tanulmányozni, tegyük magunkat, a mennyire csak lehet, gyermekekkel érintkezésbe.” Hogy idézett mondat mennyi igazat foglal magában, alig ha kell mondanom, mert gyermekek körében tanulmányozhatjuk alaposan az emberi élet anyitellé szorodóit, bensejében mindaz gyökereit, mi mála később kikerekített egészébe fejlődik. Atéti és átérzi kis mértékben mindazt, mit mi megöttek nagy mértékben tapasztalunk.

Nagyra vagyas és megelégedettség, gyűlölet és szeretet, félelem és bátorság, dac és engedékenység, szivtelenség és szűközköz, meg meg anyi jó és rossz tulajdonságok csiriznak a gyermek gyenge, meg minden irán fogékony keblében, és nekünk megötteknek főfeladatunk mála a nemes és szép tulajdonságokat lehetőleg meghonosítani, ellenben a rosszakat onét kurtítani.

Hogy ez mégis mindegyiknek és mind egyikenél nem sikerül, onét van mivel vannak szülők, kik gyermekeiket vakon szeretik, ennél fogva minden mozdulataikat bálmulják, minden tettüket magasztalják, soha vagy igen ritkán intik meg a legnagyobb hibájukért is. Vannak továbbá szülők, kik gyermekeik iránt egész közönyösséggel viselkednek, így a gyermekek egészen magukra hagyva, önkényű fejlődnek ki beüők azon tulajdonságok, melyek szivgyökereikbe véődtek.

Az pedig, hogy a gyermek minden mozdulatát vagy tettet nyugodt részre hallatlan figyelemmel kísérik, oly ritka, mint a sivatagon az oázis, pedig ki ezt tené, ama meggyőződést szerzhethé, melyet szerz, ha egy pohár vizet nagyító üvegen át szemléli.

Ha a pohárba a kútból merített tiszta friss vizet öntünk, ezt szabad szemmel szemlélye, szemlélj sem veszünk benne észre, és a vizet minden tisztáltságától mentnek véljük. Szemlélyük azonban a vizet nagyító üvegen át, csakhamar számtalan rovarokat az ugynevezett azalagokat fedezük fel benne.

de ő csak mosolygott, s mosolylyal ajakán halt meg.

Imádkoztatok érette! — Halljátok, mily gyászosan zug a hang? — Egy oly élet aludt ki, mely a boldogságot csak nevével ismeré. — Csitt! A fülemile dalol, — mily elragadó éneke; — mintha csak kedvese szelleme bucsudalát zengé, — az ifju nő ravatalánál.

A gyászmenet az ablak alatt megállt. Őrült tűz villant fel Hanna szemében. „Megálljatok! — kiálti — veletek akarok menni, — sőtöt köcsö, vigy el engem, — engem is!” Szivrepesztőleg zokogni kezdett. Férje közeledett hozzá, s megfogta kezét. A zene szomorú melódiaja ismét felhangzott.

„Hah! — sikkotta rémségesen az ifju grófné — elvitték tőlem. — — — — — Hallgassatok! miért ez zaj? — — — — — csendes — — csendes — csak még néhány perc s akkor ugylis vége — vége.” S férje karjaiba hanyatlott. Nabukovszky puha selyem párnáira fekteté. auhmtulvilági mosolylyal fölemelkedék a tiszta légtelen egy szellem tűnőd

Igy járunk a gyermekekkel is. Ha vakon szeretik őket, vagy ha közönyösséggel viselkednek irántuk, bizonyára azaz fejlődnek, mint főt említém. De hogy ezt megakadályozzuk, járjunk velök is úgy el, mint a vízzel.

Kísérjük őket figyelemmel, és így ama meggyőződésre jutunk, hogy a gyermekek indulatosak, fogékonyak az öröm és bú iránt, ambar sokan azt vélik, miszerint a gyermekek benső igazatosságra nem képesek, mások pedig a gyermekekkel illatos virághoz hasonlítják, és hogy ezen poétikus jellemüket csak is évek múlva veszítik. De a tiszta embert éppen nem vagy igen kevesen akarják nálunk elismerni, ambar rokféle érzelm nyilvánul náluk és sokféle indulat lakja keblüket, az igaz koverve sok neveltséggel és esztelenséggel, mind a mellett egész jövőjükre befolyásosak.

Az első érzelm, mi a gyermek keblében nyilvánul, a szeretet. Mihelyt már érezni képes, észrevetjük, mily simulékonnyan, mily odnadással ragaszkodik azon egyénekhez, kik vele jól és gyengéden bánnak.

Vizsgáljuk a több fent elsorolt tulajdonságot, és hogy azok mire fajulhatnak.

A nagyra vagyas a gyermeknél abban nyilvánul, hogy iskolában kitüntetéssek, mely később, ha mála gyökereit ver, a társadalmi életben valami szerepet igényel, és azon állást melyet betölti, bizonyára nem azért foglalja el, hogy azáltal a közönlak hasznára legyen, hanem csupa önérdékből, ambítióból teszi azt.

A gyűlölet valamely iskolatársának fizetését vagy könyvét foltot ejtheti törekszik; később módot talál gyűlölet tárgyát örvénybe dönteni. A gyermek irigykedik, ha másiknál szép ruhot vagy m. e. f. lát; évek múlva ez annyira fokozódik, hogy a szép ruhákra, ékszerekre, sőt palotákra veti szemét.

Elisoroltakból kiténik, miszerint azon tulajdonságok, melyekkel egyéneket felruházva talajunk mar gyermekkorukban véődtek keblükbe, és bizonyára nem azon egyén eméledő, ki kevésbé szép tulajdonsággal bír, valamint nem egészen az ő érdeme az, ha azzal van felruházva, mert mindenkor és mindenhol hathatós befolyással bírnak azü benyomások, melyek gyermekkorba is gyakoroltattak re a; mit alábbi mondat is bizonyít. „Ama jeles nagy emberek, kiknek neveik és tetteik a világtörténelemben fényesnek, azt, miye kőnek bizonyára nagyrészt édes anyjuktól nyert kedély, kiképezetetésöknek köszönhetik, mert teledhellen és az élet minden viszonyára határozó befolyásuk azon elvek, melyeket istenes tiszakédellyü anya gyermeke szivében ébreszteni törekvék.”

Nem csekély feladat vár tehát egy oly anyára, ki gyermekét a szó szoros értelmében emberre akarja nevelni.

Hogy azonban az anya eme nagy horderejü feladatának megfelelően képes legyen, szükseges, miszerint hivatása nagyságát felfogni tudja, továbbá, hogy gyermeke nevelésére jó eszközöket használjon, hogy így a célét, melyet magának kitűzött és mely már a természettörvényüél fogva is az ő hatáskörébe esik, ne téveszesse szem elől.

Igen helyesen mondja erre Rousseau „Te hozzád fordulok gyengéd gondoskodó anyá, ki amaz országot mögött magad megvonn és növekedő csemetédet az emberi vélemények rohamától megóvni tudád! — Apold, öntözögad zsenge növénykedet, mielőbb elhalna. Gyenge szivét jökor be kell keritened általmazó hálózattal.”

Ha minden anya eme elv szerint járna el, akkor még ideje korán meg lehetne a jövő nemzedéket azon örvénytől menteni, melynek szélére a modern szokások által jutott.

Tapolcaán, 1877. év, június havában.
ZEISLER ANNA.
okl. néptanítóú.

fel neki, egy pontra szegezé bájtel pillantását, arcát biborfejű voná be, és lélek-rázó égi hangon énekelté e dalt:

„Szomorúfűz heivadt lombja
Lehajlik egy sirhalomra;
Kis madárka zeng az ágon
Temetőbe sirba vágyom
Temetőbe sirba vágyom
— sirba vágyom.”

Lassan visszádólt párnáira, mosolyát bús komor arcáifejezés váltá fel s halkuló hangon folytató:

„Dél nyugatról fútyul a szél.
Csendes nyugalomról beszél;
Mily jó leaz ott megpihenni,
Lenn a sirban nem fáj semmi
Lenn a sirban nem fáj semmi
nem...fáj...sem...mi!”

Egy csendes, elhaló sóhaj szállt fel keble mélyéből, kezét szivére nyomá, halvány arca, mint letört liliom hajlott le keblére, s ajkán át, vér bugyogott elő u vér. A gróf ijedten közeledett hozzá. — De nejének teste, már hideg — moré volt. — Szíve megrepedt!

Helyi és megyei hírek

— Uj tanterv. A múlt napokban jelent meg a „Budapesti Közlönyben” a közoktatásügyi Minisiter által polgári iskolák számára kiadott új tanterv. Ez már szert is lényegesen különbözik az előbbtől mert szigoruan körülírja azon teendőket, melyek a polgári iskola czéljainak legjobban megfelelnek. Az intézet önálló intézeté deklaráltatik, a három alsó osztály a gymnásium megfelelő osztályaihoz hozatik közelebb, a három felső osztály a helyi körülményeknek megfelelőleg kiválóan a szaktanoda jellegével látatik el. A tantárgyaknak az egyes osztályokra való felosztása szintén lényegesen eltér az előbbi tanterv felosztásától, némely tantárgyak az iskola czéljainak megfelelőleg kibővítettek, az óraszám szaporodott. Tekintettel voltak az anyanyelvre, a német nyelvre az új tantervben már az 1. és 2. osztály számára is fel van véve és pedig heti 3—3 órával, a történelmi, földrajzi, természettudományi, számtani és kereskedelmi tárgyak kellő figyelemben részesültek. Az etélyes közoktatási minisiter tehát megintatta, hogy igen van czélja a polgári iskolának, e czélnak a kiadott tanterv által való újabb körülírása most már határozott irányt mutat. A ki eből sem érti meg, hogy hasznos intézmény a polgári iskola, van e czélja vagy nincs azon nem igen lehet segíteni s bajos kapacitálni; de a ki világtudóságot akar nyerni a dologban; akik meg akarnak győződni róla, hogy még sem oly haszontalan intézmény az, a melyeknek sokan szereték hirdetni, azok vessenek egy elfogulatlan pillantást az új minisiteri tantervre, mely nekik erre nézve teljes felvilágosítást fog nyújtani. Alkalmilag még bővebben visszatérünk e tantervre.

— (Tornaegylet.) A helybeli tornaegylet a múlt héten kezdette meg a téli gyakorlatokat az egyet szokott helyiségében. Nagyon kívánatos volna, hogy a gyakorlati órák a tagok tömegesebb működése folytán élénkűlőnek. Így azután talán másokban is, kedv ébredne a tornaegylet tagja lenni, és a gyakorlatokban részt venni. — (Szintén óhajtuk, hogy a tornaegylet, mint egykoron, ismét fontos tényezőjévé váljék társadalmi életünknek. A testet edző és a szellemet felfrisítő gyakorlatok talán elegendő vonzerővel bírhatnának ifjuságunkra, melynek egy része úgy látszik, elvesztette erzekét az ily nemes és egyszerűs mind hasznos szórakozás iránt.

A törökökért. Értesülünk szerint a helybeli dalárda jötekönyvezélu hangversenyre készül a török sebesültek javára. — A napokban tartatik meg a választmányi ülés mely e tárgyban véglegesen határozni fog és a műsort megállapítani fogja, a melyet kel ő időben közölendünk.

— (A „Veszprémről.”) Annak idején említettük hogy megjelent Hoffmann Mór, Német nyelvtana a közép és polgári tanodák 1. és 2. oszt. számára. — E könyvről a „Veszprém” ez évi szeptember 30. diki 39. száma irodalmi rovatában a következőképen nyilatkozik: „Német nyelvtant magyar tanulók számára irni nehéz; a német nyelv alaktana lényeges eltéréseket tüntet fel a magyarétól, melyeket úgy illeszteni egymás mellé, hogy egyik se legyen a másiknak rovására, hogy mindegyiknek meg legyen örvize nyelv egyedi sajátása csak tapasztalt tanár és szakember képes. Ezen főkélléknek eleget látunk téve Hoffmann Mór nyelvtanában, mely nyomról nyomra vezet a magyar fiút és a mellett, hogy az elvont szabályokat világos rövdségben adja, szöböség és fordítási gyakorlatok, majd czélszerűen közbeszúrt olvasmányok által biztosítja a kívánt sikert. A memoria localára is suly van fektetve, amit legtöbb tankönyvünkben hiába keresünk. A mű a közép és polgári tanoda első és második osztálya számára tökéletesen meg fog felelni az igényeknek és így hisszük, hogy felsőbb jóváhagyás mel ett csakhamar elterjedt tankönyv lesz, mit a munkás szerzőnek kívánunk is.” Ennek kapcsában megemlítjük, hogy tanfériák, kik e könyvet megtekintésül óhajták forduljanak szerzőhöz vagy Fischel Fülöp nagykanizsai könyv kereskedőhöz.

(Szüret.) Innen onnan vidékünkön a száretnek is vége. A száret után pedig, mely komor ósz idő mellett a mulatozók-nak nem valami nagy zaja között tartatott meg, a legszebb vasszonyok nyarában gyönyörködhetünk. Verőfényes meleg idő jár pár nap óta, olyan jól esik, mielőtt a tél zordon uralma kezdődik. Szőlősgazdáink nem panasszkodnak, azt azt mondják, hogy mind minőség mind mennyiség tekintetében az idei termés jóval felülmúlja a tavallit. Hogy ez mindenütt áll-e, azt talán joggal lehetne tekintettel az előző rossz időjárásra kétségbevonni.

Annál inkább örülünk, ha mindenütt úgy van. — Szini előadás a török sebesültek javára. Miklósy derék társulata holnap, 18. kán tart előadást a török sebesültek javára felemelt helyarákkal. E czélnél meleg hangon tartott felhívást intézett városunk lakó-saihoz, felkérvén hogy azon ügyet, melyet azéles e házban annyira pártolnak, hol mindenki oly szivesen áldozza filléreit a török testvér nemzet sebesülteinek gyógyítására, városunk lakóssága is töle telhetőleg pártfogja. Hiszünk hogy a derék szintársulat jora való törekvése meleg támogatásra lel hasznos közönségünk részéről, mely a felemelt helyarak dacára a színház

sat zeüfolásig meg fogja töltöni. Előadások körül Varázshegedű, operette; Hasznos gyógyszer az anyósok ellen és egy képzet e czim alatt: Török-magyar testvériség.

Miklósy ur felhívása:

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy callörtökön, 1877. évi október hó 18-án, telemett helyarákkal: Török sebesültek testvéreink javára jötekönyvezélu előadást rendezünk. Az előadandó darabok lesznek: „Varázshegedű”, operette, 1 felvonásban. — „Hasznos gyógyszer az anyósok ellen”, vígjáték 2 felvonásban. Don Manuel Juantól. Végül: „Török-magyar testvériség”. Alegoria.

Nagyérdemű közönség! Édes hazánk érdeke — ez idő szerint — oly kötelességet ró rank, melyet elmulasztani, egy jó-ravaló magyarnak sem szabad; ismételnem lehet elég szer — mindennapos kötelességünkéval, de oly kötelességgé, melynek teljesítését édeses teszi azon szeretet, mely áthatja valónkat, nemesen dobogni kéazti szivünköt, midön igaztalanul megámadott testvérünk a nemes török nép hősi küzdelmeinek diadal láncozatáról értesülünk. A körlehetlen érdek politika, kövte tartja kardnarkolatunkat szorító jobbunkat tétlenségre kárhoztat akkor, midön a legvitálisabb érdekeink vannak feyvegetve; pedig a vér, mi ontatik, szabadságunk ezredéves tölgyláját szintén öntözi — százezrek ádozzák éltüket, hogy életben maradjunk, hogy mint nemzet el ne vesszünk. Százezrek lettek koldussá, nyomorékké a küzdelemben, s e koldusok, nyomorékok megoszják velünk dicsőségüket, mit messé diadalaikban szerztek. — Ok érettünk is küzdenek! — Viszonozzuk azt legalább egy darab kenyérről, vigyünk egy pohár vizet ajkához annak, kit az örtünk kapott seb láza tikkaszt. E kötelességet akarjuk gyakorolni — E kötelesség gyakorlására akaruk alkalmat nyújtani mindenkinek, midön érettünk szenvedő török sebesült testvéreink fájdalmát némileg enyhítendő, javukra ez előadást rendezzük. — Különösen hozzátok fordulunk Kanizsa város nemes keblü honfitáyai, hozzátok, kik szeretetre vagytok hivatva mely a nyomort a fájdalmat enyhíti, hisz a török anya, ki férjét, gyermekét feláldozza, a leány, ki jegyesét siratja, éretetek is hullatják könnyeiket; tüörözödjék az vissza szemetekben s a gyémánt cseppek azokból kuljanak a szivelen hősök sirjaira, míg kezeitekkel a szenvedők az éhezőknek nyújtatok segélyt. Vegyétek lelketekre ez ügyet, buzdítatok, hisz a ti szavatok mindenható lehet, ha ti akérijátok a siker kimaradhatatlan, s faradságtokért bőven kárpótöl szivetek.

Jegyek ez előadásra mátol fogva kaphatók. — Nemkülönbön azon buzgó hazafiak és honfélényok, kiket ez ügy érdekel — s melyik magyar kit ne érdekelné — jegyeket előadásra végett a színházi pénztárnál kaphatnak s erről, nemkülönbön az eredményről egy a helybeli miut a fővárosi sajtóban a n. é. közönség nyilvánosan értesül — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Maradtunk, hazafiai üdvözléssel alázatos szolgál:

MIKLÓSY GYULA
és szintársulata.

— Kövögő-Eörsön mint nekünk onnan írják: szept. 30-án a török sebesültek javára koszorúcska rendeztetett, mely a czélnak némi sikerrel felelt meg. A táncszertem igen szép összehangzással volt diszítve felváltva török gyarmatzenével. — Mint egy 9 óra tájban gyülekeztek a vendégek, kik helybeli és számos vidékiekből állottak. A teremben és annak ajtajánál fogadták vendégeiket az ernyedetlen szorgalommal faradozó rendezők: Roth Mór Schwartz József. Kohn Mór és László, Iván stb. urak mindnyájan feketében, vörös fézzel a fön, mellükön vörös zöld szallag közepén feldoldal; legszívesebben fogadták a vendégeket. — A szép és nagy számú közönségüél a jó kedv sem hiányzott, — ez már kezdetben nyilvánult, midön a tapolcai jó zenekar ráhuzta a török indulót. — A vendégek ekkor tapsot, éljeneket és „csak jassát” hallattak. — Legnagyobb fökra emelkedett a jó kedv a szünóra utáni csárdásnál — itt valóságos plevnai diadal támadt a zenészek és tánczölök közt, mindig csak az a „hogyan volt, hogy volt” ugy, hogy utóbb már az agyonfáradt zenészek kegyetlenek voltak hegedűjüket letenni — s kapitulálni a sok „hogy volt”nak. Virradtg tartott a táncz és a kimulatott vendégek a török induló mellett hagyták el a táncszertem. — T. szerkesztő ur kegyes engedelmével nem mulasztatom el, mindazon jószívűek nevével, kik ez alkalmal a török sebesültek javára felülfizetésekkel járultak — ide sorolnám, ugyan is: Krampatica István (Tapolca) 50 kr. Sprencz József (Tapolca) 50 kr. N. N. (Tapolca) 1 frt. N. N. 1 frt. Kohn Mór 1 frt. Schwartz József 1 frt. Roth Mór és családja 1 frt 10 kr. Gold Sándor (Boglár) 1 frt. főt Horváth Sándor ur 1 frt. Kohn Mór 1 frt. Mezericsky család 1 frt. Eiberschütz Jakab családja 1 frt. Eiberschütz Regina assz. (Páparól). 1 frt. Friedmann Pál kántor 1 frt. Eiberschütz család (Sapcsa) 50 kr. Németh József 60 kr. Hubner 50 kr. Fridrik Fülöp 50 kr. Schwarcz k. a. 20 kr. Koliu k. a. 10 kr. Misel Mór 50 kr. Ullmann Adolf 50 kr. Auorbach Miklósy 10 kr. Kohn Simon 10 kr. Schatten Mariaka k. a.

30 kr. Schmed József 50 kr. Szollár István 50 kr. Sáary Lajos 50 kr. Meszricsky Gusztáv 50 kr. Rosenber Jakab 36 kr. Stern Vilmos 20 kr. Buchwald 20 kr. Frigyes Samu 10 kr. Takács József 30 kr. Guth Zaiga 20 kr.

Mely felülíróknak ezennel is nemcsak a tettükért leghalásb köszönetünket kifejezzük; a befűtött szeszegyet pedig rendeltetési helyére már eljuttattuk.

Midőn t. szerkesztő urnak esorok felvételeért szívólyos köszönetünkre leljük, azon óhajunknak adunk kifejezést: Adja az ég, hogy hazánk minden községe használati szeszegyet töltsék meg, melynek előmozdítására, mert míg egyrészt emberbaráti kötelemet teljesítünk, más részt hálát rovunk le, mely viszonylát von maga után. Fogadjon t. szerkesztő ur hazafiai udvölettem
Frédrik József.

A nagy-kiszai takarékpénztár részvénytársaság

1877. évi szeptember havi forgalma.

BEVÉTELEK.		Arany	Frank	frt.	kr.
Pénztár maradvány 1877. auguszt. 31-én					
Pénztár számla					
31-ken	426			92,012	60
Pénztár számla					
15 hitelezőnek				74,222	77
Betét számlának				66,836	26
Váltó				8,490	—
Kötölvény				10,203	82
Kötvény és váltó kamat száml.				4949	—
Előlegesen				15	55
Bélyegilleték				86	30
Beiratasi díj				195	08
Készenléti kamat				8	70
Költség				53	65
Szalagok				211	30
Hajzóvédelem				6361	74
Kintlevő kamat				—	—
Váltó kamat				—	—
Betét kamat 3% illeték				28	83
Adományozási				—	—
Frank betét				—	—
Ertékpapír				32	—
Betét arany				25	—
Arany kölcsön kamat				—	—
Arany				—	—
Ertékpapír szelvény				—	—
	483			263707	60

KIADÁSOK:

17 Adós Pénztár számla.

Betét számla	26,375	39
Váltó	67,752	75
Kötölvény	17,340	—
Betét kamat	669	50
Költség	85	05
Kötvény és váltó kamataz.	2287	93
Vegyes	—	—
Hajzóvédelem számla	7	—
Tiszti fizetés	37	—
Előlegesen	4690	—
Butor	3	—
Betét kamat 3% illeték	19	84
Bélyeg illeték	2	46
Ertékpapír	28,992	20
Ertékpapír szelvény	356	37
Banattételek	—	—
Ostondíj	20	—
Arany betét	1	—
Arany betét kamat	—	—
	483	149,170
	483	263707

Pénztármaradvány 1877. aug. 31-én 483 263707 60
Összes forgalom. 956 527416 20

Nemzeti színészet.

Szerdán ok. 10. adatott: „A képzelt beteg.“ E darabot csakis oly lángész írhatta mint Molnár, ki egyszerűsége miatt remek színész, és remek író ritkította párját; ki minden színpadi cselekedetét alaposan tanulmányozott, s minden kiaknázható fogást hatásosan alkalmazott. Minden egyes e darabban előforduló alak eredeti. Így mozogtak, cselekedtek, néztek ki ez alakok századok előtt így fogtak kinézni, ilyenek lenni év századok után. Az író intencióit helyesen fogták fel és emeltek érvényre színészeink. Szentesy és Vihar eredetiségükkel szegezésig gyógyították a közönséget. Kőmivessé léthű francia vázonszélvédő és még szeretetre méltóbb orvos volt. Dálnokit, a darab hőst, azonban az est sikerének oroszlaúrésze illeti. Nem csak saját sem igen hálás, sem igen könnyű szerepe helyes keresztülvitele hanem a kedves kis Csátár/Róza bámulatos játéka folytán; minthogy tudomásunkra jutott, hogy e négy éves nagy reményekre jogosító leánykát Dálnokit vezette be a művészet előcsarnokaiba; kívánjuk a kedves Rózsának hogy testben és lélekben — nagyot nőjjön.

W-t.

Csütörtökön, október 11-én: Szerélem és örökség; vigjáték; és Varázstital; operette. Mind a vigjáték, mind az operette előadása sikerült. Szegedy, mint hajdu, kit most legelőször láttunk nagyobb szerepben, megállta helyét, Csátárné alakítása az operetében kedves volt mint mindig. Közönség közép számmal. (H.)

Szombaton, október 13-án: Faust, paródia. A szereplők közül említést érdemelnek: Csátárné, Csátár, Vihar, Mártonffy (Siebel); általában összevágó volt az előadás. A zenekíséret a botrányosságig rossz. Közönség szép számmal. (H.)

Vasárnap, október 14-én. — A falu rossza. Népszínmű 3 felvonásban, írta Tóth Ede. — Tóth urat (Feledi Lajos), és Kőmivessé (Bátki Teresi) ezennel komolyan figyelemeltük, hogy ismét magaviseletük

a színpadon méltán megbotránkosztatta a közönséget; az olyan jelenet, mely illetést és szemérmeket egyaránt sért nem feketett a költő intenciójában, a ki népünk eszmémenetét, erkölcsit oly találó vonásokban eszejele e darabban. Nem fejezzük ki eléggé eszálkozásunkat Kőmivessé fölött. ki nek játékat és alakítását dicsőreleg emlitettük föl eddig többször, hogy talán a karzat kedveért, oly kevés kímélettel van az értelmebb közönség irágyában. Vagy talán az izléstelen terjesztése, hogy keményebb szóval ne éljek, feladata a magyar vidéki színészeknek. Az olyan eszálkozás és ölelközést nem szabad megengedni egy színpadon sem; operetben sem, még kevésbé népszínműben. Ha közönségünk nem élt és nem él azon jógalával, hogy a jó izlés, és a művészet ily nemű megsértését püsszegéssel visszautasítsa, ez a színezt még nem jogosítja fel arra, hogy izléstelen szemérmelenségeket elkövesson, s a költészettel vegyes színdús életből paródiát csináljon.

Miklós társulatától jobb előadásokat szoktunk meg; s éppen azért, mert jobbat megszoktunk és jobbat is vártunk, ószintén megnöndjük, hogy a „Falu rossza“ előadása nem elégitett ki teljesen beinunket. Hogy a darabnak minő vonzereje van, azt mutatta a tegnap éjszafolásig megtelt ház, s hogy dacára ennek az egész előadásban a voutatottság mellett lehangoló kedvetlenség vonult végig, nem tudjuk magunknak kellően megmagyarázni. Eddig legelőbb azon tapasztalásunk volt, hogy színész zsutólásig telt ház előtt nagyobb kedvvel játszik, mint üres padok előtt. Itt az ellenkezőt tapasztaltuk. Nem akarunk a rendező szolgáiba avatkozni, de nem tévedünk, ha mondjuk, hogy a szereposztásban, mely szerintünk nem volt helyes, is feltalálható az előadás nem sikerülésének egyik oka. Finom Rózi nem Aray Gizellának való szerep, s nem hiszszük, hogy e szerepben valaha diadalokat arasson, egyik dalát megtapsolták. Csátárné (Feledi Boris) mint mindig, most is kitűnő volt. Szép (Göndör Sándor) vagy rekedt volt tegnap vagy hangja van hanyatlólélemben. A magyar dalnak gyujtani kell a közönségben. Arady (Gonosz bakte) jeles színező tehetséggel bír: eredeti alak volt. Az összejeleneteknek tulságos zajosságá ellen is van kifogásunk. Reméljük, hogy a legőzelebbi népszínmű előadásról jobbat mondhatunk. (H.)

Rövid hírek. József főherczegnek a király a portugál „torony és k. r.“ érdemjegy viselését engedélyezte. — Crispi, a hírneves olasz képviselőházi elnök Bécsben időz. — Bécsből írják, hogy az Érchegység már hóval van fedve. — A török haderő az utolsó tartalék-koroszaly beszólitasával 160.000 embert nyer; s egy hó alatt mindegyike harcra képes leendő. — A magánvizsgálati díjat a f. v. tanács a polg. iskoláknál 15 frtban, az elemi iskoláknál 12 frt. 70 krban alapította meg. — Deczases libourai beszédeben „örjngő bolondoknak“ nevezte a republikánusokat, mivel Európával élenkezésbe jönek s Mac-Mahont menőzik. — A német kereskedelmi gyűlés féltatot utézüni határozott a kereskedelmi kérdések f. h. 31-éig történendő éntézésé iránt. — A vankérdés gordiusi csomója az illető helyen nem talál N. Sándort. — A bulgariai orosz-csapatok nélkülözéséből származó elégtelenség miatt már a tábornokok is elveszték a siker reményét — Csernatony választói a várn- és bankügyben népgyűlést fogtak tartani. Szándékuk ez utal képviselőjöknek bizalmatlanságot szavazni. — A terevárosi klub minő azokat kizárni határozta, kik bármely becsületbeli sérelemért parbját vívnak. — Totleben véleménye szerint Plevnát csak körülkerítésel és kitérgetéssel lehet bevenni, de ostrommal nem. — A f. v. „szeretethaz“ -ra hiányzó 5200 frtnak az állampénztárból történendő megadása iránt Trefort pártolását ígerte. — A f. v. városi tanács a tanítók kérelme folytán az „Eötvös-alap“ es a „szegénysorsú tanuló felhazakása“ érdekében az egyes iskola-épületeknél nyilvános pén-gyűjtést engedélyezett. — A székelyföldi mozgamat egy szász eladó-bíró határozott bünténynek constatálta; az ügy föllebbezve lön.

Irodalom és művészet.

Értesítés. Tisztelettel batorokodom az érdeklődő t. cz közönséget értesíteni, miszerint a „Jogász Naptár“ 1876. évi II-ik évfolyama e hó második felében fog megjelenni. Az idei évfolyam az 1877. évi, berendezését illetőleg, előnyösen fog különbözni, a mennyiben benne az összes megyei és sz. k. városi tisztviselők jelentékeny terjedelmű névsora, valamint számos újabb közigazgatási személyek szintén foglaltatvák. Daczára e bővítéseknek orszérszerű berendezése által lehetővé vált, hogy a naptár vastagabb és nagyobb terjedelmű nem lett.

Alig szükséges a figyelemztetést kockázatnom, hogy a naptár ez időig hivatalos adatok alapján lévén szerkesztve, (melyek beszerzése miatt fáradságot és költséget nem sajnáltam) a legmegbízhatóbb leszen kiérdemli azon számos engem megtisztelő elismerést, melyekben minden oldalról az első évfolyam alkalmával szerencsés valék részes ül.

Megjegyzem, hogy az időig

50 kr. lesz, s hogy az előfizetési pénzek csak is főbizományosokhoz Tettev Nándor társas. könyvkereskedésébe (Budapest, Váci-utcai küldendők, annak lévén átadva a kezelés és szétküldés.

Bécses, sőt fokozott mérvű pártolásiért eszedezve vagyok tisztelettel.
SZANTÓ JÓZSEF,
k. z- és váltó-ügved.

Naptárak 1878-ik évre. A „Franklin-Társulat“ magy. irod. intézet által éppen most küldettek be szerkesztésüknek a következő közkeveltségben részesező, csinosan kiállított, s a legnagyobb gondjal szerkesztett 1878-ik évre kiadott naptárak.

István b. b. naptára vagyis családok házigazdáknak s gazdasszonyoknak, népnevelőknek, helységi előjáróknak, iparosoknak és fődmvelőknek való képes kalendárium 1878-dik közére Alapítá Majer István, szerkeszti kőhalmi Kilmstein József tanár. Közleményekkel Farfás Szeráfin, Varga József, Maráz István, Varga Mihály, Nyóvák Lajos, De Gerardo A., Sigmüller József, Wayand Géza, Maszlaghy Ferencz, Nyulassy Antal, stb.-től. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. II. Gazdák naptára. III. Népnevelők naptára. IV. Történelmi naptár. V. István b. b. naptára és a nagyvilágban. VI. A művészet országából. VII. A természet-világából. VIII. Trélek mezeje. Számos képpel XXIII. évfolyam. Ára füz. — 50 kr.

Protestans új képes naptár 1878-ik évre, Kóródy Sándor, Bodon J., Szente J., Bodon Józsefné, Kis Aron közreműködésével szerkesztette Dáza Sándor tr. XXIV. évfolyam, képekkel, s a protestans egyházi tiszti névtárral. Ára füzve — 50 kr.

Falusi gazda naptára 1878-dik évre A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára. Biró P., Deiningger J., Ebner S., Gábor J., Grand M., Grubicz G. Hensch A. Molnár J. b. Nyáry Gy., Dr. Nyáry F., Ordódy I., Villásy Pál s többek közreműködésével szerkeszti Máday Izidor, XIV. évfolyam, számos ábrával. Ára füzve — 80 kr.

Lidércz naptár 1878-ik évre. Elbeszélések, uti kalandok stb. gyűjteménye. XVII. évfolyam. Sok képpel. Ára füz. 60 kr.

Honvéd-naptár az 1878-ik évre. (Együttal katonai naptár.) A magyar nép számára, szerkeszti Aldor Imre, XI. évfolyam. Mosonyvár ostroma nagy czim- s a szöveg közzé nyomott számos kisebb képpel. Ára füzve — 60 kr.

A „nép zászlója“ naptára 1878-ik évre. A magyar nép számára, szerkeszti Aldor Imre, X. évfolyam. „II. Mohammed bevonulása Konstantinápolyba“, nagy czim- és sok kisebb képpel. Ára füz. — 40 kr.

Kossuth naptár 1878-ik évre, szerkeszti Honfi Tilmár. VIII. évfolyam. Kossuth Lajos legújabb nagy arczképpel. Ára füzve — 40 kr.

Nemzeti nagy képes naptár 1878-ik évre. Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, szerkeszti Aldor Imre, X. évfolyam. „Nero fakijai“ nagy czimképpel. (Sz. emiradski festménye után). A magyar birodalom kormányzata, közigazgatási, törvénykezési s tiszti czimtarával. Ára füzve 1 frt.

A magyar nők házi naptára 1878-ik évre. Szerkeszti K. Beniczky Irma, X. évfolyam képekkel s napió jegyzetekkel ellátva, ára füzve — 60 kr.

Borászati naptár 1878-ik évr. Szerkeszti Dr. Nyáry Ferencz, V. évfolyam. Több ábrával. Tartalma: I. Természettudományi rész. II. Szőlőszeti rész. III. Borászati rész. IV. Apróbb közlemények V. Hazi tanácsadó. VI. Múltató rész. Borkorcsolyák, ára füzve — 80 kr.

Deák Ferencz naptár 1878-dik évre Szerkeszti Aldor Imre, II. évfolyam. Zichy Mihály „A királyné Deák Ferencz ravatalánál“ nagy rajzával s sok képpel, ára füzve — 50 kr.

Eötvös naptár 1877-ik évre, tanfőriak és tanügybarátok számára Az Eötvös-alap javára kiadja a központi gyűjtőbizottság Zichy Antal, Szász Károly, Pósa Lajos, Ledeleer A. stb. közreműködésével szerkeszti György Aladar és Komjáthy György, I. évfolyam, ára füzve — 60 kr.

Iparos-naptár az 1878-ik évre. Szerkeszti Gólléri Mór az „Alföldi Iparlap“ szerkesztője. Számos fametszettel. III. évfolyam, ára — 50 kr.

Nevezességek múltató naptár a gyűnyörűség 1878-ki esztendőre, megcsinálta vala egy asztromókus, számos illusztrációkkal, ára füzve — 40 kr.

A magyar nép naptára 1878-ik évre. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmányjal ellátva. Szerkeszti Tatár Péter. Sok képpel, ára füzve — 30 kr.

Uj falli naptár 1878-ik évre. Egy egész iv. Ára — 20 kr.

— Az apollo zeneműfolyóirat legújabb (20-ik) számában két zenemű foglaltatik u. m. 1) négy magyar dal a XVII. századból, melyet Wachtel Arnel jeles fiatal zeneszerzőnk igen érdekesezőt írt át zongorára, 2) Csabizs tánczra, sikerült gyorsolka Nagy Bélától. — A zongorázók és énekesek számára igen ajánlható folyóirat előfizetési á. egész évre 6 frt. félve 3 frt. a jelen szám ára 50 kr., mely a kiadóháza hoz (Budapest, vár országhautca 94. sz. a.) legelő-

Még folyton előfizethetni az egész évfolyamra. Kiváandra a lap utánvéttel is küldetik.

Magyarország és a Nagyvilág 41-ik számának tartalma:

„Szöveg: A zsidó rabbi-képző intézet — Orsi lombok Köt. (Iván Lajos). — Égősebek, Beszély. (Szirontai Arthur.) folyt. Az örökség. Toepffer Emil beszélye. — Ujabb ásatások Pompejiben. — Természettan. Nemzeti szellem. (Herman Otto.) Színházak. r) — Képek az orosz török hábrából. — Külfölelék — Sakkfeladv. — Képrejtvény. — Szerkesztői üzenetek. — Hajzok: A zsidó rabbi-képző intézet Budapesten. — Képek az orosz-török háborúból: Előkelő eszkecsz nő, Mohamedán lázadók aziai Orszországbán. Fjelli támadás a Sípkezes Szveti-Nikoláj erődjére. Gorni-Studen, a czár volt főhadiszállása. — Ujabb ásatások Pompejiben.

Vegyes közlemények.

Dembinszki tábornok után igen érdekes iratok maradtak hátra, melyeket a tábornok fia, ki Bécsben nem éppen fényes jövedelmű hivatalnok, az akademiának vagy a történelmi társulatnak szivesen eladná: 1500—2000 forintért. A nagybecsű iratok, mint az „Egyetértés“ értesítik, két kötetet tesznek ki nagyírt alakban. Németül vannak írva. Felírás: „Dembinszki tábornok iratai.“ Az I-ső kötet tartalma és címe: „Elmélkedések az 1831. évi hadviselés fölől.“ A második pedig: „Magyar hadjárat 1849.“ E második kötet végőlehez vannak csatolva a következő átiratok és levelek: 1. Vécsey tábornok átirata a mozgó hadsereg vezényléről — a tábornok sajátkező aláírásával: 1849. január 30-ról. — 2. Perczel tábornok sajátkező beszámolója. — Dembinszki tábornok hasonlag sajátkező megjegyzésével; január 27-ről. — 3. Kossuthnak Debreczenből február 3-ról írt sajátkező levele Dembinszki tábornokhoz. — 4. Ugyanaznak Kossuth sajátkező levele, febr. 9-ről. — 5. Ugyanaz, febr. 14-ről. — 6. Szemere sajátkező levele Dembinszkihez Miskolczról, febr. 13-ról. — 7. Hadügyministeri átirat, aláírta: „Mészáros“. Dembinszki tábornokhoz, Debreczen, febr. 14. — 8. Kossuth sajátkező levele Dembinszki tábornokhoz, Debreczen, február 12. — 9. Ugyanaz febr. 21. — 10. Ugyanaz, február 23. a tábornok megjegyzésével. — 11. Jelentés, aláírva „Daujanich“ Dembinszki tábornokhoz; Cziabkhaba, február 25. — 12. Kossuth sajátkező levele Dembinszki tábornokhoz; Debreczen, március 9-ről. — 13. Szemere sajátkező levele Dembinszkihez; kelet nélkül. — 14. Ugyanaz, febr. 28. — 15. Kossuth sajátkező levele, Dembinszkihez; március 2-ről a tábornok megjegyzésével. — 16. Hadügyministeri átirat, aláírva: „Mészáros“; Debreczen, március 7. — 17. Az ország kormányzójának átirata, aláírva: Kossuth, Debreczen, április 19. — 18. Ugyanaz, április 25-ről, a tábornok megjegyzésével. — 19. Ugyanaz, május 2. — 20. Ugyanaz, május 4. — 21. Bem tábornok franciaírt levele Dembinszki tábornokhoz, Temesvár, május 6. — 22. Kossuth sajátkező levele a tábornokhoz, Debreczen, május 14. — 23. Gr. Bathyaany Kazimér sajátkező levele; Debreczen, máj. 16. — Átirat, franciaírt; aláírva: „Bathyaany“ Debreczen, május 16. — 25. javaslat az ország megvédőlemezésére, aláírva: „Klapka“, Debreczen, május 21. — 26. Magyar okirat, aláírva: „Dembinsky“; Eperjes, május 3. — 27. Gr. Bathyaany Kazimér sajátkező francia levele; Debreczen, máj. 27. — 28. Stein tábornagy sajátkező átirata franciaírt; kelet nélkül. — 29. Mészáros tábornok sajátkező meghatalmazása; Pest, Julius 9. S végte — 30. Kossuth sajátkező levele a tábornokhoz; Szeged, jul. 30. — Egy kötet, negyedírt, 47 ivnyi terjedelmű, maga a tábornok által írva francia nyelven. Tartalma: Visszaemlékezések az o. dszországi 1812-ki és százszorgi 1813-ki hadjáratokra. — Egy másik kötet, negyedírtben, 59 ivnyi terjedelmű, pedig magában foglalja a tábornok egy lengyel sajátkező írt javaslatát az 1848 és 1849-ik évek eseményeit illetőleg. Mindenesre kívánatos lenne a bécses iratok megszerzése, s lehető, hogy az akademia e tárgyban meg is tessék a szükséges lépéseket. — („E-r.“)

Csarnok.

A „Pont des Arts“-i koldusó.

(Novella.)
Nemzetül.
Hauß Vilmos után
Friedmann Alajos.
(Folytatás.)
5.

„De mégis nevetni fog“, folytatá Fröben, ha bevalon hogy a na hogy arczának csak egy részéről beszélhetek. — Nem tudom, szöke vagy barna, magas vagy alacsony homloku, barna vagy sötét szemű volt-e? En bizony nem tudom! Azonban a csinos orr, a kedves nyk, a finom arca a puha áll, a festményes szem, a...

Különös! — és ezen formák, melyek kevésbé vésődnek az emlékezetbe, mint a szem, homlok és haj, egyszerű látás után hogy állhatnak oly élénken lelki szemek előtt!

„Oh Don Pedro,“ szolt az ifjú megindulva, oly ajkat melyet már egyszer megcsókoltunk, oly hamar elfelejteni nem lehet. Azonban elbeszéltem mint, jártam vele. „Szót sem!“ szakította félbe a spanyol; — joggal nevéletlennek mondhatna, ha titkát kívánnám bíni, mielőtt az enyimet szálaga adtam. — Beszélék előbb azon úrról, amelyet e képen felismertem és ha bizalmára méltónak talál, akkor viszonyozhatja elbeszélésemet saját történetének elmondásával — Amde, Ön nem is iszik; valódi spanyol bor, és önnök-innia kell, ha Valenciát velem együtt akarja meglátogatni. Ivának a lelkesítő ximénésből és az öreg elkezdé:

6.

„Sennor, én granadai születésű vagyok. — Atyám ezredes volt, és ő, valamint anyám, a királyság legrégibb családjából származtak. — A keresztény vallásban és mindazon tudományban neveltettem, melyek a spanyol nemest embert ékesítik, és atyám, midőn 20 éves lettem, és jövendősi voltam, katonai pályára szánt. — Azonban atyám szigorú lévén és külföldi szolgálatban bárki iránt is semmiféle melléktekintettel; félve attól hogy anyámnak iráyomban ismert gyöngéd szeretete sokszor gátolna engem kötelességem pontos teljesítésére szoritani, elhatározta, hogy más ezredbe küld és választására pámpeluni ezredre esett, hol nagybátyám vezényelt. Ott igen gondosan és pontosan megtanultam a szolgálatot és a következő 10 év alatt kapitányi rangra vittem. — Midőn 30 éves lettem, nagybátyám Valenciába

helyeztetett át. Befolyásos egyén lévén, ki- eszközölte, hogy félve mulva hadsegédi minőségben követhettem — Azonban, midőn Valenciába érkeztem, nagybátyám háttartása igen nagy változáson ment keresztül. — Már Pampelunában özvegy lett. — Valenciában gazdag özvegyével lépett ismeretségbe és odajövetelem előtt pár héttel nőt is vette. — Elgondolhatja meglepetésem, midőn odaérkeztemkor egy öreges hölgyet mutatót be mint nejét; meglepetésem azonban fokozódott és örömmé változott, midőn egy hajadont, oly szépet, mint a nap, elem vezetett, és Laura lányának mondta. — Az napig nem szerettem, és társaim Pedról Pedro-nak (kőszívű Pedrónak) neveztek; amde a kő Laura tüzes pillantásai előtt mint a viasz a hő által szétolvadt.

„On látta Don Frébeniő azon képet anyagi vonásait tükrözi az vissza, ha különben is halandó művészek hatalmában áll a természet csodaműveit utánzóva elérni. — Oh, ép úgy viselte hajzatát, oly kedélyesen félrevágyva tette volt föl mindíg kalapját, és ha sötét szemét hosszú pillái alól felsűfötte, úgy látszott, az ég kapui nyílnak föl és ragyogó angyal tekint le nyájasan az égből. —

„Szerelmém, Sennor, örömteljes volt; hisz naponként körülötte lehettem; azon válaszfal, mely hazámban a szerelmeseket elválasztja és a szerelmet fájdalommal telenkké koinorra és találékonyra teszi, miniket nem választott el. — És ha jövendőbe pillanték, oh mily rózsásnak tűnt az föl előttem! —

Nagybátyám szeretett mint saját gyermekét; és ha egyes jeladásaiból következtetnem lehetett, úgy látszólag nem volt rá nézve, kellemetlen, hogy leánya kérője legyen atyámtól meg éppen semmi akadályt sem várhattam, mert Laura gazdag, tekin-

télyes, nem es családból származott. — Mily hatalmas volt szerelmem; azt abból is láthatja, hogy ott szerettem, hol sem baj, sem jaj nem akadályozott. Mert közönségesen azon kellemes észrevételből származik a szerelem, hogy a szeretőnek talán tetessék; a szerelem olyan, mint a tűz, mely a háztető alatt susorog és valamely fal által föltartóztatva, rögtön emészti meg a háza le — és ropogva az ég felé csap. — A legkisebb hajlam nő. A leküzdhetlen akadályok tette buzdítanak; valódi lángot vélünk érezni magunkban, mely csakis szeretők karjaiban hűthető le. — Hölgyünk az ablak alatt keressük fel, leveleket küldünk neki, álmunkban és ébrenlétiünkben elibénk varázsoljuk a kedves, deli képet, mert eddig csak fátyolosan és köpenybe burkoltan láthattuk. — Végre, legyen az bármi okból a válaszfal elesik. —

Odasieltünk, az imádatot oltárhoz vezettük, elmondjuk a holtomiglan — holtodigant és azután külsőbből szemléljük kincsünket. — Mintha a gyönyörű palástja által elcsábító süppedékes rételepre lépaz, és melyen a mocsáros alja súlyosodsz, ép úgy itt is. — Nőd minduntalan új szeszélyt mutat, naponként mindjobban szellősteti szíve látját és köntösét és végre vissza kívánczol az ablak alá — szerelmi éneket turbékolni, — hogy — többé vissza ne kerülj.

„Istenemre, Ön igen szigorú bíráló,“ válaszolá Frébeniő pirulva; „abban amit mond, van valami igaz, de hogy egészen ugye-e? Nem, hisz akkor azon isteni szikra, mely gyújtólag hat az ember szívébe, azon boldog pillanat, melyben a perc fele is elegendő a megértésre, hazudnék; és mégis hiszek isteni származásában. — Oh, talán én jobban jártam?“ —

„Értem, hogy mit akar mondani, vá-

laszoló Don Pedro; ama pillanat, ép szóp-ség, azonban keserű csatlakozásban alap-szik. Hallja csak tovább. — Engem sem nem ingerelt, sem nem akadályozott semmiféle válaszfal és mégis oly melegen szerettem, mint bármely spanyol gavallér. — Az egyedüli akadály Laura zive léte, és szeme először bevallotta, hogy szívesen találkozik az enyémmel. — Mindazon gyöngédségi jelek, mik ily állapotban adának, szívesen fogadtattak Donna Laura által, és egy negyed év múlva szerelmi vallomása-imat is engedelmeivel tettem. — A szűlők régen észrevették a dolgot; nagybátyám beleegyezett és mondta, hogy tett szolgálataim díjál a királynál őrnaggyá kineveztetésemet célzó lépéseket tett, és mielőtt előléptettem, valljam be atyámnak Laurához való szerelmemet és beleegyezését kérem. — Megígérttem; oh, miért is tettem meg! Ne véljünk-e mindenkor mögöttünk valamely dämönt, mely csakis azért adja kezünkbe a szerencsét, hogy azonnal szét-dúlja? —

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

F. A. — Tapolca. Magánlevél ment. Sem a Néptanoda; sem az „Ung. Schb.“ Nem jöttek kezemhez; irtál valamit? Ez esetben kérek az illető számokat nekem megszerezni. —

A „Baja“ tek. szerkesztőségét nek: Kérjük a cs. lap rendes küld-tését.

Felelős szerkesztő:

HOFFMANN MÓR.

Gyümölcsfák.

csak a legnemesebb asztali fajokban nével és jól iskoláztak

60 faj alma darabja	50 kr.
50 " körte " "	50-60 kr.
12 " barack " "	45-50 kr.
10 " cseresnye " "	50 kr.
6 " meggy " "	50 kr.
16 új faj eper " "	12 kr.
havi " " 100 darab	2 frt.

málna (mindig gyümölcsöző) a 1 db. 6 kr.
" sárga " " 8 kr.
veresribiszke (nagy óriási) " 10 kr.
pöszméte (egres) nagy gyümölcsű 1 d. 20 kr. ugy szintén

50 faj exotikus bokrok darabja 20-50 kr. ajánlja az őszi elültetésre

Janda Károly
448. 1-5 mű-keresk. kertész.
Nagy-Kanizsa, Bátori utca 17. sz.

EPILEPSIE

levélileg gyógyít Dr. Killisch
Drezdában, Wilhelmsplatz 4 (előbb
Berlin. Majdnem 800 sikerrel gyógyítv

Janda Károly
448. 1-5 mű-keresk. kertész.
Nagy-Kanizsa, Bátori utca 17. sz.

Dr. Handler Mór

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész. gyógyít gyökeresen, fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

TITKOS

BETEGSÉGEKET

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint **magömléseket**, az ingerlékeny gyengeséget az ondófolysást, különösen a

TEHETETLENSÉGET

(elgyengült férfierőt:)

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteteket is), a **nemzőrészek** bujakoros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsufításaiban,

3) **húgycsőszűküléseket**,

4) friss és idült **nyákfolyásokat** nőknél, az ugynevezett fehér folyást és az onnan eredő

magtalanságot;

5) **bőrkiütéseket**,

6) a **húg, hólyag betegségeit** és vizeelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik: **PESTEN**, belvaros, kigyó-utca 2. sz. a kigyó és városház-utca sarkán (Rottenbiller féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

54-2342

A t. olvasóközönség figyelmébe ajánljuk a következő munkát:

NEMZETISÉG

és

NEMZETI NYELV

HAZAFIAS ELMÉLKEDÉSEK, irta

HOFFMANN MÓR
8 rétt 175 lap. Ara 1 frt 20 kr.

Ezen munka a hazai sajtó által igen kedvezően fogadtatott: Ily elismeréssel nyilatkoztak róla a „Kelet Népe“, „Hon“, „Pesti Napló“, „Petöfi társaság Lapja“, „Polgári Iskola“, „Veszprém“, „Szathmár“ s. a. t. A „Protestans Egyházi és iskolai Lap“, mely Ballagi Mór szerkesztésében jelen meg, e könyvről következőleg nyilatkozik:

E munka egyike azoknak, melyek telve vannak lelkesedéssel, s melyeknek minden sora az igaz hazafi aggodalmát árulja el féltett kincsünk: nemzetiségünk iránt. Hoffmann szóban levő kis munkájában szemünkre hánnya a bünös közönyt, az érzéketlenséget, mely nélfogva nemzetiségünket és nyelvünket elhanyagoljuk s kifejtji a cultura, a nevelés, a hölgyek, az iskola, a színészet és a sajtó hatását a nemzetségre, kijelölven egyszersmind azon irányt is, a melyben az említett tényezőknek hatniok kell, hogy a lételünk fenyegető kórállapot megszűnjék. Oha; tandó, hogy Hoffmann munkája, mint alapos gondolkozás és tanulmány eredménye, minél szélesebb elterjedést nyerjen. Különösen a tanítók, nevelők vehetik annak hasznát mert-állásuknál fogva ő nekik vannak legsúlyosabb kötelességeik a nemzeti-érzület; ki- tejlesztése tekintetében.

Legújabb arjegyzék

JOANNOVITS DÖME

lópokrócok s szőnyegek - gyári raktárából
Budapesten (Pest), kigyó-utca 4. sz.

Eladás nagyban és kicsinyben. — Készpénzfizetés mellett.

Darab	Pár	Szélesség Centim	Szám	frt.	kr.
Lópokrócok.					
1	117 =	6/4 vörös — kockás	00	4	—
1	117 =	6/4 sötét — " "	0	4	75
1	117 =	6/4 középfinom " "	1	6	—
1	117 =	6/4 finom " "	2	6	75
1	117 =	6/4 igen finom " "	3	7	—
1	136 =	7/4 középfinom " "	1	8	—
1	136 =	7/4 finom " "	2	9	—
1	136 =	7/4 igen finom " "	3	9	50
1	117 =	6/4 fehér katona-kettős-pokróc	9	—	—
1	—	angol drapp-lótakaró	1	7	—
1	—	" " " " " "	2	8	—
1	—	" " " " " "	3	9	—
1	—	" " " " " " igen finom	4	10	—
Flanell-ágy-takarók					
1	117 =	6/4 finom kettős minta-rajzsal	F	5	—
1	136 =	7/4 " " " " " "	F	6	50
1	136 =	7/4 " " " " " " igen fin.	FF	8	50
1	—	gyermek flanel-takaró finom	F	3	—
1	—	" " " " " " igen finom	FF	4	—

Csakis futó-szőnyegek. 60 centiméter szélességű, méterje 30 kr., 1 frt 80 krig, továbbá Virágos futó-szőnyegek. 70 centiméter szélességű, méterje 60 kr., 1 frt 60 krig. — ugy mindennemű.

Szőnyegek azobabehuzásokra. Agy elő, Zongora- és Agy-fal-szőnyegek, darabja 1 frt. 50 kr., 1 frt 80 kr., 2 frt, 3 frt, 4 frt. a legújabbakhoz.

Arjegyzék kívánatra bérmentve.

Kiadó hivatal:
 Budapesti Könyvtárszövettség, Üvözlőház utca 518. szám
 Előfizetési árak:
 Egyszeri 5 frt. Féléves 8 frt. Negyed évi 5 frt. 50 kr.
 Hirdetelmények:
 1 sorban hatvan napra 7 kr. Többes hirdetésnél 5 kr.
 Helyesdíj 30 kr.
 Nyitólé:
 Pesti útsz. 10. (r)

ZÁLA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

Szerkesztői iroda:
 Hova a lap megjelenését illető közlemények küldendők
 Új városi utca 518. sz.
 Hírdetelmények iránti levelek csak ismeri a szerkesztőnek adhatók.
 Hirdetelmények felvételére: Rudolf Mészáros Budapest Ferenclák b. út 11. sz. — A. V. Goldberger Budapest Semisair utca 1. — A. Oppelt Bécs Stubenbastei L. sz. — Weiss Mór Bécs II. Tábor, utca 11. sz. Halinitsch János és társa Budapest Királyutca 17. sz. L. em. — Haasenstein & Vogler Bécs I. Wallischgasse 10.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A Zala megyei Gazdasági Egyesület, a n.-kanizsai tiszteli önszegélyző szövetkezet és több más egyesület hivatalos közlönye

43. szám.

Nagy-Kanizsa, Szerdán 1877. október 24.

IV. évfolyam.

N.-Kanizsa, okt. 22-én.

Szükséges, hogy némelyeket, a miket lapunk mult számának vezércikkében elmondottunk, itt némiképen bővebben kifejtünk. Mondottuk, hogy néptünk különfélekről vádolják a mik a választásoknál rendszerint ismétlődni szoktak. T i, hogy nagy szerepet játszik a pajtáskodás, rokoni tekintetek, ígérgetések és más különféle néven nevezhető dolgok, melyek a választásokat gyakran a közügy határozott kárára és rovására befolyásolják, sokszor nem hagyják a képzettségét felszínre vergődni, s e miatt az üres léhaság, a semmittevő tunyaság ver tanyát ottan, hol tulajdonképpen csak a buzgalom, a folytonos, szorgalmas munkálkodás van hivatva a közügy érdekeit szolgálni, azokat megóvni. Igaz! de hát hiszen a választók kezébe van letéve saját sorsuk, akarataikra, elhatározásukra van bízva, azt és csak is azt követni, mit a közügy érdekeivel azonosnak tartanak; s ha személyek megválasztásáról van szó, nincs ki utját állja annak, hogy — saját tudomásuk szerint, a legjobbakat tiszteljük meg bizalmunkkal. Miután ez így van, honnan van az mégis, hogy a bizalom a választottak iránt gyakran azokban, kik az illetőt bizalmunkkal megtisztelték, oly gyakran megintattatik?

Azokban keresendő ennek kútforrása, kik szerepre hivatva a választásokat befolyásolják; s a szó me yőző erejével annak a számára ipa odnak híveket szerezni, kit ők pártfogásuk alá vettek, s hogy ilyenkor nem is mindig a legtisztább eszközök szoktak használni, az köz tudomású dolog.

Ha tehát sem a rendszert nem tartjuk oly rossznak, amint némelyek azt elhitetni szeretnék, sem pedig a

személyeket nem vádoljuk teljesen arról, hogy nem mindig úgy van, a mint annak lennie kellene, a mondottak alapján határozottan rámutattunk a baj kütfirrasára, midőn azokat vádoltuk, kik a választókat befolyásolják, s jelöltjük számára iparkodnak megnyerni a választók nagy zömét, e közül különösen azokat, kik az értelmiség alacsony fokán saját itélettel nem bírnak, könnyen vezethetők talán megvesztegethetők is, így könnyen rábíthatók véleményük megváltoztatására még saját érdekük rovására is. Egyszóval olyanok ezek, kik jogukkal kellően élni nem képesek, s kik saját érdekeik csorbításával csorbítják a közügy érdekeit is.

Ez igaz. De vajjon, mivel minden rendszerben és rendszernél történnek és történhetnek visszaélések, csakis a rendszert kárhozatni, nem volna igazságtalanság? Az esőt átkozzuk e, mert néha áradatot okoz, s ennek folytán kárt tesz? vagy a tűznek használatától mindenkit eltiltunk, elfeledve mi mindent köszönhetünk neki az emberiség háztartásában, — mert romboló elem gyanánt sok kárt, embereket koldusokká tesz.

Igy vagyunk a személyekkel. Mivel néhány hanyag hivatalnok van, ki kötelességét nem ismeri teljesen, s munka helyett lesi a napot, azért mindegyikre kárhozatot mondani, nem ellenkezik e az ildómissággal, a jog és igazsággal? Becsületes, lelkiismeretes és szorgalmas embert, pellengegre állítsunk, mert oly hivatalban szolgál, a hova a választók kegyelme folytán egy lelkiismeretlen fráter is betolakodott, a legnagyobb jogtalanság. — Hiszen szolgálati idejének letelte után segíthetnek a választók a bizalom ily bitorlóján, kitehetik szűrét, sőt időközben is kérdőre von-

hatják, kötelességeinek lelkiismeretes teljesítésére kényszeríthetik.

Nem, nem! nem kell a gyermeket a fürdővel együtt kiönteni. Nincs-n bűnösebb ösztön, mint a rágalmazás és gyanúsítás ösztöne. A hol magunk vagyunk sok tekintetben hibásak, ne rójjuk fel azt rendszernek vagy személyeknek, melyek csak akkor és úgy rosszak, ha mi teszszük azokká.

Sajnálatos fogalomzavar, a melyből kibontakoznunk kell, hogy elismerjük, ott van a hiba; ezt felismervén, hol kell javítanunk és tartoztatnunk. —

A vezetők! A szószólók! A népszónokok és mások, kik az értelmetlen választók véleményére befolyással bírnak. Általuk kell első sorban a népek tisztába jönni a közügy érdekeivel, ez a haza szent érdeke; oly érdek, mely előtt a magán érdeknek, a személyes ambícióknak meg kell hajolnia. Nekik a választók zömét e felől fel kell világosítani, s megválasztás végett oly személyeket ajánlani, kik a bizalomra valóban érdemesek, kik hazafiúi erények, képesség által kitűnve, biztosítékot nyújtanak, hogy az úgy jó kezében van letéve.

A népek a józan irányu választások érdekében felvilágosítást kell nyújtani, nem pedig nem mindig helyes és szép eszközök által félrevezetni, hogy maga magát csalja. Ez eszközök legrútábbika közé tartozik pedig az, mikor ilyen szószóló, hogy saját kedveltjét a választók szemében is emelje, a másikat gyanúsítgatásokkal lerántani igyekszik, igyekszik népszerűségétől, jó hírnevétől, sokszor — fájdalom — becsületlen nevével is megfizetni.

Ez, ez a corruptionnak kútforrása; ez ront irtóztatón becsüléssel, józan népünk értelmén, erkölcsi-felfogásán;

ez corrupción és bölcsőjévé lesz az erkölcsi romlásnak. —

A kik tehát a rendszer ellen panaszkodnak, azok az alkotmányos szabadság ellen emelik fel szavukat, s a kik a személyek ellen panaszkodnak, azok ez alkotmányos szabadság egyenes következményét kárhozatják. —

Iparkodjunk a rendszer keretében a személyeket úgy megválasztani, amint azt a haza és közügy érdeke megkívánja, akkor szűnni fognak a panaszok, és enyészni fognak a bűnök, melyekről néptünk vádolják, mert kötelességeit és jogait egyaránt felfogva bizalmával csak olyanokat fog megtisztelni, kik azt valóban megérdemlik. H.

A kanziliki menekültek.

Nagy-Kanizsa okt. 22-én.

Van-e emberi szív, mely érzéketlen tud maradni ennek láttára! Van-e kebel, mely össze nem borzad! Van-e lélek, melyet nem bánatnak izzadó rémek, izzadóbbak a pokol rémeinél, azon gondolatra, hogy földönfutókká, koldusokká tett békés családok tagjait látja maga előtt; kiknek mellog fészek, pihenést adó tanyáját, kiszámított gonoszszaggal dulták fel gyűlöcs kezek, szörnyek emberi alakbau, kiknek kebelében kőve dermedt a szív? A 19. század harmadik negyedében élünk e! Abban a korban élünk-e, melya humanizmust írta zászló-jára? Abban a korban, melyben a muszka zaklatok népek szabadságáért rajong!!!

Nem, nem! Európa egyik zugában a középkor izzadó kisergetei kelték fel sirjaitól emberi alakot öntöttek, és szegényert hoztak az igazságtól kiűző eszközökre. De karörvöndve végörögna a nagymester, ha látta, hogy megállíthatatlanul kizsákolja képes kigondolni az ujkor, mint a mielőtt a középkor vakbuzgóság képes volt. Az ujkor kitűnő a középkort. Ez jó huszemben eslekedett, istennek tetsző dolgot volt művelni, ujkor százainkat hurröplött a magyara a k. szemelt áldozatokat, miután már tagjainkat izenkiint szétmarcangolt. a kiűző eszközök

eddig láttuk, minék is, oly jámbor népek, miú a bécsi kávéház. Mennyi a szép volna például a köcsört mészaját, aaskör vasolat, például úgy, amint en ezt ide le-rom s a mit mindennapja ajukok, hol új színház építettek.

Példaut: Meg kell hozatni Bécsből az Alsó-röstaradiból egy polgari családban szolgált szakszakszó puogratáját; ez azonban nem fogadód, ezt ki kell egészíteni. Be szaksz. be egy csokrot kell adni a sz virágokból, hanem az érdemes kézművek külföldi jelevényeiből; fejű a szusterszék megidított alakja legyen látható, jobb karján pedig egy kosár, azoknak a hasas os dougusai, melyeknek chemical vegytudás nélkül műcsébed. Egy pár garas ára krump, egy tartály font raskása; két font machabus, egy félfont disznóhús, egy uozé uouu list; B krajczár ára mazsola sádó; egy tartály tut cakraj; két kenyér szümlé; egy tojás; egy tartály font vaj; egy pakli gyűnt; egy gerezd petrezselyen; egy tartály font só.

Ez kőbe facsaga mily gyönyörű képet és csoportosítást nyújtana a bécsi költészet művészeinek, melynek végre táptátek nélkül nem lehet megélni; hiszen a levegőből senki sem él. Hogy azonban a csoport teljesebbé tétessék, az öreg Mosenenthal feltámadhatna sirjából, és e művésznak oda kölcsönözhetné különféle ordóit, melyeket szüleitől is apó papjai nem akartak elfogadni a templomukban való felagatás céljából; s azon szent csarnok előtt a hová az így feldisznított mossa az idő vasfoganak is ellentétlő ércsaszra falalították, jobbról O. F. Berget, balról pedig

A „Zala“ tárczája.

Mein Leopold vagy Az én Jánoskám.

A kedves jó bécsiek! Jámborabb népet bizony a földkerekségen is alig lehetne találni. Ne hidd ám nyájas, szeretetrenéltó olvasóm, hogy naivitás tudatlanságuk kifolyása. — Merő rátság, eldítéletés gyanakodás, sőt többet mondok, hazugság. Női-áruk azon páratlan kedélyességnek tulajdonítható, melyet ily mértékben sem a szigoru erkölcsök honában a Spree partján, sem pedig a ledárségek Párizsának nevesett barlangjában fel nem találhat. Oh ez a kedélyesség, amelyről a bécsiek oly híressé, mint a francoziák szellemükéről, és a po oszok gorombaságukról, és a kedélyesség, csak tudnék hamarjában hozzátogható mondani, hogy azt legalább némiképen illusztráljam. Az igaz, hogy a jámbor nép a bank és a vántügyi kingyveszésekben tud retentésesen kedélytelen lenni, de ez inkább a politikai értelességnek róható fel, — máskép kedélyes, jámbor nép. Az Isten áldja is meg, csak szümléiket ne volnának kénytelenek, azóta mióta a magyarorszári dualizmus fennáll, megemészteti.

Hogy e cikkeket hiába ne olvasd nyájas olvasóm, mondok néked egy recipét, talán eszedbe jutna egyszer német szümlé-irónák beállítani a Karl színháza, akkor bezzám veszed.

Recipé: Vagy egy sovány szustermois-tert az Alsógrundból, s ki jobban ért a

cairiz, mint a tinta használatához, ez egyszerre gazdag házi úrrá legyen, legyen ennek két gyermeke egy urhatán fia, és egy derék leánya; végy hozzá egy becsületes Bezirksrichter, s kinek plane három leánya van; egy csokratermett szobaleányt, egy szegény fazekast, a kinek nem szükség a szinpadon megjelenni; egy becsületes szusteregényt, akinek több a becsülete mint a pénze; egy Deuschmeister, a kinek a liberája után csak egy bolondulnak a vászoncelédék; egy kereskedőt, a kinek eladó leánya van, és mely kereskedőnek ne volna ilyen? két kis úrúkat, a ki vajas kenyéret tud enni; egy megcsalt nő szívet; egy házi barátot, a ki újságokat olvas; frustüköt, ebédet és vacsorát a minőt polgári családoknál főzni szokták; egy pár darab rozszant butort, egy padlászobát, — ezt mind tedd egy mozsárba, keverd össze, önts hozzá tíz adag szerelmet, husz adag együgyűséget, 30 adag nevetés, 15 adag sirást; a főle dobj egy hóbotos zongoramestert, kinek mindig pénzre volt a szükség; keverd ezt össze jól, csinálj belőle egy nagy pogácsát és leaz belőle: „Mein Leopold“ — magyarul „Az én Jánoskám“, a min a bécsiek kétszázszor képesek rágódni; ha pedig azt akarod, hogy a magyar gyomo is gonúrozza, a „Deuschmeister“ helyett tegy a keverék közé egy magyar huszárfejét, azután eleget tétél a dualizmusnak, de nemcsak azt, hanem reményed van, hogy a kiegyezés végre mégis meg fog történni, ha egyszer te is edes magyarom, olyan jámbor fajta léssz, mint a jó bécsi. —

Milyen szép és lélekomelő az, mikor

a művészet felkent műsája még feljebb száll, t. i. egy tisztességes szuster műhely egyszerű falai közé, és megles, miképen csókoija meg a legény a szobaleányt, s mivel már a legény tette, hát az inasnak is kell kijutnia belőle, már az egyenlőség kedvéért. Milyen otthonosan érzi magát a műzsa, oly tisztességes család körében, a hol egyszerűsággal megtudhatja, mi az ára a libának, a mézárás mennyiért méri a húst, miképen kell cipőt foltozni, s a mosónő mennyiért mos egy inget.

Minő istenes dolgok, hát még azok a számlák miket egy vasott fu valami svép tánczosn kedvéért íratott meg, s melyeket az apa oly szívesen kifizet; mert hát hiszen az ő Jánoskája az! mialta, az ő Jánoskája (a szives olvasó ez érzékeny sort kísértse meg magas C-ban énekelni, majd meglátja, miképen érzékenyedik el szíve mellette. —

S milyen familiáris viszony a szinpad és a nézőter között. Mennyire sajnálja Talpasy úr Cawock urnak a szerecsöltségét; minő oldalba löki feleségét, éppen olyant látott mondani, a mi neki is szájában jár a műhelyben. S az a szegőy várónő, a ki ott a karzaton ül, mennyire sajnálja az Irmat, neki is megígérte egy kopé urak a házasságot; de bizony talált más szemeket, osókra termett ajkakat, ott hagyja, pedig vol: egy takarékpénztári könyvecskéje, 40 fét megtakarított ószége, az is elvitte a hűtelen; hadd járjon Irma is úgy, minék sajnálná. Mily magasztos gondolatok az élet sajnadáról, a szinpadi óstra hozva.

Nem, nem! a műzsa nem szabad abban az isteni alakban rájzolni, a minőben

Az ujjor est öntudattal teszi. Az ujjor felülmúlt a köséporkot, róá nyomta-szégyn-bélyegét a 19. század utolsó negyedére. — Oh! látni kell e sápadt alakokat, levésdött arcukba a halál minden kinja.

Jó modorok voltak, ott éltek békében lakhelyeiken, nem bántottak senkit, s a jó szomszédok, kiket a kereszt nevében sietett felzabardítani a muszka zsaruk, előbb kértek, — kaptak mindent, amit akartak; azután követeltek, s [követeléseiket fenyegetésekkel kísérték, — mindent adtak nekik, de oh! a muszka sas védő szárnyai alatt szabadoknak érezték magukat, és kezdődött a vérfürdő: a gyermeket elrabolták az anyja oldal mellől, a fiút elszakították apjától; az apát felesége és gyermekei előtt kutyák martalékkául dobták, nem elégedtek meg, a dühöngő vadállatok a szákmánytól, melyet ejtettek nem azzal, hogy évek szorgalmának verejtékkel gyűjtött gyümölcsét jogos birtokosától elvették, — nekik a családok boldogságát kelle tönkre tenni; nyomorokká, földöntutókká kellett tenni azokat, kiket amúgy is kifosztottak mindenükből, kiknek a meztelen, nyomorult életem kívül úgy sem hagytak semmit.

A bécsi „alliance israelite“ értesítette Kanizsa város izr. hitközségét, hogy a kasanliki menekültek számban 327-en férfiak, nők és gyermekek hétőn délbe érkeznek Kanizsára, Triestbe menendők, hogy onnan hajón Konstantinápolyba mehessenek. Arról is értesült a hitközség, hogy a menekültek szerdán délig fognak Kanizsán tartózkodni. A kanizsai izr. hitközség ez alkalommal ismét megmutatta, hogy ott a hol a könyörületesség gyakorlásáról van szó, bőkezű tud lenni a szó legnemesebb értelmében; most midőn e sorokat írjuk, éppen a menekültek érkezése idejében; az iskolaház legnagyobb termében 327 személyre van terítve, az udvaron meleg étel főznek, húst, levest, és rizakását, más termekben ágyakat készítenek, hogy elcsigázott, fáradt tagjaikat kipihenhessék a valóban nyomorultak, a jótékonyág érzete pedig már ez órában is a legmegindítóbb tényekben nyilvánkozik mindenfelől.

Láttuk őket az üldözötteket. A kiállott szenvedések arcukba vésődtek, a búrdódi, melyeket e rézben intelligens arcokon, melyek némelyike igazán szépnek is nevezhető, látunk, miud megannyi vád a nyomorultak ellen, kik kivételközve emberiségükből, ártatlanok leöldözésével, szegény nők megbecsülésével, rablás és fosztogatással üdvözlik azon szabadság hajnalát, melyet zsaruk tejedelem nekik ígért. Az isten keze nehezédjék a nyomorultakra.

75-re rüg a szegény gyermekek száma, 3 hónapostól egész 10 évig, kiknek némelyike a kiállott fardozástól egészen olcsigázva, részvétlenül tekint a látogatók

nagy seregére. Szívzsággató ezen szegényeknek látása, kiknek egyik része még nem is ismeri a nyomort, a melybe fajtalan nép taszította, másika pedig csak a meg nem szokott nélkülözés folytán érzi, hogy megváltozott sorsa.

A férfiak száma 86. Ezek között vannak műveltek is, kik Bulgáriában jó napokat láttak vagyonos, gazdag emberek tisztességes állásban. Hisz akartak ők is menni, mikor a törökök elhagyták a várost csak hogy az ép oly gyáva, mint vérengzésében kegyetlen bolgárok biztatgatták, csak maradjanak, nem less bántódásuk. No hiszen nem is lett, meztelen életüket is csak (majdnem hihetetlen) az orosz sereg egyik csapatának köszönhetik, kik az üldözők dühé elől megmentették őket. Így bezzeli ezt egy érdekes arczú zömök, fiatal ember, ki francia és spanyol nyelven beszél, s egy gazdag háznál könyvvivő volt. A többiek leányok és asszonyok 10 évtől egész 70—80 évig. Az öregebbek nem nevezhetőek szépeknek, de a lányok közül természet és arczra nézve szépek vannak.

Ott guggolnak most az izr. iskola kézimunka termében, csekély podgyászonkon, vigyázva az apró gyermekekre, kik közt egy halálos betegen fekszik, fel-felnyitva majdnem megtörött szemecskéit, halvány arca pedig kint és szenvedést árul el. Némelyek kint sétálnak az udvarban, vagy járkálnak az utcán. — A nők ötönyve bizony általában nagyon szegényes és rongyos; a férfiak között vannak olyanok, ilyen az előbb említett is, kik tisztességes külsejűek.

Hitközségünk, hála azon könyörületos, emberbaráti érzületnek, mely Kanizsa városa lakosságának minden rétegét áthatja, mindent elkövetett, hogy, habár csak rövid időre is az érkezettek nyomorán enyhítsen. — Tengernyi nép várta őket, úgy az indóháznál, mint az iskola előtt, hol egész délután hullámszik fel alá a nép, az udvar is tele van résztvevő emberek százával, az udvaron kis asztal mellett a hitk. előjáróság két tagja ül, kik könyöradományokat gyűjtenek az amina sujtottak számára. — E nagy részvét és könyörületesség látása, enyhíti azon keserű érzetet, mely szívünkben kél azon vad csordák ellen, kik isteni és emberi törvényeket lábbal tapodva ártatlanok vérével szennyezték be azon ügyet, a melyért állítólag az ő érdeklükben ragadott fegyvert a muszka zsarnokság, a türelmesebb és emberibb uralkodó ellen.

Helyi és megyei hírek

— (Tánczestély.) Őszi szellő fű keresztül a síkon. A fák leveleiket hullatják, a madárkák elrepültek, már t. i. a vándorok közülök, s az után mutatkozó téli kabátok világosan jdemonstrálják, hogy itt van a vigalmak sasonja. És igaz az, korán

kell kezdenni, ha valamit el akar éni az ember. —

Kerületét veszi a társaskör sasonja is; a társaskör vizalomrendező bizottsága, melynek élén Veaster Imre ügyvéd úr áll, csak az általános óhajnak felel meg, ha a mult évben oly szépen sikerült tánczestélyek ez évadbeli folytatását már a legközelebbi csütörtökön kezdi meg.

A jövedelmet, a ezt nem veheti senki rosz néven, első sorban saját alapitójának gyarapítására fordítja. Figyelmeztetjük tehát előre is közönségünket e remélhetőleg jól sikerült tánczestélyre. A belépti díj a társaskör tagjai részére személyenkint 1 forint, nemtagoknak 1 forint. 50 krban van megállapítva. Üdvözöljük tehát a társaskör vizalmi sasonját és mondjuk: Szerencse fel!

— A magyar közönséghez! Midőn a „Petőfi-társaság“ alig egy évvel ezelőtt megalakult, czélja az volt, hogy a magyar szépirodalom képviselőit lehetőleg egyesítve, egyrésztől az írők tevékenységét emelje, más részről a közönség már-már kialvóban levő érdeklődését új lángolásra élesztse, s a magyar elmék termékeinek nagyobb elterjedést szerezzen. A társaság fellívása nem volt pusztában elhangzó szó, mert felolvasásait mindenkor nagy és díszes közönség látogatta s irodalmi vállalatok körül a magyar olvasóknak szine és java csoportosult. E siker által felbuzdítva a társaság közelebb tartott közgyűlésében azt határozta el, hogy régi szándékához képest, a lapját ki szélesíti, s hogy a nagy közönség és az irodalom közötti viszonyt még közvetlenebbé és bensőbbé tegye, rendszeres társasági közlést veszi mindazon lelkes honfiakat és honleányokat, kik az irodalomnak megkedveltetése, terjesztése körül buzgólkodnak s képe a társaság céljainak elérése körül a tényleg működő írők mellett szintén fontos, tényezőek. Új alapszabályaink szerint a társaság alapító tagja lehet mindaz, ki a társaság pénzalapját legalább száz forintnyi alapítvánnyal neveli: pártoló rendez tag pedig, ki három évi kötelezettség mellett, évenkint tíz o. é. forintot fizet. Az ilyen tagok a társaságtól oklevelet kapnak, melynek alapján joguk van a „Petőfi-társaság tagja“ címet viselni, ingyen kapják a társaság közlönyét, évkönyvkiványait s részt vesznek a társaság működő tagjainak megválasztásában, kik a tisztviselőkkel együtt a társaság választmányát képezik. A pártoló rendez tag, az alapszabályok szerint, évi díját vagy egyszerre, vagy két egyenlő részletben: decamber és június hónapok folytán tartozik beküldeni a társaság pénztárnokához, s az oklevélért egyszer mindenkorra 2 frtot fizet. A mely pártoló rendez tag a társaságtól a három év telte után kilépni akar, szándékát az utolsó év vége előtt a titkárnál bejelenteni s oklevélét visszaküldeni tartozik; ellenkező esetben a következő három évre is tagjának tekintetik a társaságnak. A megválasztott vagy kilépő tagok nevei a társaság közlönyében fognak közzétettni. Ez új alapszabályokat felső jóváhagyás alá bocsátotta a társaság s a jövő 1878 évben már ezeknek alapján működik tovább. Ez okból hazafni bizalommal kéri föl mindazokat, kik a magyar szépirodalom ügye iránt közelebbről érdeklődnek, hogy a Petőfi-társaság eddigi mun-

kásaival kezet fogva a társaság tagjai közt lépni s annak ismerőseinek körében új híveket szerezni sziveskedjenek. A jelenlegi társasági titkárhoz. (Budapest IV. bástyaútcá 17) intézendők. A Petőfi-társaság eddigi tagjai meg vannak győződve, hogy felhívásuk élénk visszhangra talál, s a magyar szép irodalom barátai nagy számmal sorakoznak a társaság kibontott zászlója alá. Budapest, 1877. október 20. A „Petőfi-társaság“ nevében: J ó k a i M ó r elnök.

Miklós színigazgató urtól kaptuk a következő sorokat: A török sebesültek javára tegnap tartott előadás fájdalom nem igen sikerült — összesen 22 frtot küldhettem be a budapesti török főconsul ó méltóságának. — Ez összegben foglaltatik következők felülfizetés, mit becses lapjában kérek nyugtázni: Maninger Appolonia úrhölgy 1 frt. Hoffmann Mór 1 frt. Somogyi Henrik 1 frt. Hertelendy Béla 3 frt. Schertz Gyula 50 kr. tiszta jövedelmé fele 15 frt. 50 kr. összesen 22 frt.

tisztelettel MIKLÓSY

— (Jól utánozta.) Asszony volt! És elme a piacra és a piacson meglátott egy leányzót, akinek karján egy mosolygó szőlőfürtökkel teljes kosárt pillantott meg, és megtetszének neki a mosolygó szőlőfürtök és kérdé a leányzót, mennyi áron adná neki a kosár szőlőt. A leányzó pedig drágára nem tartván, megalkudott vele és mondta, hogy követné őt. Követvén őt, mentek mendegéltek, míg oda értek vala egy házhoz, melynek két kapuja lévén, a hátsó kapu más utcára szolgált. És mondta az asszony ártatlan hangon a leányzónak: Add ide kosaradat, hogy bevigym a házba a szőlőt, te pedig várj egy kissé, majd kosaradat visszahozom a pénzzel együtt. Az asszony pedig vette a kosarat és elillant vala a hátsó kapun a szőlővel. — A leányka pedig várt, várt és várt, de az asszony nem jöve. Benézett tehát a házba, kérdőzködővént és ott, de az asszonyt fel nem találta. Fel nem találván pedig az asszonyt, kezdé sejtetni hogy sem szőlő sem pénz. Élment panasza és a törvény szolgájával együtt keresték az asszonyt, a kosarat és a szőlőt. Nem találván pedig sem az egyiket sem a másikat, az érdekes mesének vége szakad. — Történet pedig ez a dolog Kanizsán, s az asszony, ki ezt elkövette bizonyosan olvasott arról a híres ezüstovajlásról, a mely történet vala Bécsben. —

— Keszthelyről úják nekünk: A török sebesültek és harczteri inségeak javára tegnap, okt. 20-án kitűnően sikerült hangverseny adatot. Az „Amazon“ szálloda nagy terme szüfölgéig megtelt. Pont 8 órakor Babay senekara a török indulót kezdé játszani, mely után Hanny Béla és Garay Sándor urak előzenés és tapsok között a zongorához ültek a „Lohengrin“ dalműből egy részletet 4 kézre játszottak. A jeles művészeknek kitűró éljenés s tapsok közt a kis négy éves Puly Irénke nyújtá át az elismerés díszes csokrát. Második helyen a nyolcz tagból álló műkedvelők, Molnár János úr vezetésé alatt Huber Károlytól „Egyveleg magyar népdalokból.“ érzéssel s kitűnő összhanggal énekeltek. Harmadszor Molnár János úr a kitiűpő csárdás játszó lépett fel s éljenések közt ült a zongorához. Játszott először lassu csárdást, melyet midőn a gyors követte, azt hittük a terem táncol velünk.

Anton Langert kellene felállítani, persze hogy kőből faragott szobrokban. Méltóbb jelképét aligha kívánhatnák a jó bécsiek az ő kétszázszor végignézett költészeti remeküknek.

No, de száz szóznak is egy a vége. Nem tartjuk oly veszedelmesnek egészséges műérzékünkre és népünk józan érzékére a német nyelvet magát, mint az ilyen idegen szavak és rü termékeket, mert mind oly speciális és localis színezettel bírnak hogy a legügyesebb toll sem képes általánosítani, már pedig a színművészetben inkább csak az általánosnak van értelme s valamint nem hisszük, hogy magyar népszínműveinknek a szokatlanság érdekén kívül más érdeke volna, úgy azok az ugynevezett korrajzok, életképek, etcetera színműirodalmi korcsok, csak ott bírnak érdekel, ahol tenyésznek, tisztán Bécsben, máshol sehol. S így az e nemű munkák közül még a többi német színpadokon is kevés állhat meg, annyira a faj jellegével bírnak. Ha még a másikat lehetne hinnem, t. i. azt, hogy az erkölcsnevelés legcsekélyebb mozzanatával bírnának; kőznapi dolgok, a legköznapi nyelven előadva, a hol minden jelenetben czélatosságot érez az ember, nem igen lehet erkölcsi hatással. Azért meg lehet értelműk a bécsi külvárosokban, de színművészetünk sem nem oly rosz, sem nem oly szegény, hogy ilyen szellemtelen, semmit mondó termékek átültetésére szorulna. Az ilyen darabok azok, melyeknél a legkitűnőbb előadás sem képes pótolni az ürességet. Férzsauvka, egyéb semmi, habár szivesen megválljuk azt is, hogy néhány jelenet egy kissé maguidítani képes a nézők bizonyos részénél azt az izmot, melyet emberi szóval szívnek neveznek. — Ugy-e senkiesem akarta hinni, hogy az az — Jánoska mégis jó fiú, az meglehet, no de a jó bécsi külvárosiak izléselőtti mégsem emelünk kalapot.

SZALAMANDER.

AZ ORVOS.

I. Csendes, idylli faluban vagyunk. A gyönyörű völgyben olyan e kis falucska fehérlő házaival, mint pompás rét szőnyegén az ezüst hullámú tó. — Mindenfelől szőlőhegyek veszik körül, egy nagyobb hegylanc nyulványa. Az egész csudálatos alkotáás. A hegylanc nyugvany éjszakraól vonul a talu felé; melytől éjszakra, egyszerre ketté szakad, mintha első hevében féltékenyen ölelte volna át e festői völgyet, hogy csak örökké ő bírja szerelmét. —

A hegylancnyulványa nyugati ágából vigan tör elő egy kis bérci patak; s ezűt kigyó gyanánt kúszik végig a völgy keblén, megöntözve kiszáradt borsonyát. Keleti oldalán sűrű erdő terjeszti árnyas lombjait majdnem a falúig; mintha egészen elakarná rejteni a világ elől; hogy senki ne lássa azt a helyet, hol az emberek oly igen boldogok.

Ebben a kedves falucskában lakik Kenyery Laszlo. Ugy ismeri őt mindenki, hogy becsületes ember, lelkes magyar, önzetlen barát; — különben e falunak egyik földes ura.

A kapu nyitva, bátran beléphetünk. De minő különös! a máskor oly élénk, vig. magyarul zajtalan; a beléptőt nem fogadja fürge cselédesség; a háziúr nem jó ki az ajtó elé tajtpipájával, hogy illatos dohányszíjtőrel és kerek, örökmosoly arczáról mindenki előre tudja meg: magyar szentélybe fog lépni. —

len barátja, Belovary István, helybeli kasznár és az Egwarth orvos állanak. —

A haldokló hűlő kebléből néha nehéz sóhaj tör fel; azon a gyönyörű márványhomlokon még most is gondfelleg pihen. — Oly ifjú még; a férfikor delén a halál hideg érintésére le kell zárulniuk azoknak a szemeknek, melyeknek nézni azután lett volna legedesebb; megválni mindentől, mi a skellemnek életet, a szívnek boldogságot ad.

Neje Regina zsebkendőjébe takarja arczát, hogy könnyeit elrejtse; miket a haldoklónak látni gyöttrőbb volna a halálnal; mert nejét jobban szerette életénél.

Belovary, a kasznár, ezalatt az orvoshoz lépett és igen suttogó hangon kérdé: — „Nincs hát semmi remény életéhez?“

— „Épen semmi. Amit az orvosi tudomány tehetett, megtettem; csudát ember nem tehet.“

Alig ejté ki az orvos az utolsó szót, midőn a beteg felveté szeméit a türedezetten így szólt, meglátva Belovaryt: — „Kö — szö — nüm, hogy — el — jöt — tél! Hagyjatok magunkra!“

Nejének és az orvosnak távozását intett; s csak ketten maradtak. —

Belovary egészen közel lépett a beteghez; ez kinyújtá sárga, kiszáradt kezét s megfogá barátja kezét; azután hosszan és mélyen tekintett szeméibe, mintha keresne ott olyasfélétt, mit ő nem szeretne. — Belovarynak, mikéánt egyébkor is, szeméből tiszta becsületesesség, nemes jellem sugárzott ki.

— „Időm nagyon rövid; a halál a küszöbön; hallgass meg!“ — szólt vontatottan a beteg.

— „Kérlek Lacil! bízzál az Istenben!“ — „Ép most bízom, a halál réme nem ijeszti. Mindnyájunk élete az ég kezében van. Nyugodtan még se tudok meghalni ha nőmre és gyermekeimre gondolok.“

Ekkor a beteg szemében a fájdalom könnyű jelentek meg; s Belovary nem birt egy szót kiejteni; ajkait megnémítá az együtt érzett fájdalom.

Hosszú szünet után így folytatá a beteg:

— „Te mindig önzetlen barátom voltál; teljesítsd egy haldokló utolsó kérelmét! légy atyok gyermekeimnek!“

— „Életem — jól mondad, édes Laczim — Isten kezében van; az ő hatalmas téged elszólíthat tőlünk vagy megtarthat nekünk; de légy nyugodt: gyermekeid ő gondoskodva lesznek; — én atyok leszek.“

Kenyery színtie becsületeséggel szorita meg barátja kezét; Belovary hasonlóval viszonzotta. — A haldokló keze hideg volt, mint az éjszák fagyja; forró emezé, mint a dél heve. A jég ölekezése a napsugárral.

— „Most már nyugodtan halok meg. — Hívd be nőmet!“

A nő a felszólításra rögtön bejött az orvossal. A haldokló magához vona nejét. Halvány volt ez, reszketett, mint az ősz tagyasztó lehető érintett hervadó virág. — Mindkettőnek fájdalma óriási volt. A férjnek lelkét az örök elválás gondolata kínozta; fájt neki a távozás. A nő szívét is a válás fájdalma dúlta; kínos volt neki az itt maradás. —

Mikor Kenyery nejét magához vona, úgy remegett mindkettő. Ölelték egymást fájdalmas szeretlemmel. Egy végső dobban kebel utolsó szerelme; egy hűni készülő ajak utolsó csókja volt ez. — A szegény nő úgy zokogott; megöntözé fájdalomkönyvével férje halványuló arcát, hidegülő keblét. —

A haldokló egy pillanatra felemelte halvány szempilláját, bágyadt, tulvilági tekintettel nézett Belovaryra; homlokát összerándozá, mintha távozná készülő szellemét még egy pillanatra vissza akarná tartani. — Felajkította ajkait, hogy a végső „Isten hozza!“-ot elrebegezzék azoknak, kiket legjobban szeretett; kik őt legjobban szerették. Késő volt! A búcsussó a felig nyitott ajkakon fagyott meg; a lélek, ez isteni sóhaj, előbb kirepült ason. —

Itt a toll megáll kezében! Nincs talán haldokló, kinek szívében érzékeny, de a jótékony idő által némileg bebecsületes

nénem, szép hugom és én. — Ugyanaz nap este, midőn barátom már másodsor figyelmeztetett volt, nagynénem kérdezte leányától; fogva vele ez este az erkélyen társalogni?

Ő erre azt felelé, hogy látogatást igért egyik barátjának. — Tán kissé elősebben szaglásom rá szeméimre, mint egyébkor, elég az hozzá, leüté szemeit és elpirult. — Egy évvel az éj beállta előtt azon hölgy hős ment. — Midőn sötétedt, azon házhöz lopódtam és őt álltam; — őrvongó féltékenységgel szállott meg, midőn az utcán föl a hátsók legközelebb tartva egy burokkolt alakot láttam sompolygani. — A hátsó elé álltam; az alak közelebb jött és szeliden félre akart tolni. De én öltönyt megragadva, mondtam: „Sennor, bárki legyen ön, e pillanatban azt hiszem becsületes ember áll előttem, és becsületére kérem, válaszoljon kérdéseimre. —

Szavam első hangjánál amint észrevettem, összeresztent, kis vártatra azonban válaszolt: „Mit jelentene ez?” — „Ekküdjék meg becsületére, hogy nem Donna Tortosi Laura végett jár e háza.” — „Ki merészel lépteimről számot kérni?” — kiáltá ő tompa álhangon. — Kiejtésén észrevettem, hogy idegen; sötét sejtélem támadt lelkemben; de San Montanjo kapitány morószli azt: „válaszolom, és mialatt sejtethet, léteptem arcáról a köpenyt —; Tannense barátom, a svajci állott előttem. —

Ugy állt előttem, mint bűnös, képtelen szóhoz jutni. — Kardomat, dűhtől romogva, hüvelyéből húztam, és intettem neki, hogy ugyanazt tegye ő is. „Nincs egyéb fegyverem mint tőr,” szolt ő. — Már-már el valék határozva őt kardommal keresztül döfni, de nem vihettém végbe ez irtozatos tettet, mivel ő mozdulatlan és minden esztetőségre elkészülve, állott előttem. —

Igy tehát magamon tartva időt és helyet határoztam meg, hol számolni kellend tetteiről. — Az ajtót azonban elálltam; ő a találatát elfogadva, távozott. —

Sokáig állottam őt az ajtónál, míg végre előhozott Laura gyaloghinta; ezt lassan háza kísértem. —

A féltékenységgel kínjai nem engedtek nyugodnom és így éjféltájban, ajtóhoz lépteket hallottam külsőledni. —

„Sennor, isten őrizze hasonartalmu levelektől! E levélben bevallja Laura, hogy a svajci régen szerette már még mielőtt engem ismert; hogy anyja haragja előtti félteléből, ki minden idegent gyűlölt, tartotta T. — T. vissza, hogy anyjától kezét megkérje; hogy nénem fenyegetéseinek engedett csak, midőn ajánlatomat elfogadta. — Minden okot őnmagára vett; a legzenetebb esküvel bizonyította, hogy Tannense viszonyukat többször fölakarta előltem fedezni, de csak szorgos kérelmének engedett, mert attól tartott, hogy őt Laurát, szigorú felügyelő alá helyezendik. — Borzasztó titkot is fedezett fel előltem levélben, melynél fogva családja becsülete lesz beszennyezve, ha a kapitány és saját szökését elő nem segítim. — Megoaküdtetett, hogy elálljak a párbajtól, mert ha T. elesik, úgy neki, né j é n e k, nem marad más hátra, mint életének véget vetni. — Azzal zárta be levelét, hogy nagylelkűségemre appellál; hogy örökké fog becsülni, de szereti a sohasem. —

(Folytatása köv.)

Felölös szerkesztő:

HOFFMANN MÓR.

Mint főüzlet ág!

Minden állás részére

Vagy mint mellékület!

minden községbe!

mely éppen oly becsületes, mint solid, czéliszertű, biztos, hasznos és kellemes!

Aru ügynökségek, gyári-raktarak, bevezetéssel a becsütelendő **ÜZLETI ÖSSZEKÖTTÉSEKBE** a legbiztosabb czégekkel és iparosokkal az osztrák magyar birodalomban megnyerhető minden kereskedői, technical, ipar, művészet, mezői gazdászati és minden áru-minőségben minden állás és minden község részére a tartományban és külföldön. Az ez ügybeni ajánlatokhoz 8 postabélyeg melléklendő.

Borásárlások és eladások szintén eszközöltetnek áru- és mezői termékekre nézve.

Készpénzbeni előlegezés mellett bármilyen magas értékig, pontos kiszolgáltatást biztosítva.

A tudakozások az általános kereskedelmi kivitel és beszállítást és bizonyos ügynökséghez intézendők.

BINDER LEO-hoz

Bécsben: Kärntner-Ring 1 ső és verl. Kärntnerstrasse 55-ik sz. alatt. (Ez üzlet Bécsben 1854. év óta létezik.)

EPILEPSIE

levélleg gyógyít Dr. Killisch

Drezdában, Wilhelmsplatz 4 (elöbb Berlin. Majdnem 800 sikerrel gyógyítv

Gyümölcs-fák.

csak a legnemesebb asztali fajokban névvel és jól iskolázottak

60 faj alma darabja 50 kr.
50 " körte " " 50-60 kr.
12 " barack " " 45-50 kr.
10 " cseresznye " " 50 kr.
6 " meggy " " 50 kr.
16 ujfaj eper " " 12 kr.
havi " " 100 darab 2 frt.

málna (mindig gyümölcsöző) 1 db. 6 kr.
" sárga " " 8 kr.
veresribiszke (nagy óriási) " " 10 kr.
pöszméte (egres) nagy gyümölcsű 1 d. 20 k.
" új szintén.

50 faj exotikus bokrok darabja 20-50 kr. ajánlja az ősi elültetésére

Janda Károly
448. 1-5 mű-kerek. kertész.
Nagy-Kanizsa, Bátor uca 17. sz.

Milhofer Ödön

hatóságilag engedélyezett zálogintézetében N.-Kanizsán mindennemű arany- ezüst és ékszer tárgyakra, valamint sorsjegyek és értékpapírokra is a lehető legnagyobb összeg adatik, a legmészebb kamatok fizetése mellett

Postán küldött e nemű tárgyakra hasonlóképen kész vagyok a megfelelő összeget pontosan és gyorsan átküldeni.

374

Dr. Handler Mór

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész, gyógyít gyökeresen, fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

TITKOS BETEGSÉGEKET

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, nygmint **magömléseket,**

az ingerlékeny gyengeséget az ondófolysást, különösen a

TEHETETLENSÉGET

(elgyengült férfierőt:)

- 2) **húgycsőfolyásokat** (még oly idülteteket is), a **nemzőrészek** **bujakoros fekélyelt és másodrendű bujakört** minden alakjaiban és elcsufitásaiban,
- 3) **húgycsőszűküléseket.**
- 4) **friss és idült nyákfolyásokat** nőknél, az ugynevezett **fehér folyást** és az onnan eredő

magtalanságot;

- 5) **bőrkiütéseket,**
- 6) a **húgyhólyag betegségeit** és **vizelési nehézségeket.**

Rendel napankint: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik: **PESTEN.**

belvaros, kigyó-utca 2. sz. a kigyó és városház-utca sarkán (Rottenbiller féte házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszernek megküldetnek.

54-2342

A t. olvasóközönség figyelmébe ajánljuk a következő munkát:

NEMZETISÉG és NEMZETI NYELV

HAZAFIAS ELMÉLKEDESEK, írta **HOFFMANN MÓR** 8 réti 175 lap. Ára 1 ir 20 kr.

Ezen munka a hazai sajtó által igen kedve s ősen fogadtatott: Ily elismeréssel nyilatkoztak róla a „Kelet Népe”, „Hon”, „Pesti Napló”, „Petőfi társaság Lapja”, „Polgári Iskolák”, „Veszprém”, „Szathmár” s. a. t. A „Protosztans Egyházi és iskolai Lap”, mely Ballagi Mór szerkesztésében jelen meg, e könyvről következőleg nyilatkozik:

„E munka egyike azoknak, melyek telve vannak lelkesedéssel, s melyeknek minden sora az igaz hazafi aggodalmát árulja el féltett kincsünk: nemzetiségünk iránt. Hoffmann szóban levő kis munkájában szemlünkre hánja a bűnös küszönyt, az érzéketlenséget, melynél fogva nemzetiségünket és nyelvünket elhanyagolják s kifejtik a cultura, a nevelés, a hölgyek, az iskolák, a színészet és a sajtó hitását a nemzetiségre, kijelölve egyszerűságra azon irányt is, a melyben az említett tényezőknak hatniok kell, hogy a létünket fenyegető kórállapot megszűnjék. Ohajtandó, hogy Hoffmann munkája, mint alapos gondolkodás és tanulmány eredménye, minél szélesebb elterjedést nyerjen. Különösen a tanítókat, nevelőket véhetik annak hasznát mert-állásuknál fogva ő nekik vannak legsúlyosabb kötelességeik a nemzetiségi érdeket; kifejtésük tekintetében.”

Legújabb árjegyzék JOANNOVITS DÖME

lopokrócok s szőnyegek - gyári raktarából **Budapest (Pest), kigyó uca 4. sz.**

Eladás nagyban és kicsinyben. — készpénzfizetés mellett.

Darab	Pár	Szélesség Centim	Szám	frt	kr.
Lopokrócok.					
1	117 =	vöröse kockás	00	4	—
1	117 =	sötét " "	0	4	75
1	117 =	középfinom " "	1	6	—
1	117 =	finom " "	2	6	75
1	117 =	igen finom " "	3	7	—
1	136 =	középfinom " "	1	8	—
1	136 =	finom " "	2	9	—
1	136 =	igen finom " "	3	9	50
1	117 =	fehér katona-kettős-pokróc	1	9	—
1	—	angol drapp-lótakaró	1	7	—
1	—	" " " " " "	2	8	—
1	—	" " " " " "	3	9	—
1	—	" " " " " " igen finom	4	10	—
Fianell-ágy takarók.					
1	117 =	finom kettős minta-rajjal	F	5	—
1	136 =	" " " " " "	F	6	50
1	136 =	igen fin. " " " "	FF	8	50
1	—	gyermek fianell-takaró finom	F	3	—
1	—	" " " " " " igen finom	FF	4	—

Csakos futó-szőnyegek. 60 centiméter szélességű, méterje 30 kr., 1 frt 80 krig, továbbá Viragos futó-szőnyegek. 70 centiméter szélességű, méterje 30 kr., 1 frt 60 krig. ugy mindennemű.

Szőnyegek szobabehuzásokra. Ágy elé, Zongora- és Ágy-tal-szőnyegek, darabja 1 frt 50 kr., 1 frt 80 kr., 2 frt, 3 frt, 4 frt: a legújabb és legjobb árakban.

Arjegyzék kívánatra bármintre.

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület, a n-kanizsai tiszti önszegélyző szövetkezet és több más egyesület hivatalos közlönye

44. szám.

Nagy-Kanizsa, Szerdán 1877. október 31.

IV. évfolyam.

Az 1876. XV-ik t. cz. 29 és 30 §-ai értelmében Zalamegye területére nézve alakított adófelszámolási bizottság, melynek hatásköréhez a kereseti adó III. és IV. osztálya, továbbá a bányászati adó, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek adója, végre a tőkeamat és járadék adó elleni felszámolások tartoznak, nyilvános ülésezését folyó évi október hó 23-án Zala Egerszegén a megye termében megkezdvén, azt ugyanott a szükséghez képest naponként délelőtti 9 órától 12-ig a délután 2¹/₂-től 6-ig tartja.

Halottak napja.

(Hun.) Kiholt az élők városa, s a holtak csendes tanyája életet nyert! Hol egyébkor sirva fujdogál az őszi szellő, ott a szeretet és kegyelet ájtatos zsolozsmákat zengedez; megkoszorúzza a sírok fejfűt és keresztjeit, és a bánatos emlékezet oltárán könyvekkel áldozik.

Szegény ember! Mily jó, hogy van egy napod, melyen felülemelkedve a hiú örömek és tarka gondok zürzavaros tömkelegén, lelked pillanatokra az örökkévalóság ösvényén áll meg, s elporlott hantok rideg lakhelyén a kegyelet gyújtotta világ fényénél gondolatokba merülhetsz a jövő felett, melynek titkai előtted zárvák. Csak a sirig ismered az élet utját, a göröngyös, tövisekkel tejes pályát, melyet befutnod kell; a sír pedig titkos lepelként elrejtődött előled Sais képét, mely a síron túl lét ismeretlen alakját ábrázolja.

De minek neked tudnod, amit az örök szellem bölcsesége előtted jótékonyan eltakart?

S ha kétség is marcangolja szívedet?!

A szeretetted sirja fölött hullatott könyzáró saját bánatodat temette el; a koszorú melyet a fejfára aggatál, saját szívedben kelt reményt, s a fény, mely a sírt körülöszöli, saját lelkedben tükrözi vissza a lelki nyugalom és a béke szende világát. E szende világ az örökkévalóság derengő hajnala. Nem érzed lelkedben, hogy az élet a síron túl kezdődik?

A kétségeskedők kebelökben hordják a vizályt, mely őket gyengévé teszi a hitre. A kétség előli lelkök legszebb virágait, mert a kétség hasonlít a felperzselt déli napsugárhoz.

Az álokoskodók, kik felvilágosultságukkal dicsekednek, fejüket csóválva kérdezik önmaguktól: Mi lehet az az örökkévalóság? Minek örök élet, miután a földi vándor fáradtan hajtá le fejét a nyugalomra, a hosszú édes nyugalomra?

Az élet — a cél, a ír, a céljának vége s a hol az bezáródik csak a halvány emlékezet kétes világa dereng. A többi dajkamese, a gyengék és félénkek megvigasztalására.

S a kik semmitsem hisznek? A kiknek szívébe a kegyelet érzelme sem fészkelheté be magát? Oh! azoknál eszköz minden! Önmagát alkotta eszköz, cél és vonatkozás nélkül.

Szegény ember! Ne higgy a kételkedőknek, az álokoskodóknak és a hitetleneknek. Lelkedet tévútra vezetnek és szívedet megfosztják a nyomoruságos élet legszebb reményétől. Vihartól hányt vetett hajó, horgony nélkül, sötét uton bolygó vándor, ki nem tudja merre vegye utját, hogy célját elérje.

Az emlékezés vég nélkül fájt volna a remény vigasza nélkül; s a kegyelet pusztá szó volna minden nélkül, a mi e fogalomnak annyi magasztosságot kölcsönöz.

Mert ők hiába éltek volna mind, a kiknek sirjait a honfű, a gyermeki, a szülői, a baráti kegyelet megkoszorúzza!

Nem a gyermek ki drága szüleit siratja, nem a szülő egyedül, kiknek drága gyermeke nyugszik a földben, nem a barát, kiknek szíve sajnál még a sebtől, s ki az elhalt emlékéért hűn őrzi szívében, — nem ezeké egyedül a nap.

Hiszzen vannak drága halottjai a nemzetnek is Vértanúk, kik a szabadságért haltak, — a szellemi harcok nagy hősei, kiknek élete, folytonos önzetlen szolgálat volt az emberiség üdvére, az erényekben tündöklő bajnokok, kik világító csillagai voltak a nemzetnek a sötétség napjain, ők koszorút érdemelnek, meleg forró kegyeletet, hogy dicső emlékek késő századokra megőrizve legyenek.

Igen! A sirjaikat körülöszöli fény az örökkévalóság derengő hajnalának szende világja.

A kisbirtokosok földhitelegyesületének

Ügye új stádiumba lépett. Olvasóink még visszaméltóznak rá, hogy évek óta folytonosan figyelemmel kísértük e közhasznú egyesület ügyét. E kiváló és közzgazdaságtunkra kétségtelen nagy befolyással bíró egyesület egy királyi elhatározás folytán a siker biztos révébe jutott. E nagylelkű fejedelmi elhatározást olvasóinknak az alábbiakban juttatjuk tudomására.

Királyi elhatározás a kisbirtokosok földhitelegyesületének ügyében. A magyar kisbirtokos országos földhitelegyesületi létesítő bizottság, mint annak idején jelentve volt, az általa czélba vett nagyhorderejű intézmény létesítése érdekében kívánatos mozgalmat megindítása előtt, az úgy minél nagyobb sikere kedvéért küldött egyaránt f. évi július 5-én a királyi felség elé, hogy az ő legmagasabb erkölcsi s anyagi támogatását kérje ki az egyesület részére. A felség már a küldöttség elfogadása alkalmával hangsúlyozta, hogy a kisbirtokosok hitelügyét szíven hordja és ez osztály hi-

telviszonyainak rendezésére szolgáló földhitelegyesületet a maga részéről is támogatni kész, most pedig egy királyi köziratban, mely a pénzügyminister útján közelebb a létesítő bizottság tudomására hozott, kijelentette miszerint 10.000 forintnyi összeggel járul az egyesület életbejuttatásának előmozdításához, mely összeget teljesen kamatmentesen és visszafizetés kötelezettsége nélkül élvezheti az egyesület. Egyidejűleg kimondá miszerint az egyesület elnökét és alelnökét ez állásukban az egyesület alapszabályi tervezete értelmében mindenkor a koronázott magyar király erősíteni meg. A király ezen legmagasabb elhatározása, mely a kérdéses hitelintézménynek megalkotását oly nagy mértékben elősegíti s annak kétség nélkül oly nagy erkölcsi hordert kölcsönöz, az első eset arra nézve, hogy maga a fejedelem járul pénz- s hitelintézmény létesítéséhez. Maga az összeg, tekintve, hogy a gyűjtendő alapítványok összegéből egyszer s mindenkorra csak tíz százalék fizetendő be középszében, 100.000 frthyi alapítványi tőkének felel meg; sőt még ennél is nagyobb értéket is képvisel az egyesületre nézve, a memóriában teljesen kamatmentes és vissza nem térítendő. Ezen legalkalmasabb fejedelmi tény által maga a király a magyar kisbirtokosok hitelügye rendezése iránti jó akaratának tényleges pénzbeli hozzájárulása s az egyesület kormányzatára való befolyásának biztosítása által adván kifejezést, egyúttal oly solidaritásban hozza a létesítendő országos közintézzettel legmagasabb személynét, mely azt nem csak a létesítése idejében, hanem a késő utókorbán is a megbízhatóság és erkölcsi szilárdság legnagyobb mértékével ruhazza fel. — Most már csupán a társadalmi támogatás mérvétől függ, hogy a felség által nem csak létrehozható kívánt, hanem annak állandó vezetésére is alkalmos nagy hitel- s vezetésű, a hazai nagyszámú életrevaló, de hitel dolgában támogatásra szorult kisbirtokos osztály számára mielőbb a kellő számú alapítványok tétele által tényleg létrejölessen.

Apróságok.

A kanzliki menekültek között egy még nem rég szebb napokat látott nő volt; kinek szép arca, de még inkább két szép gyermeke meleg részvétet keltett maga iránt. Az első napon a józinen elköltött ebéd után kihozta gyermekeit a kuthoz és megmosván őket, kendő után nézett, de bizony nem talált. Ekkor oda lépett hozzá egy jószívű urhölgy és egészen tiszta zsebkendőt húzva ki zsebéből átadta a nőnek, ki gyermekeinek üde szép arcát leszárítá vele — Mikor a zsebkendőt vissza akart

A „Zala“ tárczája.

Szomorúan zúgnak a harangok. Erényelvők felkelti szomorú merengésükből a halandókat. „Sietetek halatartozástok teléróni a kegyelet oltárához!”

Es a halandók százai: biborbán a gazdagok, egyszerű szőrtőlönyében a szegény, sietnek a temetőbe. Mindegyiknek van, kinek sírhalmára borulni.

A halál máskor sötét birodalma most fényben tündöklik; mintha a sírszellemek a csillagtáborhoz hozták volna le a hamvaikra szemfűdőt. A hatalmasok drága sírhalmain, a szűkölködő szegények egyszerű sírvezei fölött világot gyújt a szerető sívek kegyelme. — Hisz e sírok legtöbbjét csak nem rég ültető meg fájdalomköny; a vesztesség súlya alatt roskadozó lelkek jajai alig hangzottak el a bánatos légben; sírköveiket még nem szőve be sötét fátyolával a feledés. Van, ki lakóikat újra megszártta. — Mindegyik halmon a kegyeletes szív gondozása látszik. —

De már beljebb a régen hantolt sírok közül több sötétben áll; halmaikon nem nő virág: a feledés moha takarja régen elhunyt lakóját. — Csupán itt ott pislog egy halvány világ, mint a múlt homályán átderengő emlékezet.

A harangok egyre zúgnak, szomorúan, bánatosan.

Jönnek a bánatos lelkek, hogy hegyeljeik hamvait könyeikkel megöntözzék, hogy felettük egy csendes imát rebegjenek. — A legégetőbb fájdalom ja megenyhül, ha csak egy fájó sóhaj vagy egy árva könny törhet fel ilyenkor a kebelből.

Élvet, gyönyört keresni ne lép e szentelt, bánatos földre, halandó! Szivrázó, sötét képek tárulnak eléd.

Itt egy agg, mely gyászba öltözött nő térdel korán elhunyt fia sírhalmán. Reszkető kezeit alig képes összekulcsolni a lázas fájdalomtól. Tört fényű szeméből sűrűn omlanak búszantott arczára a kínzó bánatkönyvek. — Tekintés a fejfára! „Élt 22 évet.” Ifjú volt még, tele sok szép földi reménnyel, az agg anyának egyedüli támasza. A halál kegytelenül szakította le tővéről a lilomot — és a tő is utána hervad.

Amott csak nemrég hantolt síron fátyolozott özvegy térdel. Bús merengéssel néz a sírra; visszatekint boldogságukra, melyet örökre eltemetett a sír, csupán csak emléke el; az is most már szomorú, bánatos. — Lelke előtt megnyílik a sír; lehull a szemfűdél; ott látja az örök álom karjaiban feledhetlenét. — Halvány arccal az átszellemülés fagyasztó nyugalma ül. A lezárt szempillák alól nem ragyog fel az élet világa; az elnémult kebelnek a fájdalom

ráomló könyei és szívtépő jajai nem adják vissza éjelét. Így látta a ravatalon is őt. Most újra átéli e perczeket, melyeknek még emléke is ölé fájdalm. — Mellette alig 4 éves fiacskája térdel, félénken karolva édes anyját Bizalmatlan tekintettel kíséri a nyugdó, fényes, uri népet; mintha egyetlen édes-annyját félténe tőlük. Az ő ártatlan arcát nem öntözi köny. Mit is siratna még a bölcső mellett? A halált ép oly kevéssé ismeri, mint az életet. De útköz sejtelve még is elszólítja e helyről, hol mindenütt oly szomorú arcokat lát; egyre kéri zokogó anyját, hogy távozzanak.

Másutt öreg atya, görnyedező testtel; bankodó férj; rongyokban, nyomortól kalvány arczzal az elhagyatott árva; szerető testvér, hű kedves. Mindnek arczán a szenvedés róme tanyáz. Ifjú közöttük, kiknek tekintetéből halálvágy sötétlik, kiknek legszentebb üdvé volna a szendergő kedvessé a halálban újra egyesülni. Szomorú képek! E bánatos arcokat körülöszöli a bámuló nép. A könnyelmű ajkáról eltűnik a pajzán mosoly, a mélyérzésű szívekben résztyevő bánat ver tanyát. E szomorú képek mellett csak a romlott lélek haladhat el megindulás nélkül.

Sírás és részvét.

„Boldogok a kik sírnak, mert megvigasztaltatnak.” Hisz elég nagy vigasz már magában, hogy van hely, hol elszűri könnyeket! Mily sokan távol a hon határaitól, távol szülőföldjüktől, szentelt temetőjüktől, hol szeretteik pihegnek; idegen föld ismeretlen határain bolyongva, még kegyeletos emlékezésük felszivargó könyeit sem csogathatják ismert; szent hamvakra.

Es mily édes lehet azok álma, kiknek sirját a kegyelet elárasztá könyeivel s földszíté a hála és emlékezet koszorúval. Nézzetek körül! Hány sír áll sötétben, elfeledten. A kik egykor apolák egytől egyig porladoznak. Es az emberek különben is hamar felejtnek.

Boldog, akik megkönyeznek.

Memento mori!

Az éjféli, a lelkek órája, közeleg. A temetőt lassacskint elhagyják az élők. A sírok világa kiálszik. A halál átveszi rémös birodalmát. A sírszellemek felkélnek sírjaikból s borzalmas suhogással tovább lebbennek. —

Az élők bánatos gondolatok közt békén elszenderülnek.

A kisirt köny tengerében Ver gyökért a nyugalom.

Kerecsenyi.

Az orvos.

(Folytatás.)

II.

„Ez a kasznár ügyes kopó. Most — amint hallom — resignált s beült a földesuri karszékebe. Régen jorralt tervemet tette tönkre. Sebaj! Ahogy Kenyery elég okos volt megbetegedni, hogy orvoságaim által szerencsés legyen az árnyékvilágból emigrálni; úgy fog ő is vagy ily módon elmenni vagy hamarjában eltűnni a láb alól. Az okos ember a göröngyöt nem lépi át.”

adni tulajdonosának, az urnó nem volt többé jelen.

Zavarban volt a szegény. S azután eszébe jutott mostani állapota a keserves könyvek hulltak ki szeméből.

Az iskola előtti téren hullámozott a nép. Körülbelül esti 6 óra lehetett. Egy marczona kinémésű, bizonyos czigányutcai szellő az ablakon nézett be, hogy ő is fogalmat szerezhesse magának a bolgárföldi alakokról. Azután végig nézve az utcán hullámozó tömeget ily szókra fakadt: „Nem szánnám ezeket mind égő petroleummal leönteni.”

Ezt meghallotta egy törül pattant szakácsné, és ő kelmét egy darab marhahúsnak nézve, melyet meg kell puhítani, hogy jobban főjön, úgy nyakon teremtette, hogy csak úgy csengett. Azután pedig predikációt tartott neki arról, hogy Krisztus tanítása a felebaráti szeretetről neki is szól.

Emberünk csak ámult, bámult ezen a nem várt leczkén, azután szépségesen hazá kutyagolt.

Az aethetikusoknak dolguk akadt.

Egy kis társaságban Shakespeare „Shylock”-járól volt szó. Ekkor a kis társaságnak egyik nőtágya azt a kérdést vetette fel, hogy Shylock apja milyen kereskedő lehetett. Mire a másik azon a valószínűséggel éppen nem ellenkező választ adá, hogy Shylock apja lisztes kereskedő lehetett.

A különböző vélemények tömkelegében azonban a tiszta igazságot nem lehetett kideríteni.

Végre abban egyeztett meg a kis társaság, hogy a lisztes kereskedők, ügynökök, a talán a pékek is valami pályadíjat tűzhetnének ki a kérdés indokolt megoldására.

Mosenthal drámájának, Deborahnak előadásánál, melyet Miklósy társulata a kanzanliki menekültek javára adott, a menekültek közül is néhányan jelen voltak. Semmitsem értettek a nyelvből, de a darab élénk menete, az ügyes csoportosulások és Kőmivésné kifejezésteljes játéka, Deborah szerepében, rájuk sem tévesztették el hatásukat.

Helyi és megyei hírek

Zalamegye tisztújítása 1878 évi január 3-ára határozatott.

A n-kanizsai társaság estélye a kevés számú közönség dacára, mely ezt látogatta, a mi a pezsgő jó kedvet illeti, kitűnően sikerült. Ismét világos bizonyítéka annak, hogy a jó mulatság feltétele nem annyira a közönség számában, mint annak mulatozó vágyában fekszik. Ha még fel-

hanem elteszi az utból. — Igen helyes! Bene, bene!

Igy tűnődött Dr. Egwarth, X. város illyenmü halhatatlan érdemeikben kopaszodni készülő orvosa. Azután fölkel a vígan füttyörészve méregeté szobája hosszát; végre ezt is megunt a eiment patienteket látogatni, hogy most jókedvében sorba küldözze őket a másvilágra.

Amint a küszöbön kifépett, a mellékszoba ajtófüggönye szétnyílt s egy halvány, alig 22-24 éves ifju lépett be bosszútól lihegő ajkakkal, villogó szemekkel.

„Végre tehát hatalmamba kerül e sátn. Bátyám-életem kezében volt a ő halált adott neki; eszköze volt azoknak, kik óhajtották szegény bátyámat a sirban látni. Mindent tudtam, de nem volt alkalom öt öszetörni; most maga adja a módot kezembe. Hindu türellemmel követtem lépteit, hogy titkát kilessem; mit bosszúm eszközeül felhasználhassak. Most megint el akar valakit a lába alá tenni; ha csendes monologjából jól vettem ki Kenyery és valami kasznár fog szobában. Jó! megajál aljas sátn! most meg nem menekülsz.”

Azután lábhegyen az orvos asztalához közeledett s egy tiszta lapra a következő sorokat írta változtatott irással:

„Megértém gondolataidat. Ne aggódjál tervéd kivételében eljárók, ha bizol benem. Amit akarasz végezni, ird levalbe és hagyj asztalodon. — Ha bizalmad van, győzni fogsz; ha nincs, megromtom terveidet. — Sátn.”

A lapot az asztalon hagyá, maga pedig a mellékszobába ment. Ott a kályha melletti szögletben megérinté a fal egy alig észrevehető fekete pontját, mire egy titkos ajtó pattant fel s azon keresztül a fiatal ember sötét folyosóra jutott. — O mindezt egész biztonsággal tevé; régi, megszokott munkája volt.

Miután eseményünk további folyamá-

enlítjük, hogy a kevés közönség dacára deficit nincsen, hanem a költségek fődöve vannak, akkor ez által csak azon reményünknek akarunk kifejezést adni, hogy a társaság ez utáni estélyei a pezsgő jó kedv caorbitása nélkül nagyobb közönségtől fognak látogatattani.

(Szép tett.) A domború Hirschler t. stvérek egy új nemes és szép tettéről értesülünk. Meghallották ugyanis, hogy gyermekkori tanítójuknak, ki most már 64 éves, nem a legjobb dolga van Bécsben. Mit tettek tehát? Domborúra hívták Bécsből, családjukba fogadták és számára holta napjáig olyan évi nyugdíjat határoztak, mely némely gazdag közönségnek is becsületére válnék. — Mindenesetre oly tanítványok, akikre büszke lehet egykori tanítójuk.

A zalamegyei általános tanítótestület központi választmánya a legközelebbi szombatot tartja meg ülését. Óhajtható volna, hogy a város és vidék tanítói közül minél számosabban vennének részt ez ülésen, melyen néhány fontosabb tárgy is elintézésre vár.

(Iroda megnyitás.) Csesznák József ügyvéd ur. értesíti a közönséget, hogy ügyvédi irodáját Perlakon, okt. 14-én megnyitotta és szolgálatát a közönségnek felajánlja.

A kanzanliki menekültekről. Mult heti czikkünk kiegészítésül hozzuk még a következőket: Az izraelita iskola előtt egész kedden késő estig hullámozott a nép. Az udvar telve volt látogatók százával. A jobb módúak közül sokan előkelő házakban vendégettek meg. Altalában az emberbaráti könyörületnek oly példát láttuk, melyet minden jó szívet örömmel és megelégedéssel töltenek be. — Az adakozásokat illetőleg száraz tényeket fogok felsorolni, ezek többet beszélnek mint a legszebb szó.

Kanzanban gyűlt össze kespénzben 1359 frt 5 kr papírban; 63 frt ezüstben; 2 drb arany; 5 ezüst huszas; Budapest izraelita hitközsége küldött 500 frtot; Pécs lakossága 349 frt 50 kr; Siklós 50 frtot; Barcs 60 frtot; Csáktornya 160 frtot; Varsád 150 frt. — Ez kespénzben 2629 frt; 63 ezüst frt, 2 darab arany és 6 darab ezüst huszas. Eltartásuk Kanizsan körülbelül 400 frtba került; ötszáz frtot elosztottak közöttük arany frankokban oly formán, hogy minden megdönt tiz éven telül 10 frankot kapott, 10 éven aluli gyermekek 5 frankot, a 63 ezüst forintot, 2 aranyat és 5 ezüst huszast még külön az özvegy nők között osztották el. Miután itt többet felváltani nem lehetett, 500 frtot Triestbe küldöttek, a mely összeg ott fog ismét közöttük felosztatni.

A könyörület ily cselekedetei felüdítő hatással voltak a szegény menekültekre is. Szemlátomást élédtek. Hölgyeink közül sokan egy-egy gyermeket magokkal vittek, elvezették a boltba és felöltöztették tetőtől talpig.

Fehéműt és ruhát annyit kaptak, hogy két ember egész napon át dolgozott annak egybeszedésére. Mosakodtak, öltöztek, s mikor Csáktornyára értek, már alig lehetett a nyomorult kanzanliki menekültekre ismerni. — Az élelmiszerek tekintében lakosságunk többet tett, mint a meny nyire szükség volt. Süttöttek, főztek minden házbán, s hordták oda a sültet, süteményt, kenyert, hogy legyen Triestig miből élni. Utólag értesülünk, hogy a kenyert el se vihették mind, a magokkal vitt élelmis-

zert pedig nem lesznek képesek elfogyasztani.

Nemes érzületének szép és elismerésre méltó jelét adta a n-kanizsai vasuti állomás főnöke az által, hogy megparancsolta, miszerint a menekültek számára 300 jó pokrócot adjanak Triestig.

Szerdán reggel indultak el Kanizsáról külön vonaton, többen kikisérték; az itteni hitközségi előjáróság pedig előre felkérte a csáktornyai hitközséget, hogy a menekülteket reggelivel várják, kíséretül velők ment innen a hitközségi jegyző.

Csáktornyan vartak is őket tekeke kávéval, ami rendesen reggelijüket képezi, és temérdek ételmi szerrel. Még megemlítem, hogy Miklósy társulata kedden este, szintén a menekültek javára, Mosenthal „Deborah”-ját adta 6, nyeli részükre. 65 frtot jövedelmé-

Az előadáson szép közönség volt jelen, mely zajos tapsokkal kísérté Kőmivésné (Deborah) kifejezésteljes drámai játékát. Az előadást a menekültek közül is többen nézték.

Legyen itt köszönet mondva mindazoknak, kik oly kiváló módon áldoztak a felebaráti szeretet oltárán. Az ily cselekedetek lélekemelőek és vigasztalók egyaránt!

Nyilvános köszönet. A kanzanliki menekültek javára következő pénzbeli adományok folytak be: Gelsei Gutmann H. 15 frt, Löwinger Izrael 20 frt, Weiss Manó 25 frt, Ebenspanger Lipót 20 frt, Ebenspanger Leo 20 frt, Rosenblau Izrael 20 ft, Löwy József 20 frt, Blau Lázár 25 frt, Weiser József 20 frt, Grünhut Fülöp 15 frt, Dobrin Béni 10 frt, Bettlheim Samuel 10 frt, Rosenfeld Sándor 10 frt, Rosenfeld Adolf 5 frt, Nagy-kanizsai takarékpénztár 30 frt, Darázs Zsigmond 2 frt, Lóth Lajos 2 frt, Horsetzky Frigyes 5 frt, Walbach Mor 2 frt, R. W. 10 frt, Deutsch Abraham 5 frt, Rosenberg Ferencz 10 frt, Engel Adolf 3 frt, Löwinger Ignác 20 frt, Löwinger Lajos 10 frt, Schertz és Engländer 10 frt, Lesaner Henrik 5 frt, Weiller Mór 5 frt, Strém és Klein 10 frt, Stern I. Mór 15 frt, Weissmayer Mór 20 frt, Bau M. fia 8 frt, ifj. Blau Károly 10 frt, Danneberg és Weiss 8 frt, Sommer József 5 frt, Löwinger Mór 10 frt, Schwarz és Tauber 5 frt, Dr. Scherz Simon 10 frt, Izr. nőegylet 10 frt, Blum Becsehelyről 20 frt, Weiss Samu 6 frt, Wolheim Ernő 5 frt, Löwy Adolf 5 frt, Singer Samu 5 frt, Lustig Gusztáv 5 frt, Sauer Ignác 5 frt, Mersch Ignác, 2 frt, Fischl Pál 2 frt, Simon Gábor 1 frt, Pollák és Stein 3 frt, Fesselhofer József 3 frt, Bettlheim Győző 5 frt, Hirschel Ede 10 frt, Olvashatlan 2 frt, Kopfmann A. 2 frt, Bettlheim Mark 5 frt, Bauer Miksa 2 frt, Ollop Imre 4 frt, Rechnitz V. 10 ft, Heim kávé 4 frt 70 kr, Scherz Rezső 3 frt, Mayerhofer Henrik 2 frt, Olvashatlan 2 frt, Mayer Ede 2 frt, Lang Henrik 2 frt, Kürschner Miksa 2 frt, Kohn Fülöp 2 frt, Szukitsch Zsigmond 5 frt, N. N. 2 frt, Schwartz Ignác 2 frt, Eisinger Henrik 5 frt, Richter M. 2 frt, Milhofer Sándor 3 frt, Markus Frigyes 1 frt, Pollák és Stern 2 frt, Milhofer Odón 2 frt, Singer M. 2 frt, Schaiber 2 frt, Eisinger Samu 2 frt, Ollop Samu 5 frt, Gansel 2 frt, Dr. Szukits Nándor 5 frt, Karczag 10 frt, Reichenfeld Ignác 2 frt, Kürschner Ignác 4 frt, Fürst és Musquitter 4 frt, Práger Lipót 1 frt, Blau Pál 5 frt, Pollák V. 2 frt, Pollák és Kohn 10 frt, Reichenfeld M. 3 frt, Farkas

az ég; hányadik gazdáé volt! Az első eladó feleslegesnek tartotta felfedezni; s így a többi nem is adhatta tudára a vevő közönségnek.

Igy jutott be oly könnyen Ilmay, s hallgató ki az orvos gonosz tervét.

Beszélyünk tonalát ott szakítottuk meg, midőn Ilmay Tivadar a csupán általa ismert rejtekajtón eltávozott.

Mintegy negyedóra elteltével haza jött Egwarth. Már az alkony bevonta a természetet félgyszával. Egwarth, mint minden gonosz lelkiismeretű, a sötétséget retentően gyűlölte. A félhomály beálltával tehát rögtön az asztalhoz lépett, hogy gyertyát gyújtson.

Amint a gyertya világosságot terjesztett, azonnal szemébe tűnt az idegen irás. — Felvette s átolvasá. — Előszavára, reszketve nézett körül, mintha azt a titkos szellemet keresné, ki az ő gondolatait elrejte. Senkit sem látott; a fal rémesen adta vissza saját caricaturáját.

„Ki lehet ez? — de mit kétekedem? hisz itt van világos, olvasható betűkkel! Sátn! Nem is lehet más. Szobámba zárkózva egyetlen tanu nélkül voltam, s ime ő ugy beszél, mintha csak e tárgyan vele tanácskozást tartottam volna. — Különbösen majd megtudjuk, hogy nem e csalászövény az egész. Hah, Egwarthban még a sátn sem győzedelmeskedik. Tiszán álunk! He, he, he!

Azután ugyayazon papírra a következőket írta:

„Sátn öfelsége kérérik megnevezni, ki ellen a terv készül!” Egwart.

Még sokáig gondolkodott; később lefeküdt, de az áom nem zárá le szempilláit; egyre tűnődött, egyre töprengött a titkos kimbora kiléte fölött, végre tűnődése jótékony álomba ment át.

Ilmay Tivadar, mielőtt az orvos lakásából eltávozott, egy bizalmas barátjához ment, kitől kérdése után megtudta, hogy

orvos 5 frt, Weiss H. L. 5 frt, Sauer Ede 5 frt, Sommer A. és M. 15 frt, Kaiser Sándor 3 frt, Olvashatlan 10 frt, Goldstein testvérek 3 frt, Löwy Landler 2 frt, Weinberger S. 2 frt, Lackenbach A 3 frt, Schwarzenberg I. 3 frt, Kemény Kaposvárról 2 frt, Fischel Fülöp 5 frt, Löwy Jakab 1 frt, Tachauer József 2 frt, Halphen Lázár 2 frt, Welisch Alajos 5 frt, Weissmayer Izidor 2 frt, Scherz Gyula 2 frt, Pollák Fülöp 4 frt, Müller ezredorvos 5 frt, Dr. Pressburger 20 frt, Stolzer Agoston 2 frt, Grünhut Alfred 3 frt, Schwarz Adolt 5 frt, Reinitz Varasdól 2 frt, Walbach Jakab 5 frt, Biba Hornelia 2 frt, Spitzer Zákányból 4 frt, Maschazker Mór 5 frt, Weiss H. I. 6 frt 40 kr. Az izr. iskolaudvarban a látogatók alkalmával gyűjtetett 378 frt 41 kr. A színházi előadás jövedelméből átadott 86 frt 5 kr. 2 drb. arany, 5 ezüstforint és 3 darab huszas. A színháznál felülhözés történt a következőktől: Kováts János szolgabíró 1 drb. arany, Fleischacker 1 darab arany, Fürst Armin 20 kr, Czelczer János 1 frt, Stemmer Mari 1 frt, Rosenthal M. 50 kr, Mersch 1 frt, Ebenspanger Leo 5 frt, Weissmayer M. 1 frt 20 kr, Grünhut Henrik 1 frt, Eisinger 50 kr, Löwinger S. 10 frt 50 kr, Gelsei Gutmann 1 frt 50 kr. Fogadják egyenkint és összesen a szerencsétlenek nevében, legmélyebb köszönetünket mindazon kegyes adakozók, kik akár készpénz, akár élelmiszert vagy ruhaneműben emberbaráti nemess részvétüket tanúsíták Nagy-Kanizsa, okt. 25, 1877, Blau Lázár, mint az e célra kiküldött bizottság elnöke.

A „Zalamegyei át. tanítói testület” Keszthelyi járási-köre” 1877 évi nov. hó 8-án d. e. 9 órakor rendes gyűlést fog tartani.

Azon tisztelt tagtárs drak, kik értekezést vagy felolvasást tartani szándékoznak, felkéretnek erről 8 nappal előbb az elnökséget értesíteni.

Az elnökség.

E meghívót küldötte meg nekünk egy keszthelyi barátunk a következő sorokkal kísérvén azt:

„A közleg helye a zuga, hol a gyűlés megtartandó lesz, valószínűleg egy másik meghívó által fog az illetők tudomására jutatni!” — És valóban a meghívóban nincs kivéte a hely, hol a gyűlés megtartatni fog.

(Beküldetett.) Egy pár kétes műveltségű keszthelyi fiatal ember azt hiszi, irodalmárrá lesz, ha a kávéház újságaira egy-egy izlésű cikk (?) meg nem telelő közlemény után irónnal trivialis kifejezéseket ír. Kettőre figyelmeztetem az illetőket, 1. i. 1-ör. Ha alapos kifogásuk van az illető közlemény ellen, kaparják össze tudományuk morzsáit és csafolják meg a közleményt. 2.) Emékezzenek meg arról, hogy ily írka-fírka minden józan embernek azt a közmondást juttatja eszébe: Nomina sul-torum iacent ubique locorum.

Keszthely október havában.

Egy újság olvasó.

A keszthelyi közönségi iskolaszék, mint-hogy a Telmerült deficit miatt négy hónap után sem tudta az elemi iskolai tanítók — Julius, augusztus s szeptember negyedévi fizetését kiszolgáltatni, a képviselő testület elé vitte ez ügyet s tőle kölcsönt kért. A f. hó 20-án megtartott gyűlés a kölcsönt megszavazta, dacára annak, hogy Laskay Ferencz képviselő azt megtagadandónak

ki volt az a Kenyery, kinek nevét az orvos emlité, s hogy ennek özvegyét az oda való kasznár, Belovary István vette nőül. — Most már tisztában állt előtte az ügy. Az istentelen orvos tehát már elküldte a sirba Kenyeryt, s most — miután meg lett előve — a második férjjel szemben is esköt tervez.

Anyanyit mégis sejtett Ilmay, hogy itt már a gyanú elhárítása szempontjából ténylegesen nem fog az orvos működni; már csak azért eo, mert Belovary lebetegedését megvárni nincs türelme. — Föltette magában, hogy mindent a legnagyobb gyorsasággal végez, hogy Egwarth mielőbb kelep-cébe jusson.

Másnap azon órában, mikor Egwarth patienteit ment látogatni, a háza ment és a titkos-ajtón át az orvos szobájába jutott. Megjelenése nem volt feltűnő; mivel a házbán sokan laktak s így azt gondolták; látogatóba megy.

Első dolga volt megnézni: vajjon levele észrevevett-e?

Mikor az orvos meglehetően furfangos kérdését elolvasta, mosolyogva nyult a toll után s ezt írta:

„A kétekedésben szép a józanosság. — Ha Kenyery utódjának Belovary István-nak elküldését, helyesebben láb alá eitevést megbizható egyénekkel akarja teljesíttetni, írja meg; ilyeket előteremtteni nem tud senki, csak a sátn.”

Ez azután végkép éloszlatta az orvosnak minden kéteyét. „Ennek az embernek valami rendkívüli egyének kell lennie; ez több mint csupán ha-andó lény,” gondola.

Másnap ott találta Ilmay szokott órában a választ, hogy az orvos ur most már teljesen, föltétlenül bizik a titkos kéz működésében. Kérte beune a nélkülözhetlen barátot, hogy adott szavához képest szeressen két embert, kikkel ő kitűzött időben beszélni óhajtana. — A megérdemlett jutalom igen természetese: nem fog elmaradni.

Erre Ilmay azt felelte, hogy mindent megteendő: csak jöjjön holnap estére a vá-

"Nemes férfi! mily végtelen sokat kellett szenvednie e közben! Valóban, ne-hés próba volt!"

"Igen az volt" felelt az öreg, boros mosolylyal.

Eleinte azt gondoltam, hogy soh'sem fog a seb behegedni; az idő sokat tesz barátom! Soh'sem láttam őt többé, soh'sem hallottam felőle, mint egyszer volt említés téve Tannensee őrnagyról az újságban, mi-szerint e bátor férfi Napoleon seregei közt a brienni csatában sokáig tartotta magát az ellenség ellenében. — Hogy ő volt-e az, vagy hogy Laura él-e még, erről, arról mit-sem tudok. —

8.

A körülményhez mért méltósággal, mint az különben is p... i herceg ud-varmesteréhez illik, adta elő Don Pedro de San Montanjo Ligez, történetét: — Midőn végzett, kevés xerest ivott, kalapját szel-lyesztette, kezével szakállát simította és így szólt a fiatal emberhez: "Mit kevés embernek beszéltem el, Ön tudomására hoztam, Don Frubenio; nem azonban csalétkül, hogy Ön is hasonló bizalommal viseltessék irá-nyomba, bár titka oly biztosan nyugodnék keblemben, mint a spanyol királyok pora az escurialban. — Bár feszültséggel várom az adatokat, mennyiben értékli Önt e hölgy, de az öregséget nem illeti a kíván-csiág, és ezzel elég. —

(Folytatása köv.)

Felelős szerkesztő:

HOFFMANN MÓR.

A zalamegyei szabadelvű kör

által 1877 október 21-én Zala-Egerszegén megtartott értekezlet határozata szerint ezen megye mind a tíz új járásban járásonként megválasztottak azon egyéniségek, akik az 1878-ik évi megye bizottsági tagokat párt különbség nélkül a megválasztandó me-gyei egy a központi mint a járási tisztvi-selők kijelölése iránti távacskozásra az il-lető járás központjában 1877 december 15-ére össze hívni fogják. Miről is e megye bizottsági tagok ezennel értesítettnek.

A zalamegyei szabadelvű központi kör elnöksége.

449 1-1

Kunstgärtner

26 Jahre alt, verheiratet militärfrei wünscht sogleich oder ab 1 Januar eine Stelle.

Adresse: Karl Krenak in Surd I. P. Zákány.

450 1-1

Gyümölcsfák.

csak a legnevesebb asztali fajokban lévő és jól iszkázottak
60 faj alma darabja á 50 kr.
50 " körte " " 50-60 kr.
12 " barack " " 45-50 kr.
10 " cseresnye " " 50 kr.
6 " meggy " " 50 kr.
16 új faj eper " " 12 kr.
havi " " á 100 darab 2 frt.

málna (mindig gyümölcsöző) á 1 db. 6 kr.
" sárga " " 8 kr.
veresribizke (nagy óriási) á 10 kr.
pöszméte (egrea) nagy gyümölcsű 1 d. 20 k.
ugy szintén
50 faj exotikus bokrok darabja 20-50 kr. ajánlja az őszi elültetésre

Janda Károly

448. 3-5. mű-keres. kertész. Nagy-Kanizsa, Bátori utca 17. sz.

EPILEPSIE

levélileg gyógyít Dr. Killisch

Drezdában, Wilhelmsplatz 4 (előbb Berlin. Majdnem 800 sikeres gyógyítás 434 9

Dr. Handler Mór

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész, gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

TITKOS

BETEGSÉGEKET

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, úgy mint **magömléseket,**

az ingerlékeny gyengeséget az ondófolysást, különösen a

TEHETETLENSÉGET

(elgyengült férfierőt:)

- 2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), a **nemzőrészek** bujakeros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alak-jaiban és elcsúfításában,
- 3) **hugycsőszűkítéseket,**
- 4) friss és idült **nyákfolyásokat** nőknél, az ugynevezett fehér folyást és az onnan eredő

magtalanságot;

- 5) **bőrkiütéseket,**
- 6) a **húgyhólyag betegségeit** és vizelet nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik: **PESTEN,**

belváros, kigyó-utca 2. sz. a kigyó és városbáz-ntca sarkán (Rottenbiller féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

423 15-24

Fényeremény
375,000
b. német márka.

SZERENCSE hirdetés!!

A nyeremények az államtól biztosítvák.

FELHÍVÁS

a hamburgi állam által biztosított nagy pénzkiosorolásban való résztvevésre, melyben több mint 8 mil. márka minden bizonynyal megnyeretnek

Ezen előnyös és tervszerűleg csak 85,500 sorsjeggyel bíró pénzsorsjáték nyereményei a kö-vetkezők: 1 nyeremény esetleg 375,000 b. márka részlegesen 250,000, 125,000, 80,000, 60,000, 50,000, 40,000, 36,000, 30,000 és 25,000. 10-szer 20,000, és 15,000. 24-szer 12,000 és 10,000. 31-szer 8000, 6000, és 5000. 56-szor 4000, 3000 és 2500. 206-szor 2400, 2000 és 1500. 412-szer 1200, 1000, 1364-szer 500 300 és 250. 28246-szor 200, 175, 150, 138, 124, és 120. 15839-szer 94, 67, 55, 50, 40 és 20 b. márka mindezek kevés hó elatt 7 osztályban bizonyos eredményhez jutnak.

A legközelebb nyereményhúzás hivatalosan van rendezve.
1 eredeti egész sorsjegy ára csak 3 frt. 40 kr.
1 " fél " " " " " 1 frt. 70 kr.
1 " negyed " " " " " " 85 kr.

ezen állam által biztosított eredeti sorsjegyeket (semmi tilos érvényet-ket) mindenkinek a legtovábbi vidékekre is megküldöm, ha az azokért járó össze-get postautalvány által vagy levélben megkaptam.

Minden résztvevő megkapja tőlem saját eredeti sorsjegye mellett még az ál-lam czimereivel ellátott játéktervet is díj nélkül, a megtörtént húzás után pedig, anél-kül, hogy arra felhivatnám, azonnal megküldöm a nyeremények hivatalos jegyzékét. A nyeremény pénz kifizetését és az illető érdekelthez való elküldését pona-san és a legszorosabb titoktartás mellett közvetlenül én eszközölöm.

Mindennemű megrendelés postautalvány vagy ajánlott levél által tehető.

Bizalommal forduljanak tehát az illetők megrendeléseikkal

f. é. november 15-ig.

id. HEKSCHER SAMU.

bank- és váltóüzletéhez Hamburgban.

451 1-2

A t. olvasóközönség figyelmébe ajánljuk a következő munkát:

NEMZETISÉG

NEMZETI NYELV

HAZAFIAS ELMÉLKEDESEK,

írta

HOFFMANN MÓR

8 rétt 175 lap. Ára 1 frt 20 kr.

Ezen munka a hazai sajtó által igen kedve s őben fogadott: Ily elismeréssel nyilatkoztak róla a "Kelet Népe", "Hon", "Pesti Napló", "Petőfi társaság Lapja", "Polgári Iskola", "Veszprém", "Szathmár" s. a. t. A "Protestans Egyházi és iskolai Lap," mely Ballagi Mór szerkesztésében jelen meg, e könyvről következőleg nyil-atkozik:

E munka egyike azoknak, melyek telve vannak lelkesedéssel, s melyeknek minden sora az igaz hazafi aggodalmát árulja el féltett kincsünk: nemzetiségünk iránt. Hoffmann szóban levő kis munkájában szemünkre hánnya a bűnös közönyt, az érzéketlenséget, melynélfogva nemzetiségünket és nyelvünket elhanyagoljuk a kifejti a cultura, a nevelés, a hölgyek, az iskola, a színészet és a sajtó hatását a nemzeti-ségre, kijelölőlvén egyszerűsmin az irányt is, a melyben az említett tényezőknak hatniok kell, hogy a lételünket fenyegető kórallapot megszűnjék. Ohajandó, hogy Hoffmann munkája, mint alapos gondolkozás és tanulmány eredménye, minél széle-sebb elterjedést nyerjen. Különösen a tanítók, nevelők vehetik annak hasznát mert-állásuknál fogva ő nekik vannak legsúlyosabb kötelességeik a nemzetiségi érzület; ki-tejlesztése tekintetében.

Legújabb árjegyzék JOANNOVITS DÖME

lópokrócok s szőnyegek - gyári raktárából Budapesten (Pest), kigyó-utca 4. sz.

Eladás nagyban és kicsinyben. — Készpénzfizetés mellett.

Darab	Pár	Szélesség Centim		Szám	frt	kr.
Lópokrócok.						
1	117 =	6/4	vörös - - kocskás	00	4	—
1	117 =	6/4	sötét - - " "	0	4	75
1	117 =	6/4	középfinom " "	1	6	—
1	117 =	6/4	finom " "	2	6	75
1	117 =	6/4	igen finom " "	3	7	—
1	136 =	7/4	középfinom " "	1	8	—
1	136 =	7/4	finom " "	2	9	—
1	136 =	7/4	igen finom " "	3	9	50
1	117 =	6/4	fehér katonakettős pokróc	1	9	—
1	—	—	angol drapp-lótakaró	1	7	—
1	—	—	" " " "	2	8	—
1	—	—	" " " "	3	9	—
1	—	—	" " " " igen finom	4	10	—
Flanell-ágy-takarók.						
1	117 =	6/4	finom kettős minta-rajzzal	F	5	—
1	136 =	7/4	" " " "	F	6	50
1	136 =	7/4	igen fin. " "	FF	8	50
1	—	—	gyermek flanel-takaró finom	F	3	—
1	—	—	" " " " igen finom	FF	4	—

Csikós futó-szőnyegek. 60 centiméter szélességű, méterje 30 kr., 1 frt 80 krig, továbbá Virágos futó-szőnyegek. 70 centiméter szélességű, méterje 80 kr., 1 frt 60 krig. ugy mindennemű

Szőnyegek szobabehúzásokra. Ágy elé, Zongora- és Ágy-fal-szőnyegek, darabja 1 frt. 50 kr., 1 frt 80 kr., 2 frt, 3 frt, 4 frt a legutányosabb árakhoz.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

445 5-10

Közlöny
 Helyi hírek.
 Érdemes hírek.
 Állami hírek.
 Külföldi hírek.
 Pénzügyi hírek.
 Szociális hírek.
 Művelődési hírek.
 Sport hírek.
 Életmód hírek.
 Helyi hírek.
 Pénzügyi hírek.
 Szociális hírek.
 Művelődési hírek.
 Sport hírek.
 Életmód hírek.

ZÁLA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

Szerkesztői iroda:
 Hová a lap szállítani kérem? Helyi közönségnek küldendő?
 Uj városokhoz utas 515 sz.
 Helyi közönségnek küldendő?
 Helyi közönségnek küldendő?
 Helyi közönségnek küldendő?

Helyi közönségnek küldendő?
 Helyi közönségnek küldendő?
 Helyi közönségnek küldendő?
 Helyi közönségnek küldendő?

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület, a n-kanizsai tisztii önszegélyző szövetkezet és több más egyeslet hivatalos közlönye

43. szám.

Nagy-Kanizsa, Szerdán 1877. október 24.

IV. évfolyam.

N.-Kanizsa, okt. 22-én.

Szükséges, hogy némelyeket, a kiket lapunk mult számának vezércikkében elmondottunk, itt némi-kepen bővebben kifejtünk. Mondotuk, hogy népünket különfélekről vádolják a mik a választásoknál rendszerint ismétlődni szoktak. T i, hogy nagy szerepet játszik a paffskodás, rokon tekintetek, ígérgetések és más különféle néven nevezhető dolgok, melyek a választásokat gyakran a közügy határozott kárára és rovására befolyásolják, sokszor nem hagyják a képzettséget felszínre vergődni, s e miatt az üres léhaság, a semmittevő tunyaság ver tanyát ottan, hol tulajdonképen csak a buzgalom, a folytonos, szorgalmas munkálkodás van hivatva a közügy érdekeit szolgálni, azokat megővni. Igaz! de hát hiszen a választók kezébe van letéve saját sorsuk, akaratukra, elhatározásukra van bízva, azt és csak is azt követni, mit a közügy érdekeivel azonosnak tartanak; s ha személyek megválasztásáról van szó, nincs ki utját állja annak, hogy — saját tudomásuk szerint, a legjobbakat tiszteljék meg bizalmukkal. Miután ez így van, honnan van az mégis, hogy a bizalom a választottak iránt gyakran azokban, kik az illetőt bizalmukkal megtisztelték, oly gyakran meg ingattatik?

Azokban keresendő ennek kútforrása, kik szerepre hivatva a választásokat befolyásolják; s a szó me yőző erejével annak a számára ipa odnak híveket szerezni, kit ők pártfogásuk alá vettek, s hogy ilyenkor nem is mindig a legtisztább eszközök szoktak használni, az köz-tudomású dolog.

Ha tehát sem a rendszeren tartjuk oly rossznak, amint némelyek azt elhitetni szeretnék, sem pedig a

személyeket nem vádoljuk teljesen arról, hogy nem mindig úgy van, a mint annak lennie kellene, a mon-dottak alapján határozottan rámu-tattunk a baj kútforrására. midőn azokat vádoljuk, kik a választókat befolyásolják, s jelöltjük számára iparkodnak megnyerni a választók nagy zömét, e közül különösen azokat, kik az értelmiség alacsony fokán saját itélettel nem bírnak, könnyen vezet-hetők talán megvesztegethetők is, így könnyen rábíratók véleményük megváltoztatására még saját érdekük rovására is. Egyszóval olyanok ezek, kik jogukkal kellően élni nem képe-sek, s kik saját érdekeik csorbításá-val csorbítják a közügy érdekeit is.

Ez igaz. De vajjon, mivel min-den rendszerben is rendszernél tör-téennek és történhetnek visszaélések, csakis a rendszert kárthatatni, nem volna igazságtalanság? Az esőt át-kozzuk e, mert néha áradatot okoz, s ennek folytán kárt tesz? vagy a tűznek használatától mindenkit eltil-tunk, elfeledve mi mindent köszön-hettünk neki az emberiség háztartá-sában, — mert romboló elem gya-nánt sok kárt, embereket koldusokká tesz.

Igy vagyunk a személyekkel is. Mivel néhány hanyag hivatalnok van, ki kötelességét nem ismeri teljesen, s munka helyett leli a napot, azért mindegyikre kárthatatot mondani, nem ellenkezik e az időmossággal, a jog és igazsággal? Becsületes, lelkiismeretes és szorgalmas embert, pellen-gérre állítsunk, mert oly hivatalban szolgál, a hova a választók kegyelme folytán egy lelkiismeretlen fráter is betolakodott, a legnagyobb jogtalan-ság. — Hiszen szolgálati idejének letelte után segíthetnek a választók a bizalom ily bitorlóján, kitehették szűrét, sőt időközben is kérdőre von-

hatják, kötelességeinek lelkiismeretes teljesítésére kényszeríthetik.

Nem, nem! nem kell a gyermeket a fürdővel együtt kiönteni. Nin-cs-n bűnösebb ösztön, mint a rágál-mazás és gyanúsítás ösztöne. A hol magunk vagyunk sok tekintetben hi-bások, ne rójjuk fel azt rendszernek vagy személyeknek, melyek csak ak-kor és úgy rosszak, ha mi teszszük azokkal.

Sajnálatos fogalomzavar, a mely-ből kibontakoznunk kell, hogy elismerjük, hol van a hiba; ezt fel-ismervén, ott kell javítanunk és ta-tarozgatnunk. —

A vezetők! A szószólók! A nép-szónokok és mások, kik az értelmet-len választók véleményére befolyás-sal bírnak. Általuk kell első sorban a népek tisztába jönni a közügy érdekeivel, ez a haza szent érdeke; oly érdek, mely előtt a magán ér-deknek, a személyes ambícióknak meg kell hajolnia. Nekik a választók zö-mét e felől fel kell világosítani, s megválasztás végett oly személyeket ajánlani, kik a bizalomra valóban ér-demesek, kik hazafiúi erények, ké-pesség által kitűnve, biztosítékot nyújtanak, hogy az úgy jó kezek-ben van letéve.

A népek a józan irányu válas-zások érdekében felvilágosítást kell nyújtani, nem pedig nem mindig helyes és szép eszközök által félreve-zetni, hogy maga magát csalja. Ez eszközök legrútábbika közé tartozik pedig az, mikor ilyen szószóló, hogy saját kedveltjét a választók szeméi-ben is emelje, a másikat gyanúsít-gatásokkal lerántani igyekszik, igyek-szik népszerűségétől, jó hírnevétől, sokszor — fájálatom — becsületes nevével is megfizetni.

Ez, ez a corruptionnak kútforrása; ez ront írtóztatón becsületes, józan népünk értelmén, erkölcsi felfogásán;

ez corumpál és bölcsőjévé lesz az erkölcsi romlásnak. —

A kik tehát a rendszer ellen pa-naszkodnak, azok az alkotmányos sa-badság ellen emelik fel szavukat, s a kik a személyek ellen panaszkod-nak, azok ez alkotmányos szabadság egyenes következményét kárthatják. —

Iparkodjunk a rendszer kereté-ben a személyeket úgy megválasztani, amint azt a haza és közügy érdeke megkívánja, akkor szűnni fognak a panaszok, és enyészni fognak a bű-nők, melyekről népünket vádolják, mert kötelességei és jogait egyaránt felfogva bizalmával csak olyanokat fog megtisztelni, kik azt valóban meg-érdemlik. H.

A kanzaliki menekültek.

Nagy-Kanizsa okt. 22-én.

Van-e emberi szív, mely érzéketlen tud maradni ennek láttára! Van-e kebel, mely össze nem borzad! Van-e lélek, mely nem bánatnak íjesztő rémeze, íjesztő-bek a pokol rémeinél, azon gondolatra, hogy földönfutókká, koldusokká tett pékés családok tagjait látja maga előtt; kiknek meleg főszék, pihenést adó taajáját, kiszámitott gonoszossággal dulták fel gyűlöcs kezek szörnyek emberi alakban, kiknek kebelé-ben kőve dermedt a szív? A 19. század har-madik negyedében élünk e?! Abban a kor-ban élünk-e, mely humanizmust írta zászá-jára?! Abban a korban, melyben a muszka-zsarnok népek szabadságáért rajong?! —

Nem, nem! Európa egyik zugában a középkor íjesztő kísértetei keletkeztél airtárból emberi alakot öntöttek, és saégyent hoztak az igazságot kiűző eszközökre. De karóvondó vgyo-rogua a nagymester, ha látna, hogy meg-állatiasabb kínzásokkal képes kivágnai az ujjat, mint a műnök a középkori vak-buzgóság képes volt. Az ujjat kivéve a középkort. Ez jó hiszemben cselekedett, istennek teusz dolgok veit művelni, mikor szazunkint hurezoltatta a magyarságot, s k-szemelt áldozatok, miután már tagyazak-izenkint szétmarcangolt. A kínzó eszköz-

A „Zala“ tárczája.

Mein Leopold vagy Az én Jánoskám.

A kedves jó bécsiak! Jámorabb népet bizony a föld kerekén is alig lehetne találni. Ne híd ám nyájias, szeretetreméltó olvasónk, hogy naivitás tudatlanságuk kifolyása. — Merő ráfogás, eldítéletes gyanú, sőt többet mondok, hazugság. Női-űtűk azon paratlan kedélyességnek tulajdonítható, melyet ily mértékben sem a szigorú erkölcsök honában a Spree partján, sem pedig a ledérlegék Párizsának nevesett barlangjában fel nem találhatok. Oh ez a kedélyesség, amelyről a bécsiak oly híre-sek, mint a francziák azellamükrel, és a po oszok gorombaságukról, és a kedélyes-ség, csak tudnék hamarjában hozzátaloga-tó mondani, hogy azt legalább némiképen illusztráljam. Az igaz, hogy a jámbor nép a bank és a vándügyi kinczezősekből tud retentésen kedélytelen lenni, de ez inkább a politikai éretlenségnek róható fel, — másképp kedélyes, jámbor nép. Az Isten áldja is meg, csak színműveiket ne vol-nának kénytelenek, azóta mióta a magyar-osztrák dualizmus fennáll, megemésztési.

Hogy e csikket hiába ne olvasd nyá-jas olvasóm, mondok neked egy recipét, talán eszedbe jutna egyszer német színmű-űtűk beállani a Karl színhásta, akkor keszűt vessed.

Recipe: Vegy egy sovány sustermeis-tert az Alsgründből, s ki jobban ért a

csiriz, mint a tinta használásához, ez egy-szerre gazdag házi úrrá legyen, legyen en-nek két gyermeke egy urhatnám fia, és egy derék leánya; végy hozzá egy becsületes Bezirkrichtert, s kinek plane három leá-nya van; egy csokratermett szobaleányt, egy szegény fazékaat, a kinek nem azük-ség a színpadon megjelenni; egy becsüle-tes susterlegényt, akinek több a becsülete mint a pénze; egy Deutchmeisteret a kinek a libériája után csak egy bolondulnak a vázsoncelédék; egy kereskedőt, a kinek eladó leánya van, és mely kereskedőnek ne volna ilyen? két kis unokát, a ki vá-jas kenyeret tud enni; egy megcsalt nő szívet; egy házi barátot, a ki ujságokat ol-vas; frusttűköt, ebédet és vacsorát a mindőt polgári családoknál főzni szoktak; egy pár darab rozsaat butort, egy padlásoszeat, — ezt mind tedd egy moszába, keverd össze, önts hozzá tíz adag szerelmet, húsz adag együgyűséget, 30 adag nevetés, 15 adag sirást; a fölé dobj egy hőbortos zongora-mestert, kinek mindig pénze van a szük-ség; keverd ezt össze jól, csinálj belőle egy nagy pogácsát és leaz belőle: „Mein Leopold“ — magyarul „Az én Jánoskám“, a min a bécsiak kötszázszor képesek rá-gódni; ha pedig azt akarod, hogy a ma-gyar gyomo is gontirozza, a „Deutchmeis-ter“ helyett tégy a keverék közé egy ma-gyar huszárfőt, azután eleget tétél a dua-lizmusnak, de nemcsak ezt, hanem remé-nyed van, hogy a kinczezős végre mégis meg fog történni, ha egyszer te is öcs magyarom, olyan jámbor fajta léssz, mint a jó bécsi.

Milyen szép és lélekemelő az, mikor

a művészet felkent műzaja még feljebb száll, t. i. egy tisztességes suster műhely egyszerű falai közé, és meglesi, miképen csokolja meg a legény a szobalányt, s mivel már a legény tette, hát az inszak is kell kijutnia belőle, már az egyenlőség ked-veért. Milyen otthonosan érzi magát a mű-za, oly tisztességes család körében, a hol egyszersmind megtudhatja, mi az ára a li-bának, a mászáros mennyiért mér a húst, miképen kell cipőt foltozni, s a mosóúó mennyiért mos egy inget.

Minő istenes dolgok, hát még azok a asztalák! miket egy vásott fia valami szép tánczosnó kedvéért íratott meg, s me-lyeket az apa oly szívesen kifizes; mert hát hiszen az ő Jánoskája az! mintha, az ő Jánoskája (a szíves olvasó ez érzékeny sort kíséret meg magas C-ben énekelni, majd meglátja, miképen érzékenyedik el saívo mellette. —

S milyen familiáris viszony a színpad és a nézőter között. Mennyire sajnálja Tal-pasy úr Cawec urnak a szerencsétlenségét, a karston lőki beleségét, éppen olyant ta-ni látni mondani, a mi neki is szájában jár a műhelyben. S az a saégyú várandó, a ki ott a karston lől mennyire sajnálja az Ir-mát, neki is megígérte egy kópé urnok a házasságot; de bizony talált más szemeket, csókra tornott ajkakat, ott hagyja, pedig volt egy takarékpénztári könyvecskéje, 30 fét megtakarított búszege, azt is elvitte a hűtelen; hadd jartjon Irma is úgy, minék sajnálna. Mily magasztos gondolatok az élet színpadáról, a színpadi életre hozva.

Nem, nem! a műzást nem szabad ab-ban az isteni alakban rajzolni, a minőben

eddig láttuk, minnek is, oly jámbor népek, minő a bécsi kultúrasi mennyi, el saébb volna például a költészet műzaját: másképp vazolom, például úgy, amint ez ezt ide le-írom s a mit mindemhova ajánlok, hol új színházat építhetek.

Póda! Meg kell hozni Bécsből az Alservostadtból egy poigaci esztendőbe szol-gáló szakácsné puotográját; ez saégyen nem jölegdő, ez károlt gazgatón. Ba saégy-be egy csokrot kell adni n az virágokból, ha-nem az érdemes közönyök különféle je-lvényeiből; fejű a esztercsék magi-ridőtt alakja legyen látható, jobb karján pedig egy kosár, azokkal a haszonsú dolgokkal, melyeknek chonikál vagyitose nekül átcsé-béd. Egy pár garas ára krumpló, egy ter-tály font risskás; két font machabos, egy félfont disznóhús, egy iteze uonon list; 3 krajczár ára mazsola szőlő; egy terály fut caukor; két kemény zömlye; egy tojás; egy terály font vaj; egy pakli gyula; egy gerezd petrozelyon; egy terály font só.

Ez kőbe faragva mily gyönyörű ké-pét és csoportozatát nyújtana a bécsi költészet műzajának, melynek végre táplálék nélkül nem lehet megélni; hiszen a leve-gőből senki sem él. Hogy azonban a csoport feltehetőbb tőtessek, az öreg Mosenthal feltámadhatna sirjából, és e műzasanak oda kölcsönözhetné különféle ordóit, me-lyeket elfelteshalya szide papjai nem sarkat-al szögelteti a tempónokba; való felag-gatás páciájából; s azóta szent csarnok előtt a hóvá az így felsidított máza az idő vasfogának is ellentálló éresszobra felállít-atnák, jobbról O. F. Berger, balról pedig

A kassai szíj eljénzése, csak jassja a... percekig tartott a Molnár úr, az... általános kívánságra ismét játszott... magyar darabot, mely után... akart; a... egéssze serege vette... 4. helyen a műkedvelők Schu... a gyönyörű menetű „Ej”-et énekeltek. — 5. sz. Hanny és Garay urak... „Grand Galoppchromatique” című művét. Végre a műkedvelők „A harci bucsuja” című indulóval a hangversenyt bezárták. — A hangverseny... Saunóra alatt sorolás eszkö... Nemcske érmelű hölgyeink 44, szö... negyvenegy darab szebbnél szebb... kisorrolására Ezután ismét megkezdődött a tánc s tartott reggel 4 óráig. A táncosnők díszes koszorújában volt: Garger Karolina és Jenny, Patayk Mariiska, Nagy Mariiska, Gizella és Malvin, Hanny Gizella és Marietta, Galba Emilia, Gleim Györgyike, Lenhard Kornel, Stieder Laura, Pintér Julcsa, Pethő nővérek, Szabó nővérek, Vlasits Izabella, Linter Irén, Kugler nővérek, Stocker Vilma k. a. Garay S.-né, Ujváry S.-né úrhölgy s még sok mások kiket névről ismeri nincs szerencsénk. Hátra volna még megemlíteni az anyagi eredményt, melyet a sikerült estély a nemzeti önállóságért vitélül küzdő török testvéreink sebesültjei javára eredményezett. A rendezőség előleges nyilatkozata után irhatjuk, hogy a tiszta jövedelem 200 ft-nál nem leendő kevesebb. Végül mielőtt sorainkat zárnánk, kedves kötelességünknek tartjuk hálás s elismerő köszönetet mondani ngos Gaál Endre rendezőség elnöknek, Molnár János a műkedvelők művezető ének, a műkedvelők s az összes rendezőségnek buzgó fáradozásaiért. Kri...

(Kérdés és felelet.) A következő jambusokban írt levelet kaptuk: Szerkesztő úr engedje meg hogy itt egy költeményt ajánljak önnek én: A melyet szívvel iram, lángolóval, Lelkem valóját benne öntve ki. Szerelmet suttog mindenik szava, Honszerelemtől ég minden betűje S mit minden ember mostan ajkán hord Török frigyét s török sympathiát. Megörökíteni vágytam én versemben. Oh adja ki! S ha nem, tessse el Mély öblöbe a papirkosárnak. — A verset ki nem adhatván, nyugodjék meg a vers írója a következő válaszban: Tisztelt uram! Üdvözlöm szívesen Versében meg van a jóakarata, A sóhaj, rim, és a sympathia, De győge am az orthografia. Ugy látszik, hogy az ön Plevnája ez, Ott gárda kell, a mely segítse ön, Ián jó lesz meghozatni Riedl Szende Oly sokszor megdicsért grammatikáját, S ha újra küld egy harci zongeményt, Kérek hozzá mindjárt egy cwikkert is, Mivel írása is irtózatos. Legyen nyugodt! Az új divat szerint, Temettük el az önnek verseményét, Egy munkatársam fidubert csinált Belőle és pipára gyujtott véle. Most béke véle s béke önnel is. —

Alsó-Domborurol írják: Helységünknek — hála a Mindenhatónak! — van egy „fehér holló”-ja, sziv-, lélekkel ünzetlenül buzgó tanügybarátja, Hirschler Maximilián úrban. — A derék család méltó ivadéka nem tér le atyja nyomdokairól. — A jó emlékü Hirschler Gyula iránti kegyeletünk

sebeket újra fel ne tépnék. — A kik egy-egy szeretettjük halálágyánál át'ették, ugyis tudják; kik nem ismerik az ily szivtépő jelenetet, imádkozzanak, hogy elkerülhessék.

Harmadnap kitétték a koporsót az udvarra két óriás diófa árnyékába; s hol egykor egetverő kedvesapongás, lelkesítő dal, vizzene és pohárcsengés mellett éltették a hazát, nemzetet és barátságot; most gyászruhában néma fájdalommal hallgattak végig a „Körül vesznek engem” velőtrázó dallamát. —

Eltemették, beszentelték, hogy könynyű legyen felette a föld! — Nejének két gyönyörű szép gyermeket hagyott hátra vigasztalásul, s óriási fájdalmat kínzójaul. — Legyen csendes sir-álma! —

II. Ugorjunk át egy hosszú évet! — Azok az események, melyek ebbe esnek úgyis csak bűt és fájdalmat hozdanak. Miért iránám le szegény Regina fájdalmát, kinek öröme tengernyi könyében fűlt meg? Minden hely, minden óra óriási veszteségre emlékeztető. Vigaszt gyermekeiben találta fel. Ha bűvél csordulig telt keble, oda voná magához két kedves gyermekét s lelegördült szenvedő arczán egy fájt örömköny. —

Szenvedésej közt csupán két ember kereste föl: Belovary, a kasznár és Egwarth orvos. —

Az emberek a szenvedést távolról csak élézik; de résztvevni nem szeretnek. A gyászolt elhaltával Belovary teljesíté adott szavát; atyjokká lett a boldogult gyermekeinek. —

A nász minden zaj nélkül, a szerető szívek bánatához méltóan tartatott meg. — Legyen áldás fölöttük! —

Most pedig k. olvasó hagyjuk el a csendes falusi magányt! Hisz ott ugy is csak fájt visszaemlékezésé honol, mely az arczokról elvarázsolja a boldogság moso-

lletett — melyet néma tettel, kiválóan az iskola és tanító részére letett 1000 frtos alapítványa által méltán kiérdemelt — az ép oly nemes keblű fiú iránti háánk is helyet örököl, tudva, hogy a boldogult tanítónak fiát ugyan e tövises, de szép pályára képeztetni teljesen magára vállalta. Szép lélkü apának nem lehet törpe gyermeke. Minden hofi melegen üdvözölheti az ily férfit. G. K.

— Magyarország és a Nagyvilág 42-ik számának tartalma:

Szöveg: Képek az orosz-török háborúból. — Almatlanság. Költ. (Karlovszky Endre.) — Egő sebek Beszély. (Szirontai Arthur) folyt. — Az örökség. Toepffer Emil beszélye. Folyt. — Epedés. Sappho, Költ. (Pecz Vilmos) — A kis vörösbegy temetése. (Wohl Stephania.) — A természet könyvéből. III. A föld delejessége. (Kunkel Alajos.) — A Niagara-zuhlatag. (Szokolay Hermin.) — Szil az ak. (r.) — Különféle k. — Sakkfeladv. — Képrejtvény. — Szerk. üzenetek.

Rajzok: Képek az orosz-török háborúból: Török cziakáló csapat. Lázadó bolgárok meghódolása. Grivicza sánczain a roham alatt.

Nemzeti színészet.

Hétfőn október 15-én. A z orosz török háboru. Látványos színmű képekkel. — E darab szerzője bizonyan nem tart igényt arra, hogy műve bizonyos tekintetben alkotásnak nevezessék. Neki bizonyosan nem volt más célja, mint hogy megmutassa mennyire terjedhet egy hős szép szympathiaja egy másik iránt. E szympathia képezi alapját e darabnak is, mely nem nélkülöz itt ott egy hatásosabb jelenetet, s melyben a szerelmi jelenetek, hazafias, lelkesült párbeszédtek, csak staffageot képeznek a csataképhez. — A darab előadása sikertült volt a szereplők közül főlemlitjük Csatárnét, ki szépen énekelte a nagy románzot; Kómivesuét (Dunay grófné) ki ez alkalommal is jelét adta drámai felfogásának, Arvay Gizellát (a szerelmes török leányt) s a t. Közönség szép számmal.

Kedden október 16-án Z arándokók a zárdában. E kitűnő franczia vígjátékot mindvégig jól mulatott a csekély számu Közönség. A kitűnő előadás nagyobbi községet érdemelt volna. Miklósy jels alakítása és kifogastalan játéka mellett kiválóan Arady érdemelt emlitést, ki bennünket miundikább meggyőz arról, hogy oly színész, ki kellő gondot fordít szerepeinek tanulmányozására. A többi szereplők is teljesen megelégetek, kár, hogy oly kevés közönség nézte.

Miklósy új bérletet nyit 12 előadásra. Felhívjuk erre mindazok figyelmét, kiknek e nemes szórakozásra elég pénzük van, hogy a városunkban működő színtársulatot pártfogolják. Ok iparkodnak és iparkodni tognak, kitűnő darabok előadása által a közönség műgényeit kielégíteni. Öszintén kívánjuk, hogy minél több fogyatkozás legyen a deficitekben.

Szerdán október 17-én Az én Jánoskám. (Mein Leopold.) Hogy mit tartunk az ilyen darabokról, erre nézve olvasóinkat lapunk maitarczájára bátorodunk figyelemzetni. — Az előadás a legkitűnőbbek egyike volt. Összevágó, élénk, egészben és részle-

lyát az embernek pedig csak az esik jól, ha elégtül arczokat, örömtől repeső sziveket lát.

Eseményünk további fonala X... városba vezet; mintegy másfél órányira K... falutól. — Itt már egészen más élet van! Férfi, nő csakúgy sűrű-förög, s mily szépen tudnak egymás szemébe nézni; nemcsak mosolyognak, hanem néha kacsiantnak is. Hjah a városi élet sokkal vigab! Igaz, hogy itt az emberek a korcsmákba szoktak szálni, hanem nekünk már van itt is jóismerősünk. Itt lakik Egwarth orvos, kivel már Kenyeryék házában találkoztunk. Annnyival is inkább érdekelhet bennünket egyénisége, mivel az özvegyül — mint tudjuk — gyakori látogatást tett az özvegyül lefolyása alatt. — Most ép karos székében ül s irtózatos dohányfűst mellett monologizál. Ez az orvos uraknak rettenetes passziója. —

— „Ecce, hát az özvegyecske férjhez ment. — Na ez a légy észrevétlenül repült ki markomból. Különböz ereje most már meglehetősen mérvben csökken, ugy hiszem nem lesz nagy mesterség újra megfogni. Persze nem! he, he, he!” —

És az orvos elégtül mosolylyal dörzsölte kezait. — SZALAY SÁNDOR.

(Folyt. köv.)

Holt szív.

Örök hűséget esküvél nekem S hitlenül megszegéd szavad; S ime most, hogy meghalt már szívem Késő lánnal gyötöröd el magad

Hagyd el a sirást és sopánkodást Hisz éltet ez szívednek úgysem ad; Ha egyszer elapadt a sziv patakja Ocean könnye ki nem pótolhatja.

R. H.

teiben kifogastalan. Dánoky Czevakk szerepében élethű alakítást nyújtott, parvenue és suszter volt, comme il faut. Közönség igen csekély számmal.

Csütörtökön okt. 18-án adatott a következő három darab: 1.) Magyar-török testvériesülés. allegorisi néma ábrázolat, melynek magyarasztát röviden a következőkben foglaljuk öszsze: A színpad jobb oldalán (mint vendégeknek illik) a törökök, baloldalon a magyarok vannak csoportosítva. Szultán Abdul Hamidnak átellenében első Ferencz Józeff magyar király, mindkettő „alkotmány” című alapon állva s egy-egy nemző által koszoruztatva. Mögöttük Mahomet a „Koran” és Krisztus az „Evangeliommal” kézben. Elöttük egy török és egy magyar mánás közt bilincsbé vert lengyel, kinek lánczát azok szétépték. Mellettük török és magyar földműves, mint a nép képviselői kezet fognak. A földön letiprott muszákok. Kimagasló emelvényen az örömtől sugárzó Pannonia. — Csoportosította Dálnoki.

2. Hasznos gyógyszer az anyósok ellen, spanyolból fordított két felvonásu vígjáték Csakugyan vig és mulattató. Ügyes szerkezete, természetessége mellett, körmönfontan van boyolítva és egyszerűen megoldva. Az első jelenetben uralgó spanyol feszesség csakhamar elszorítottatik a déli hév és élénkség által. Az egészségügyi-bizottmány tagjává való kinevezetése után sörvargó (Don Sangredo, orvos) Szentesi valóban művésziileg játszott; mimikája megragadó volt oly annyira, hogy a hallgató illetőleg a néző önkénytelenül utazására készített Arczkifejezéseinek változtatásai meglepő gyorsaság, az ezekhez mért taglejtések kellő szabatossággal történtek. Teljesen hatalmába ejtette a közönséget s önkénytelenül eszünkbe jutott az angol művész Garriek, ki az a b c első felének egyszerű elmondása által a közönséget könnyyekre, második fele által pedig kaczagásra fakasztotta. Méltányolta is a közönség Szentesy játékát, amennyiben számos „éljen” és „tapassal” fejezte ki osztatlan elismerését. — Tóth úr helyesen alakította a könnyű véru szerelemest s ha nem tévedünk, komoly tanulmányozáshoz fogott, mert azt tapasztaltuk, hogy mind kiejtése, mind modora jóval, felülmúltak eddig szerepeit, melyek némi szablonyszerűségtől nem voltak mentek. Szorgalom és törekvés! — Lipcsiné, ki a „két árvában” oly jelesen adta „Frochard asszonyt”, e darabban is megmutatta hogy e nemű szerepeknek tökéletesen meg tud felelni.

3.) A varázshegedű, Laczko karmester úr routinerül tanuskodó, gondos vezetése alatt kifogastalanul adatott. Arvai Gizella és Csata r né szabatosan játszották szerepeiket. Csata r né, kit a stereotyp epitheton „kitűnő” illet, a közönség kedvenczvé vált.

W-t.

Szombaton, október 20-án. Háromosrú kacsza, operette 3. felvonásban. — A szépszámu közönség élvezettel halgatta végig a valóban minden részében sikerült előadást. Csatárné s a többi szereplők többjei is számos tapsban és kihívásban részesültek, a mit meg is érdemeltek. Miklósy igen heyesen cselekedett, midőn egy derék karmestert hozatott, azóta a zenekar lettek határozottan jobbak és élvezetők. Közönség szép számmal.

Vasárnap, október 21-én. Petőfi Sandor, életkép Egervary P Odontól. — Szegény Petőfi!!!

Közgazdaság.

Szabályellenes marhalevelek. Az 1875-ki XXV. t. cz. értelmében a marhalevelek csakis a bélyeges kiadatok irtalpokon állíthatók ki, még pedig oly módon, hogy minden marhalevele csak egy marha jegyhezhető fel. Ennek daczára igen gyakran fordulnak elő esetek midőn Zagrábból Zákányon át oly marhalevelekkel szállítanak a fővárosba a szarvasmarhák, melyekre egynek több van feljegyezve, miért is az illető tulajdonosok a fenti törvényczikk 16 §-a értelmében megbírságotlanak. Hogy az illető horvátországi hivatalos közegek által elkövetett eme szabályellenes m. levelkiállítás a kereskedelemre károsan hat kétséget sem szenved Eneffogva mig egyfelől az illető marhatulajdonosoknak szabályellenes m. levelhasznalat miatt a főv. hivatalos közegek által a már idézett törvényczikk értelmében való megbírságotlatast helyesnek tartjuk, — másfelől igen üdvöské tartanák azt, ha a kereskedelmi miniszterium a szabályellenes m. leveleket kiállító hiv. közegek szemben érvényesítené az általa kiadott rendelet azon pontját, mely az idev. m. leveleket kiállító hiv. közegekre — a feltek okozott kár megtérítésén kívül 16-50 früg terjedő bírságot ró csakis így fog előretelama visszafelések megszüntetése. (E-r.)

A keleti marhavész állásáról a hivatalos lap mai száma a következő értesítést adja nyilvánosságra: „Folyó évi október hó 8-ig terjedő hivatalos jelentések szerint Magyarország, Horvát-Szlavonország és a katonai határőrvidék területe végtelenes. Az ország tartományok közül: Galicziában a huszáyi vesztégelében; a borzovai kerületben a kocaczowai-tiszczatyncei és jenzianyi vesztégelében, a podhajeci kerület Zielona községében, a salasszyczi kerület Kosolowka, Sziszleowce, Skowiatya és Melowczyuce községeiben; Bukovinában

a czernowitai kerület Boján és Rarancse községében és a nowosielitzi vesztégelében; Alsó-Ausztriában a hernalsi kerület Neulerchenfeld községében és a korneuburgi kerület Neulerchenfeld községében és a korneuburgi kerület Stetten községében; — Végre Morvaországban a brünni kerület Cobin és Curcin községében uralg kell gerjednünk azon, hogy Bécsben a marhavésznek Oroszországból behurcolására a hatóság engedélyével alkalom nyújtott! Nem válik-e mind-én szigoru rendszabályunk egészen haszontalan zaklatássá, ha a birodalom másik felében léteznek hatóságok, melyek a törvény felett állani látszanak és önkényü intézkedések által minden övintézkedést megghusitanak? Még ha a vérs Bécs elővárosában gyökerében elfojtatnék is, magyar marhakereskedőink most már tényleg ezekre menő károkat szenvedtek. miután a bécsi piacról a marha és juh kivitelét be-szüntetni kellett és ennek következtében pl. az utolsó előtti vásárra vitt 30.000 juh közül alig 12.000 adathatott el, bár az árak 100 kilogramm után 6 frttal csökkentek. Ha a bécsi marhavásáron ily megfoghatatlan könnyelműséggel járnak el, talán idején volna, arról gondolkodni, vajon nem lenne-e czélszerűbb a magyar hústermeszőkre nézve a heti marhavásárokat Pozsonyban tartani, honnan a kivitel Csehországba és talán a külföldre is nem akadályoztathatók és hol az egészségügyrendőri törvények és rendeletek lelkiismeretes és szigoru kezelése mellett nem kellene félnünk, hogy a jó hír, melyet a külfölddel szemben is biztosítani szándékozunk, könnyelmű és tudatlan intézkedések által veszélyeztetnék.” (Ajánljuk e sorokat első sorban az illető gazdakörök figyelmébe!) „Földm. Érdek.”

Üzlettudósítás.

Nagy Kanizsa, október 22-én.

A szüret körülbelül be volna fejezve. Az eredmény a mult évihez képest mennyiségileg és minőségileg kedvezőbb. El nem vitatható, hogy a részben éretlen és rothadt bogycok folytán a bor minősége csökkent, azért azonban határozottan állíthatjuk, hogy a bor élvezhető lesz. Vételek új borokban csak ritkák, ellenben ó borok iránt élénk a kpreslet és magasabb árak is megadatnak.

A gabona kivitel most lanyha s úgy látszik, egészen szűnő félben van. Kivitelre számított búza csak egy velencei ház által vétetett, amely egyebiránt csak jelentelen mennyiségeket vásárolt. Élénk kereslet volt a bab iránt, de fájdalom ezen czikken az aratás teljesen eredménytelen volt; a készletek pedig minimumra vannak redukálva. —

Behozatal a heti vásárookra még mindig igen gyengék. Mai jegyzéseink: Búza, uras. „97 — 12 frt 20-30 kr. „ „ „ „ — 11 frt 75-80 kr. Ruza, 7 frt 50 — 8 frt Zab, 6 frt 60 — 70 kr. Arpa, 11 frt — 11 frt 50 kr.

Carnok.

„Pont des arts” köldusio

(Novella)

Hauff vilmos után

Friedmana Hajos

„Szerencsémnek ily forma biztosítása után egy svajczi ezredbeli kapitánynyi ismerkedtem meg, kit megkedveltem és huzamba is bevezettem. — Szép azote itja volt, tiszta kek zommal, fenez-piros arccal. Kissé puha külseju volt kitona letere, azonban e latszólagos puhasaga ellen, töpu irtes fegyvertudoye szolt. — Megjelentése új volt azon országban, hol a nap barnitja az arcot, hol fekete hajzat alól fekete szem csillog; es ha hazája jughgyezzei az örökös hóról beszélt, szívesen haligattak es nem egy hölgy kisérlette meg az itju szívenek jeget fölolvasztani. —

Egy reggel jón hoztam egyk barátom, ki Lauranzó aló szerelméről tudott, es mindentelre ütök utalgassai érte-emre adta, hogy vagy az örnagyí rang bevarasa nélkül házassodjam meg, vagy pedig körültekintőbb legyek, mert oly esemény következhetik be, mely eppon nem volna ügyesre. — Meghökkenstem; azonban tudakozódtam az esemény miben léte felől es vegre megtudtam, hogy donna Laura egy terjes barátnőjevel találka ad egy férnuak, ki köpeuybe burkolva sompolyog a hazhoz. — Azonban szót sem hittem az egészről, mind a mellett, a féltékenység es gyanakodás tövise befeszkelte magat szíveim. — Laura magaviseletéről gondolkodtam, de változatlanul találtam; — den, kegyes volt hozzam, mint azelőtt, eltúrte a kacsókokot, sőt szép ajkit is megengedte csokolni — azonban csak amellett maradt; csak még most tűnt föl előttem, miy hideg maradt ölelésemnél, es hogy nem viszonosta kesem asorítását es csókjaimat sem. —

Kétség tépelődött; barátom ismét jött, határozott tudósításai által a tuzet mind jobban élezte, es én elhatároztam, hölgyem lépteit nagyobb figyelemmel kísérem. — Községesen együtt etkeztünk, nagybátán,

Az 1876. XV-ik t. cz. 29 és 30 sz. értelmében Zalamegye területére nézve alakított adófelszámolási bizottság, melynek hatásköréhez a kereseti adó III. és IV. osztálya, továbbá a bánya adó, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek adója, végre a tőkekamat és járadék adó elleni felszámolások tartoznak, nyilvános ülésezését folyó évi október hó 23-án Zala Egerszegi a megye termében megkezdvén, azt ugyanott a szükséghez képest naponként délelőtti 9 órától 12-ig s délután 2^{1/2}-től 6-ik tartja.

Halottak napja.

(Hun.) Kiholt az élők városa, s a holtak csendes tanyája életet nyerte! Hol egyébkor sirva fujdogál az őszi szellő, ott a szeretet és kegyelet ajtatos szolozsmákat zengedez; megkoszorúzza a sírok fejfáit és keresztjeit, és a bánatos emlékezet oltárán könyekkel áldozik.

Szegény ember! Mily jó, hogy van egy napod, melyen felülemelkedve a hiú örömek és tarka gondok zürzavaros tömkelegén, lelked pillanatokra az örökkévalóság ösvényén áll meg, s elporlott hantok rideg lakhelyén a kegyelet gyújtotta világ fényénél gondolatokba merülhetsz a jövő felett, melynek titkai előtted zárvák. Csak a sirig ismered az élet utját, a göröngyös, tövisekkel tejes pályát, melyet befutnod kell; a sír pedig titkos lepelként elbújít előled Sais képét, mely a síron túl lét ismeretlen alakját ábrázolja.

De minek neked tudnod, amit az örök szellem bölcsesége előtted jótékonyan eltakart?

S ha kétség is marcangolja szivedet?!

A „Zala“ tárczája.

Halottak estéje.

Szomorúan zúgnak a harangok. Ercsnyelők felkötött szomorú merengésükből a halandókat. „Sietesetek halatartozásokat leírni a kegyelet oltárához!”

És a halandók száza: biborbán a gazdagok, egyszerű szörblényében a szegény, sietnek a temetőbe. Mindegyiknek van, kinek sírhalmára borulni.

A halál máskor sötét birodalma most fényben tündöklik; mintha a szízellemek a csillagtáborba hozták volna le hamaikra szemföldül. A hatalmasok drága sírhalmain, a sziklőkődő szegények egyszerű sírvádjai fölött világot gyújt a szerető sívek kegyelete. — Hisz a sírok legtöbbit csak nem rég ontató meg fájdalomköny; a vesztesség súly alatt roskadozó lelkek jai alig hangzottak el a bánatos légben; sírköveiket még nem szövé be sötét fátyollal a telede. Van, ki lakóikat újra megsíratta. — Mindegyik halmon a kegyelet sziv gondosága látszik.

A szeretetted sirja fölött hullatott könyzapor saját bánatodat temette el; a koszorú melyet a fejfára aggatál, saját szivedben kelt reményt, s a fény, mely a sírt körülöszöli, saját lelkedben utközi vissza a telki nyugalom és a béke szende világát. E szende világ az örökkévalóság derengő hajnala. Nem érzed lelkedben, hogy az élet a síron túl kezdődik?

A kétségkedők kebelökben hordják a vizályt, mely őket gyengévé teszi a hitre. A kétség előli lelkök legszebb virágait, mert a kétség hasonlít a felperzselő déli napsugárhoz.

Az álokoskodók, kik felvilágosultságukkal dicsekednek, fejüket csóválva kérdezik önmaguktól: Mi lehet az az örökkévalóság? Minek örök élet, miután a földi vándor fáradtan hajtja le fejét a nyugalomra, a hosszú édes nyugalomra?

Az élet — a cél, a ír, a célnak vége s a hol az bezáródik csak a halvány emlékezet kétes világa dereng. A többi dajkamese, a gyengék és félnékek megvigas talására.

S a kik semmitsem hisznek? A kiknek szívébe a kegyelet érzése sem fészkelheté be magát? Oh! azoknál eszköz minden! Önmagát alkotta eszköz, csel és vonatkozás nélkül.

Szegény ember! Ne higgy a kételkedőknek, az álokoskodóknak és a hitetleneknek. Lelkedet tévútra vezetik és szivedet megfosztják a nyomoruságos élet legszebb reményétől. S mi volna életed e remény nélkül? Vihartól hányt vetett hajó, horgony nélkül, sötét uton bolygó vándor, ki nem tudja merre vegye utját, hogy célját elérje.

Az emlékezés vég nélkül fájó volna a remény vigasza nélkül; s a kegyelet pusztas szó volna minden nélkül, a mi e fogalomnak annyi magasztosságot kölcsönöz.

De már beljebb a régen hantolt sírok közül több sötétben áll; halmakon nem nő virág: a feledés moha takarja régen elhunyt lakóját. — Csupán itt ott pislog egy halvány világ, mint a mult homályán áderengő emlékezet.

A harangok egyre zúgnak, szomorúan, bánatosan.

Jönnek a bánatos lelkek, hogy hegyeltjeik hamvait könyeikkel megöntözzék, hogy felettük egy csendes imát rebegjenek. — A legégetőbb fájdalom is megenyhül, ha csak egy fájó sóhaj vagy egy árva könny törhet fel ilyenkor a kebelből.

Élvet, gyönyört keresni ne lépj e szentelt, bánatos földre, halandó! Szivrázó, sötét képek tárulnak előd.

Itt egy agg, mely gyászba öltözött nő térdel korán elhunyt fia sírhalmán. Reszkető kezeit alig képes összekulcsolni a lázas fájdalomtól. Tört fényű szeméből sürün omlanak búszántott arczára a kínzó bánatkönyvek. — Tekints a fejfára! „Élt 22 évet.” Ifjú volt még, tele sok szép földi reménnyel, az agg anyának egyedüli támasza. A halál kegytelenül szakította le tővéről a liliumot — és a föld is utána hervad.

Amott csak nemrég hantolt síron fátyolozott özvegy terdével. Bús merengéssel néz a sírra; visszatekint boldogságukra, melyet örökre eltemetett a sír, csupán csak emléke el; az is most már szomorú, bánatos. — Lelke előtt megnyílik a sír; lehull a szentföld; ott látja az örök álom karjaiban feledhetlenét. — Halvány arczán az átszellemülés fagyasztó nyugalma ül. A lezárt szempillák alól nem ragyog fel az élet világa; az elhunyt kebelnek a fájdalom

Mert ők hiába éltek volna mind, a kiknek sírjait a honfű, a gyermeki, a szülői, a baráti kegyelet megkoszorúzza!

Nem a gyermek ki drága szüleit siratja, nem a szülő egyedül, kinek drága gyermeke nyugszik a földben, nem a barát, kinek szíve sajnú még a sebtől; s ki az elhalt emlékét hűn őrzi szívében, — nem ezek egyedül a nap.

Hiszen vannak drága halottjai a nemzetnek is Vértanúk, kik a szabadságért haltak. — a szellemi harcok nagy hősei, kiknek élete folytonos önzetlen szolgálat volt az emberiség üdvére, az erényekben tündöklő bajnokok, kik világító csillagai voltak a nemzetnek a sötétség napjainban, ők koszorút érdemelnek, meleg forró kegyeletet, hogy dicső emléküek késő századokra megőrizve legyen.

Igen! A sírjaikat körülöszöli fény az örökkévalóság derengő hajnalának szende világa.

A kisbirtokosok földhitelegyesületének

Úgye új stadiumba lépett. Olvasóink még visszemlékeznek rá, hogy évek óta folytonosan figyelemmel kísértük e közhasznú egyesület ügyét. E kiváló és közgazdasáttunkra kétségtelen nagy befolyással bíró egyesület egy királyi elhatározás folytán a siker biztos révébe jutott. E nagylelkű fejedelmi elhatározást ol. asóinknak az alábbiakban juttatjuk tudomására.

Királyi elhatározás a kisbirtokosok földhitelegyesületének ügyében. A magyar kisbirtokosok országos földhitelegyesületét bizottság, mint annak idején jelentve volt, az általa czélba vett nagyhorderejű intézmény létesítése érdekében kívánatos mozgalom megindítása előtt, az úgy minél nagyobb sikere kedvéért küldöttéleg járult f. évi július 5-én a király ő felsége elé, hogy az ő legmagasabb erkölcsi s anyagi támogatását kérje ki az egyesület részére. A felség már a küldetéség elfogadása alkalmával hangsúlyozta, hogy a kisbirtokosok hitelügyet szívében hordja és ez osztály hi-

telviszonyainak rendezésére szolgáló földhitelegyesületet a maga részéről is támogatni kész, most pedig egy királyi kegyeletben, mely a pénzügyminiszter úján közelebb a létesítő bizottság tudomására hozott, kijelentette miszerint 10.000 forintnyi összeggel járul az egyesület életbeléptetésének előmozdításához, mely összeget teljes kamat mentesen és visszafizetés kötelezettsége nélkül élvezheti az egyesület. Egyidejűleg kimondta miszerint az egyesület elnökét és alelnökét az állásukban az egyesület alapszabályi tervezete értelmében mindenkor a koronázott magyar király erősítendők. A király ezen legmagasabb elhatározása, mely a kérdéses hitelintézménynek megalkotását oly nagy mértékben elősegíti a annak költség nélkül oly nagy erkölcsi horderőt kölcsönöz, az első eset arra nézve, hogy maga a fejedelem járul pénz a hitelintézmény létesítéséhez. Maga az összeg, tekintve, hogy a gyűjtendő alapítványok összegéből egyszer s mindenkorra csak tíz százalék fizetendő be készpénzben, 100.000 frtyai alapítványi tőkének felel meg; sőt még ennél is nagyobb értéket is képvisel az egyesületre nézve, a mennyiben teljesen kamatmentes és visszazár nem térítendő. Ezen legalkalmasabb fejedelmi tény által maga a király a magyar kisbirtokosok hitelügye rendezése iránti jó akaratának tényleges pénzbeli hozzájárulása s az egyesület kormányzatára való befolyásának biztosítása által adván kifejezést, egyuttal oly solidaritáshoz hozza a létesítendő országos közzintézet legmagasabb személyét, mely azt nem csak a létesítése idejében, hanem a késő utókorban is a megbízhatóság és erkölcsi szilárdság legnagyobb mértékével ruhazza fel. — Most már csupán a társadalmi támogatás mérvétől függ, hogy a felség által nem csak létrehozni kívánt, hanem annak állandó védszárnyai által is vett nagy hitel-szervezetünk, a hazai nagyszámú életrelvő, de hitel dolgában támogatásra szorult kisbirtokos osztály számára mielőbb a kellő számú alapítványok tétele által tényleg létrejöheszen.

Apróságok.

A kanzliki menekültek között egy még nem rég szebb napokat látott nő volt; kinek szép arca, de még inkább két szép gyermeke meleg részvétet keltett maga iránt. Az első napon a jóízűen elköltött ebéd után kihozta gyermekeit a kuthoz és megmosván őket, kendő után nézett, de bizony nem talált. Ekkor oda lépett hozzá egy jószívű úrhölgy és egészen tisztán zseb-kendőjét húzva ki zsebéből átadta a nőnek, ki gyermekeinek üde szép arcát leszártá vele — Mikor a zsebkendőt vissza akarta

És mily édes lehet azok álma, kiknek sírját a kegyelet elárasztá könyeivel s földszító a hála és emlékezet koszorúival. Nézzetek körül! Hány sir ál szőten, elfeledeten. A kik egykor ápolák egytől egyig porladoznak. És az emberek különben is hamar felejtjenek.

Boldog, akik megkönyeznek. Memento mori!

Az éjféli, a lelkek órája, közeleg. A temetőt lassankint elhagyják az élők. A sírok világa kialszik. A halál átvesszi rémes birodalmát. A lélekzellemekek felkélnek sírjaikból a borzalmas suhogással tovább lebbennek.

Az élők bánatos gondolatok közt békén elsenderülnek.

A kisirt köny tengerében Ver gyökért a nyugalom.

Keressenyi.

AZ ORVOS.

(Folytatás.)

II.

„Éz a kasznár ügyes kópé. Most — amint hallom — resignált s beült a földes-ur karszéke. Régen torlatt tervemet tetted tönkre. Sebaj! Ahogy Kenyery elég okos volt megbetegedni, hogy orvoságaim által szerencséje legyen az árnyékvilágból emigrálni; úgy fog ő is vagy ily módon elmenni vagy hamarjában eltévedni a láb alól. Az okos ember a göröngyöt nem lépi át.”

...várjanak azok a tanítók, addig az a pénz baj, nem kell kölcsönt venni. — Míddn pedig szőnyegre került, hogy a deficit miből fedezessék, Weßner Jakab képv. azt indítványozta: „megkell keresnünk a tanítókat fizetését 100 frttal, akkor stb. stb. — Ezzel csak azt akarom elérni, hogy a t. olvasó tudomást szerezhesen arról, hogy Keszthelyen a tanítóknek a tanítóknak milyen lelkes barátai (?) vannak. —

Balaton-Egyesület. E szép czélú egyesület ügyében az első értekezlet e hó 28-án tartott meg Veszprémben, Bátorfi Lajosnak, mint az eszme megpendítőjének előnökele alatt. A mint előre is várható volt az értekezlet buzgón felkarolta az eszmét.

Nyos. föltisztázó, Svastics Károly keszthelyi apát úr, ki már számtalanszor tetten bebizonyította, hogy nemcsak a tanítók, hanem annak napjamosai — a tanítóknak is kitűnő pártfogója, újabbán f. h. 21-én míddn a keszthelyi tanítók mindenkitől elhagyatva gondoltak magukat, ő nagysága az egész testületet meghívta ebédre. Adjon a jó Isten a tanítóknak sok ily nemes gondolkodású férfit.

— **(Beküldött.)** Érdekes id. Hekcher Samu Hamburgban, lapunk mai számában foglalt szerencse hírdetése. Ezen ház az itt és a környéken nyert összegek pontos és discret ki fizetése által oly jó hirt szerzett, hogy annak mai hirdetményére mindenkit e helyen figyelmeztettük.

Nemzeti színészet.

Szerdán, október 24-én. — Előadásra három kisebb darab volt kifizve. Azonban közbejött akadályok miatt a kifizött „Dajka” című operette helyett 22. Cactus, Tulipán sziget urakodója adatott. Ezenkívül Hazaság politikája, vigjáték, és végül Cox és Box, angol vigjáték. Mídhárom darabnak előadása teljesen sikertült, és nagyobb közönséget érdemelt volna, mint amilyen azt nézte. Különösen az utolsó darab a közönség folytonos derűsége és nevetése között folyt le. A szereplők kedvvel játszottak.

Csütörtökön, október 25-én. Ördög és a párisi vaklány. — Szimfónia. — A francia romantikus színművek egyik hatásosabb terméke, mely úgy látszik, sokáig tartja meg magát a színpadon. — A többi szerepek Szentésy (Gróf Sat. Germain) és Komüvesné (Blanche, a vak leány) kezében voltak, kiknek jól átgondolt játékát élvezettel nézte és hallgatta végig a közép számmal megjelent közönség. Mártonfy né igen jó volt szerepében s nagy zűléssel és eleganciával öltözködik.

Szombaton, október 27-én. Szamár-bör. — látványos, tündéres boház 4 felvonásban 8 képpel. A mit a vidéki színpadon kiállítás tekintetében meg lehet tenni, az itt lelkiismeretesen megtették, de nagyon természetes, hogy hiányozván a szükséges gépezet, mely a változások gyors eszközösére szükséges, az egész darab előadása túlságos hosszúra nyúlik. Látlat, Komüvesné helyett, ki gyengélkedett, Laczko Mari játszotta.

A szamár-bör hétfőn ismételtetik.

Vasárnap, október 29. — A ripacsos Pista dolmánya. Rákossy ügyesen készült népszimfónia. Közönség szép számmal jelent meg. Az előadás összevágó volt. Csátrné (Vica) dalai tetszésben részesültek.

ros-erdő szélére. — Két ember így köszönti: „A dott, ki éjjel jár! A felelet rá: „Az éj a sátáné!”

III.

Egwarth a kifizött időben pontosan megjelent. Borult, sötét est volt; ő mindazonáltal nem tartotta fölszemesnek hosszú, sötét köpenybe burkolózni egész fülhégyig; kalapját mélyen szemére huzta; így várakozott az előjegyzésbe vett béencekre.

Alig öt percznyi pihenés után a sűrű bozóiban lassú reccsget hallott, s mindjárt rá két bozontos, pörgekalapos fő bukkant elő. Szemeik alig pislogtak ki a lecsúszó ziros hajzat alól; arcuknak egyetlen vonása sem volt határozottan kivehető a rettenetes bajusz és torzonbors szakál miatt. Valóságos marcona alakok voltak, a végrehajtandó tettek teljesen megfellelők. —

Egwarth majdnem félve közelített feléjük. — Azok úgy látszott sokkal határozottabb jellemmel bírtak a rosra, mert minden habozás nélkül az orvoshoz közeledtek. — „Aldott ki éjjel jár!” — szólt tompa hangon a marconább alak.

„Az éj a sátáné!” — felelt félgy reszketegen Egwarth.

„Mi vagyunk — kezdé az előbb szóló — kiket a fölszemes sátán. — E szóval mélyen meghajolt. — elküldött hogy parancsolat, Nagyúr, teljesítsük. Parancsolj szolgálóknak sátán urunk nevében!”

„Hát ti kik vagytok?” kérdé Egwarth. „Nevünket ne kérdezd, mert az nincsen, hogy mik vagyunk ne tudás, mert semmik sem vagyunk. — Parancsolj, és mi cselekedzünk!”

„Na, ezek ép akkora ördögök, mint maga sátán urak! Ezekben bizni lehet; mert nincs ember, ki eszökön tuljárna!” gondoló Egwarth.

„Tudjátok mit? — kezdé tenhangon az azt szeretőm, ha Belovary egy hétél tovább ne élne! Jutalmatok busás leend.”

Tökéletesen megértettünk. Urunk a legteljesebb utasítást ma megadá, s ha meg valamiben felvilágosítást igénylünk, ő

Dálnoky (Bangó) Csátr (Gyurka) Vihar (Caigány) Arady (A semmise zsidó) jól alakítottak és ügyesen játszottak.

Hétfőn, október 29-én. A Szamár-bör. Kedden, október 30-án. Komüvesné jutalmajátékaul adatik: Szép Mikháli Jókai Mór szimfónia. A jutalmajáték sikerülőségéről csak jövő számunkban irhatunk; de bizunk annak teljes sikerében, mert a tehetséges, jutalmazandó színművész megérdemli közönségünk pártfogását, mely bizonyára sietni fog legnépszerűbb regényírónak ez új szimfóniát megtekinteni.

Irodalom és művészet.

Előfizetési felhívás a Billikomból

Több barátom felszólítása folytán fentebb cím alatt adom sajtó alá azon felkösztönceim egy részét, melyeket az 1860-ik évtől fogva számos banquet, menyegző, névnapok és baráti körökben elmondtam, s a többek közt Deák Ferencz, Kossuth Lajos, Tisza Kálmán, a niklai hsmvak, Scitovszky és Hajnald érszek, Jókai Mór, Somssich Pál, a democratia, a hölgyek mint nemők, a munka; és az irodalom, művészet, az ifjuság, a plebnai hősökre stb.

Ne várjon senki gondtal irni, bevégzett művet. Az áldomások a pillanat hatása s a poharak gyöngye mellett születtek s alig élnek tovább, mint ezek; elég jutalom lesz rám nézve: ha a jó emlékek felidézői lehetnek s visszatükrözik azt, hogy foriások lelkeim és szívem volt.

A 8-10 ivből álló kötet, mely finom papíron, s lehető csinnal lesz kiállítva, f. évi december hó 15-én jelenik meg Fischel Fülöp u. kanizsai nyomdájából.

Előfizetheti rá 1 frt., díszkötésben 2 frtjával; melyek oly eleganciával, gazdagon aranyozva lesznek kiállítva, hogy karácsonyi és újévi ajándéku szolgálhatnak az irodalompartolók számára.

Ki 10 előfizetőt gyűjt, egy tiszteletpeldányt kap.

Az előfizetéseket kérem f. évi decz. hó 1-ig címzem alatt Kaposvárra annyival is inkább megküldeni, hogy a diszpeldányok kötése, ugy a műnek kellő időbeni szétküldéséről gondoskodhassam.

Kelt Kaposvárott, 1877. évi octóber hó 28-án.

ROBOZ ISTVÁN.

a „Somogy” politikai lap szerkesztője

— **Hazi naptár.** E czim alatt a Légvárdy testvérek kiadásában, ezúttal ötödször jelent meg egy jól szerkesztett és ügyesen, érdekesen összeállított naptár. A naptárt Huszár Imre szerkesztette. Több képen kívül különféle a jelen háborúra vonatkozó közleményeket, költeményt (Ábrányi Emil-től) és közhasznú tudnivalókat tartalmaz, a naptári részen kívül. Hivatalok lajstroma, vásárok iránt és felvilágosítja a közönséget. — A naptár ára 50 kr. —

— **Az Abafi Lajos szerkesztésében** megjelenő Figyelő című irodalomtörténeti közlöny októberi füzetének tartalma: Hekay Gaspár magyar krónikája; Helmár Agost. — Szizmay Antal és Hungariája. Vajda Viktor. — Jog és természetudomány az Árpádok alatt; ifj. Fejérfataky László. — Ormos László; Abafi Lajos. — Két kalocsai megyei pap ír, Szulik József. — Pécskai népköltészet. Haraszt Gyula. — Kazinczy Ferencz, A ranka György és

megfogja adni. Mindent elfogunk végezni; de csak hívásunkra az általunk kijelölendő helyen jelenj meg a számunkra elkészített pénzösszeggel; mert mi senki és semmik vagyunk nekünk ma itt, holnap amott — Senkit sem ismerünk, s minket sem ismer senki.”

Azután gyorsan köszöntek és sietve eltávoztak. — Dr. Egwarth gondolatokba mélyedten ballagott a város felé.

IV.

Mig Ilmay Tivadarnak megbizottjai Egwarthtal az erdő szélén beszélgettek, az alatt az erdőn keresztülvivő országúton nyílsebességgel vágatott habokban fürdő paripán maga Ilmay Tivadar. A nemes vérű ló villámerővel hasítá a levegőt a siető sarkatyuérintésére.

Mintegy negyedóra haladás után az erdő magaslatára ért. Előtte egy gyönyörű, fertői völgyben K... falu terült el; fehér hó házaival, termékeny gyümölcsöseivel hívólag mosolygva s szemléltre. — Ilmay egyenesen a falunak tartott. A hegyről a futó kigyóként kanyargó országúton gyors ügetésben haladt lefelé. Még egy másik negyed alig telt bele s már kifizött céljánál volt. — Egyenesen Belovaryékhoz vágatott be.

Miután magát bemutatta, Belovary úgy, mint neje a legszívesebb magyarvendégszeretettel fogadták, s nem tudták, hogy minek köszönjék a szerencsét. — Ilmay nem sokáig habozott, mert erre ideje a jelen körülmények között nem is volt; hanem a dologra tért.

— „Bocsánat uram és asszonyom — szólt Ilmay — de én itt oly ügyben járok, mely engemet is, de mindenké felett önöket érdekel. Ugy hiszem nem tudják be illem ellenességnek vagy épen rosszlelkűségnek, ha elhalgatom; de a szövetség, melylyel esen ügyet bonyolítom, oly annyira kegyes, hogy minden eddig test fáradozásom egy hajszálny felrelépés által romba döntetnék. Az idő mindent felfedez; csak tán egy vagy két napot méltostassanak várni.”

Kozma Gergely, Kozma Ferencz. — gróf Mikó Imre leveleiből, Felméri Lajos. — gr. Deassffy József levele gróf Széchenyi Istvánhoz, Abafi Lajos — Anyos és Virág reliquiák, Szigetfői D. — Irodalomtörténeti repertorium, id. Szinney József. — Kisebb közlemények. —

A kitűnő folyóiratot figyelmébe ajánljuk az irodalomtörténet barátjainak. —

Vegyes közlemények.

— **Egy tolvajkirály történetét** beszél el a párisi Figaro, melyből a következő érdekes részleteket veszünk át. A tolvajok, kik a francia északi vaspályát meglépták, végre zár alatt vannak. Főnökük egy tisztelegős családból származó párisi, neve Benson. A francia német háború idejében Benson Brüsszelben élt. Akkor alig volt még huszonhárom éves. Alakja kicsi s arcának kifejezése erőlyre mutat. Jóllehet röviden csak Bensonnak hívták, titokban azt susogták róla, hogy ez egyszerű polgári név alatt Montegut gróf rejlik. s így egy gróf tábornok fia. Alévet azért vett föl, mivel a mostoha sors által szorongattatva egy hírlap munkatársa lett, melynek irányja az ő nézeteivel ellenkezett. Azt is beszélték, hogy Benson ismét francia szolgálatba lép, mihelyt hazája kibékül a száműzött császárnővel. S csakugyan Benson gyakran megfordult Londonban s visszatértekor rendszeren titokzatos ábrázattal járt kelt. Bensonból azután egyszerre csak nagy úr lett. Bár megengedték neki a Párisba való visszatérést, ő a belga fővárosban maradt, egész házat bérelt ki, lovakat, kocsist, inast tartott, szóval gavallér életmódot folytatott. Egyik szép napon elfogták Bensont, kiről kiáltott, hogy sem gróf sem tábornok fia, sőt hogy igen alsórendű és lából származik. Benson ugyanis 50,000 francra tett szert s pedig nem valami becsületes módon. A háború végén hamisított papirokkal mint Chateaudun város küldötté mutatta be magát a londoni Lordmayornak, ki előtt éléken lelésté helyesége nyomorát s segélyért folyamodott. A Lordmayor hit Benson szavainak, lakomat rendezett tiszteletére. Végül 50,000 frankot adott neki, kérve, hogy vigye át szülővárosának London szíves üdvözlét. A Lordmayor sokáig varakozott Chateaudun város köszönő levelére, de hiába Ekkor irt a hálátlan községnek, melynek előjárósága azután tudatta véle, hogy jótékonyágát egy csalóra pazarolta Chateaudun senkit sem küldött Londonba s nem is kapott egy frankot sem. Benson urat tehát elfogták s kiadták az angol bírának kik több évi kényszermunkára ítélték. Benson börtönében ügyilkosságot kísérelt meg, mert egy őrizetlen pilanautában meztelen mlett egy gázlámpa fölé tartotta. De a börtönőr tetten kapta s elszámítva néhány sebet Bensonnak semmi baja sem történt. A fegyházban szövetségre lépett több angol tolvajjal s kimenekülve, veszedélyes bandát szervezett. Ő volt a társaság lelke. Mindig en gros dolgozott. Egy lakostályt rendeztetett be s háza rendőrségi kasszányával összeköttesben állván, a legjobb helyet választotta, mivel a rendőrség nem gyanította a gonosz szomszédságot. Külföldben a rendőrökben is taát cinkosokra, kiknek segélyével mindig megtudta, hogy merre meneküljön Benson milliókat lopott s az óriási összegeket álnev alatt az angol bankban helyezte el. Időközben lépre került s ismét tizenét évi fogságra ítélték.

— „Kérem, uram — felelt Belovary — mi azt nem kérjük: mi ügyben jár? elég az, hogy derék magyaremberrel van dolgunk; kinek annál is inkább, miután szerény hajlékunknak vendége, miudennemű melléktekinetek félretekésével tartozunk.”

Ezzel a derék magyar úr baráti jobbját nyújtá Ilmaynak. — A kis menyecskenél látszott, hogy a kíváncsiság furja az oldalát; de mivel a kedves idegen meg nem mondta s férje bele nyugodott, szögyelte azokat a kis eperajkakát kérdésre nyitni. — S hogy a szó valahogy el ne hagyja ajakát, kimént hogy a vendéget valamivel megkinálhassa.

Ilmay örült, hogy egyedül maradhatt Belovaryval, s a társalgás felvett fonálát elvetve, így szólt a házi urhoz:

— „Uram, fogadjon nekem föltétlen engedelmeságot! En az ön életét megmentem s egy hosszú évek során működő orgyilkosnak bűneit torkára forrasztom!”

Belovary közbe akart szólni, de Ilmay kezével csitítógal intve, tovább beszélt.

— „Holnap ép ilyenkor két gatyás marconareu cseléd fog itt helyet keresni. Fogadja fel őket kérem mindeure, ami szent! — A többi az én dologom. Meg fogja ezt tenni?”

— „Az ön arca sokkal nemesebb lelkét mutat, hogysem abban valami gonosz terv megfogalmazhatnék, melynek bűrészeségétől félnem kellene; — szólt Belovary szigorú bírói tekintettel szemlélve Ilmay arcvonásait — En óhaját teljesíteni fogom!”

„Köszönöm!” szólt Ilmay. — Alig volt ideje a köszönet mondására, mert a kíváncsi Regina csakhamar visszatért, s utána izletes vacsora-maradékot cipelt a szobalány.

SZALAY SÁNDOR.
(Vége közt.)

Most a mindentudó Figaro tudni akarja, hogy Benson, dacára s szigorú őrisetek, még mindig igazgatja bandáját, leveles s ad utasításokat. Ez kimagyaráshatatlannak látszik ugyan, de annyi bizonyos, hogy a francia északi vaspályának kirablása Benson vakmerő műve volt.

Fontos ok miatt.

Semmi áron nem adhatom, mert családtagommá lett, és az is fog maradni, ez volt felelete egy az őserdőben fát vágó férfinak kit vadászatauk alkalmakor egy találtunk fel, hogy egy derék egész egy fél éves borju nagyságu kutyát követve ez bennünket gazdájáig vezetett. Hát nem cserélnéd be velünk kutyátat pénzért, vagy ime egy szép fegyverért kérdé ujra egyike társaink közül a magauzót — ez pedig fejté csóválva szinte örömmel tekintett a fegyverekre, melyek közül egyet kezébe véve, s azt ide oda vizsgálva ujra eképfellett: Derék, szép és finom fegyver, jó és biztosan vihet, mint vadászataisznáján látom, de kutyámért meg nem venném, ha magamnak fegyverem nem is volna, a mi pedig van, és néhai vadászatomkor mit czélba veszek el is találok, kutyám és fegyverem tölem elválhatlanok, és hogy miért? ime majd elmondom. Négy év letelt, hogy miht kívándorolt itt az őserdőben béreltem egy 5 holdnyi földet a fák kiirtása és a föld tenyésztése végett, egy jó darabbal az első évben végeztem és magam, nóm és 2 éves kisedemnek volt hol táplálékot szerezni, amint a jövő nyár kezdetével imét el akarám hagyni kunyhómat, hogy egy darab czukor tenyésztésre szánt földben a fákat kivágjam, nóm kis játszó kisedemet velem adá, kit nem szoktam magammal kivinni, s fűben tartozkodó bok, ámbár nem mérges kigyóktól féltve, de az időben keveset láttam nem sokat gondolkozva, én, kicsinyem és kutyám elhagytuk a kunyhót. Már fél órája, hogy mint most fát hasítva töltöttem időmet, kisedem pedig a kutyával mellettem játszott, amint egyszerre észrevehem, hogy mindketten elhagytak. A fü virágokat gyűjtve mindig messzebb távoztam tőlem, én olykor olykor feléje tekinték, kutyámnak kiáltva: vigyázz a kicsinyre. Egyszerre lábomnál fekvő kutyámat látom magam előtt, a tájk felé buzott, hol kicsinyemet egy dőlt fa tövében aludni látom, rosszat sejték és gyorsan futok hozzá, de hogy oda értemkor elrémülten helyemen le voltam szegyezve midőn 10 lépést a kisedőtől egy mérges esörgökigyót láték, ki fejét emelve már fiamhoz készült és kit csak a tölem okozott zaj tartott most vissza. — Jaj, otthon hagytam fegyverem az volt első gondolatom, és mig ért futok oda lesz kisedem, de hiss kutyám megszokta, hogy elküdtem kunyhómba valam otthon feledtél, hívom, de nem volt már mellettem, agyonlőni esküdtem a hűtont, ki nagy vész közt oly rútul hagyta magára gazdáját, amint nagy lehűléssel halék magam mellett ugrast és rőffenés kutyám volt, mely fegyveremet ejté lábaimhoz. Új élet jött belém, kezeim nem reszkettek és kettős erővel kaptam fel fegyveremet, melyet éj reggel láttam el új töltéssel. Hamar oly helyzetben állék, hogy lövésem kicsinyemet ne találhassa, és alig czélt véve elsütöttem fegyveremet. Ennek után nem láttam már semmit, a fűbe ödtem. Amint egy fél óra múltával magamhoz jöttem, nóm térdelt mellettem, kicsinyem arczomat simogatta, kutyám pedig a fegyverrel lábai közt kezemet nyalogatta. Nóm a kutyá után futott és ő mondotta ez után a még hátralékos, hogy a kutya nagy ugrással a kunyhóban termett, a fegyvert akará leszakítani helyéről, nóm neki adta, és a kutyát ki elfutott követte. Ez tehát a fontos ok, hogy kutyám és fegyverem tölem válhatlanok, mert ezeknek köszönöm gyermekeim életet, kit a 12 láb hosszú esörgökigyó magának szánt és kit csak ékképmenthettek meg. S. m.

Csarnok.

„Pont des Arts-1” köldusnő

(Novella)

Németből.

Haus Vilmos után

Friedmann Alajos.

(Folytatás)

Vallja be, hogy ily levél a szerelem lángját hideg viz gyanánt elolthatja; és nem csak azt oltotta ki keblemből, sőt haragom is elűnt. — De becsületesre való tekintetből és hogy legszentebb érzelmemben megcsalattam, nem engedhettem el a párbajt. —

A kapitány, bűnösséget tudatában, csak nagyon csekély védelme fejtett ki, és nem ő az oka, hogy kardját helyvem és mutatódjamm közé szúrta. — Mialatt kezem bekötöttem, oda nyújtam Laura levelét. — Míddn az elolvasá, bocsánatért könyörgött, mit bár néhez, szívvel megadtam neki. „Szerelmem történetének vége,” Don Fröbenió! mert az elbeszéltek után 5 napra Donna Laura, Tannousevelel elűnt. —

„És Ön segélyével? kérdé Fröben Segítém őket mint csak lehetett; bár nőnem fájdalma nagy volt; amde e körülmények közt jobb volt sohsem látni leányát, mintsem szőgyen érje a házat. —